TISZTELETPÉLDÁNY

debreceni

VASÁRNAP, 1933 MÁRCIUS 5. XXXI. ÉVFOLYAM 53. SZÁM. 20 FILLÉR

független Ujság

politikai napilap

előfizetési ár: egész évre 26.– félévre 14.– negyedévre 7.– egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas lajos

felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Ujság-független politikai napilap — Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József út 49. — Telefonszámok: 19-20 és 32-12

Közbeszólás

Pár héttel a Homokkertben történt szörnyü gyilkosság előtt irta meg a Független Ujság a külsőségek szomoru helyzetéről szóló egyik cikksorozatának egyik cikkében, hogy a külsőségek ki nem elégitő közbiztonsági szolgálata olyan sulyos kérdés, amelyre feltétlenül kellene megoldást találni. Ime, most a homokkerti gyilkosság szomoru igazolásául szolgál megállapitásaink számára s figyelmeztet mindenkit, hogy a huszonnegyedik óra elérkezett a külsőségek közbiztonságának fokozott védelmére. A gyilkosság sürün lakott kertségben történt, rendőri őrizet alatt álló területen, de részben az őrszolgálat beosztása, részben pedig a közvilágitás mai rendszere feltétlenül revizióra szorul még ott is. Hát még a többi, külső területen, ahol a közbiztonsági szolgálatot csak járőrök végzik s ahol a világitás még rosszabb! A város polgárainak élet- és vagyonbiztonsága a város legfőbb kincse. Fokozottan kell tehát vigyáznunk arra, hogy ezt a biztonságot komolyan fenn is tartsuk.

*

Ez természetesen nem azt jelenti, hogy erősebb őrizet mellett nem fordulhatnak elő majd bünesetek ebben a szerencsétlen világban, amelyben a nyomoruság olyanokat is a bün utjára térit, akik boldogabb időkben békés polgári munkával szerezték volna meg, ami életük fenntartására elég. De mindenesetre kötelesség, hogy a város minden polgára számára a lehető legnagyobb biztonságot nyujtsuk, a lehetőség szerint hatékony védelmet adjunk nekik az életükre és vagyonukra törő bün ellen. Bár lenne intő példa a homokkerti rémség, hogy ujra kell szervezni a közbiztonsági szolgálatot, — ideértve a közvilágitást is a debreceni kertségeken és telepeken.

*

A késedelmi kamatot leszállitja a kormány az adóhátralékosok számára — mindenesetre szép és dicséretes dolog. És nagyszerü ujdonság is lenne, ha kevesebb lenne az adóhátralék az országban. De ami elveszi az örömünket az ilyen dicséretes rendelet láttán, bizony csak az, hogy ezt a kedvezményt kevesebben veszik igénybe, mint szeretnők. Ahoz, hogy az adóbefizetésre serkentően ható s az adóhátralékosok helyzetére valóban enyhitő legyen ilyen rendelet, valami más kellene: jobb kereseti viszonyok, a pénztelenség és vásárlóképtelenség enyhitése, az általános panasz szavának egy kis szünete kellene... Hogy egyáltalán tudjanak fizetni az emberek. Erre pedig nem igen nyujt kilátást a pénzügyminiszter elhangzott néhány nyilatkozata. Pedig ezek nélkül a kormány uj adórendelete csak kevés ember számára jelent vigaszt.

A román hadsereg ujból be akar masirozni Budapestre?

Egy olasz ujságiró szenzációs leleplezése Románia óriási hadikészülődéseiről

Róma, március 4. Italo Zingarelli, a román hadsereg összetételével foglalkozik. Megállapitja, hogy a román hadsereg most 24 gyalog- és 4 lovashadosztályt foglal magában. Háboru esetén azonban 1,600.000 katonát állithat csatasorba. Románia katonai anyagraktárában 900 ezer puskát és 30 ezer géppuskát őriznek. Az ágyuk száma 3260. Románia békében 400, háboru esetén 600 repülőgéppel rendelkezik. Franciaország nemrégen 8 bombavető- és 6 vadászrepülőgépet szállitott Romániának. A román kormány nagyjelentőségü katonai szerződéseket kötött és olyan hangok hallatszanak, amelyek az Oroszországgal való szövetkezést is sürgetik, hogy Románia ujból bevonulhasson Budapestre, mint 1919-ben.

Németország már nem polgári állam, jogi aggályokkal nem törődünk és a feladatunk nem az igazság érvényesitése, hanem a politikai ellenfeleink kiirtása — mondja Göring német belügyminiszter

Hitlerék a kommunistairtás örve alatt el akarják taposni a szocialistákat és a baloldali és közép polgári pártokat is — Vasárnapra Hitler pucos készül

Berlin, március 4. Holnap, vasárnap reggel 8 órakor kezdődnek Németországban a birodalmi választások. A választási harc legfőbb jellemvonása az, hogy

a hitlerista diktatura az egész baloldali és középpárti front választási propagandáját lehetetlenné tette.

A választási harc másik jellegzetessége, hogy az uj ajánlási rendszer folytán tulajdonképen csak a milliós szavazatokkal rendelkező nagy pártszövetségek vehetnek részt a választási harcban.

A mult év november 6-án megtartott utolsó választás 18 pártjával szemben most mindössze nyolc lista fut s ebből is csak négy kifejezetten pártlista, mig a többi listát pártszövetségek és alkalmi koalíciók állitottak fel. Önállóan csak a nemzeti szocialista párt, a centrum, a bajor néppárt és a kommunista párt vesz részt a nagy küzdelemben, mig a többi párt paktumos listával indul. Még a szociáldemokrata párt is paktumot kötött az állampárttal, az egykori demokrata párttal.

Miután a horogkeresztes kormány a baloldali front választási harcát lehetetlenné tette, a választás előestéjén minden eszközt megragad, hogy a hangulatot az utolsó órákban a nemzeti szocialisták felé forditsa. Mint jelentettük, a mai napon tartották meg „az ébredő nemzet napját" és pedig nagyszabásu ünnepségek között.

Hitler elrendelte, hogy az összes német rádióállomásokat a horogkeresztes választási propaganda szolgálatába állitsák.

A mai napon az összes német rádióállomások a „nemzeti ébredés" szolgálatában álltak.

Pénteken este a fővárosban nagy nemzeti szocialista felvonulás volt, amelyen a berlini és brandenburgi rohamcsapatok és a horogkeresztes ifjuságí alakulatok vettek részt. A fáklyásmenetben mintegy 25—30.000 nemzeti szocialista vett részt.

Az ébredő nemzet napjának megszervezésével egyidejüen

Berlinben megkezdődtek a hatósági intézkedések a polgári demokrata párttal szövetkezett szociáldemokrata párt letörésére.

Ma reggelre virradóan 110 embert tartóztattak le Berlinben és

a letartóztatottak csak részben tartoznak a kommunista párthoz, a többiek szociáldemokraták és polgári elemek.

Ma reggel a rendőrség megszállta a szociáldemokraták központi közlönyének, a Vorwärts-nek az épületét, ahol a rendőrök házkutatás cimen a késő déli órákig tartózkodtak. A rendőrség vezetői is elismerték, hogy

a lefoglalt anyag nem volt jelentős, az akciónak nyilván csak megfélemlitési célzata volt.

A rendőrséget egyébként fokozott riadókészültségbe helyezték, különösen a középületeket és a Hitler-párt helyiségeit őrzik.

Thälmannt, a német kommunisták vezérét, a volt birodalmi elnökjelöltet egy charlottenburgi esztergályos munkás lakásán letartóztatták. Thälmann társaságában volt a Rote Fahne egyik szerkesztője is, akit szintén letartóztattak.

Thälmann kijelentette, hogy a birodalmi gyülés palotája ellen elkövetett merényletről sejtelme sem volt és azt elitéli.

A rendőrség letartóztatta Thälmann titkárát is, valamint mindazokat, akik

Hölgyek és urak saját érdeke ruhaszükségletük beszerzése előtt felkeresni FELDHEIM IMRE Svetits-palotában, posztóházát ahol szenzációs tavaszi különlegességekben óriási választékot a legolcsóbb árakban talál.

Thälmannal az utóbbi időben érintkeztek.

A propaganda teljes egyoldalusága miatt teljes lehetetlenség képet adni a birodalom hangulatáról.

Még az aktiv politikusok, akik az izzó politikai életben élnek napról-napra, sem tudják, hogy mit hoz a holnap és azt sem, hogy milyen eszközökkel tartja fenn uralmát a hitlerista rendszer, abban az esetben, ha a választások nem hoznák meg számára a kivánt eredményt.

Nagy meglepetésre tegnap a centrumnak kivételesen megengedték, hogy Sportpalast-ban gyülést tartson.

A gyülésen, amelyen a katholikus centrumpárt elnöke, Brüning beszélt, a legizzóbb ellenzéki hangulat nyilvánult meg a Hitler-kormánnyal szemben.

Brüning óriási lelkesedésben jelentette ki:

Felszólitja Hindenburgot, hogy ne engedje törvénytelen eszközökkel eltiporni a vasfrontot, a katholikus centrumot és a szociáldemokrata pártot, amely pártok Hindenburgot legutóbb birodalmi elnökké választották.

Törvénytipró intézkedésekről Brüning annál is inkább beszélhetett, mert Göring belügyminiszter, aki a kommunista és szocialista politikusokat, valamint a pacifista irókat és müvészeket letartóztatta a tüzktasztrófa napján, tegnapi frankfurti beszédében azt a feltünést keltő kijelentést tette, hogy

ő kétféle mértékkel mér, mert Németország már nem polgári állam, jogi aggályokkal és bürokratikus formaságokkal nem törődik, mert az ő feladata nem az igazság eszméjének érvényesitése, hanem a politikai ellenfelek megsemmisitése és kiirtása.

Göring frankfurti beszéde óriási izgalmat keltett az egész birodalomban és megerősitette azokat a hireket, hogy vasárnapra Hitler-puccs készül. A Göring beszéde nyomán támadt izgalmat csak kevéssé enyhitette az, hogy Papen az acélsisakos és a Hugenberg-párt közös gyülésén az egyoldalu párturalom ellen szónokolt.

Berlinben óriási izgalmat keltett, hogy

a rendőri szolgálatot teljesitő horogkeresztes rohamcsapatok az alkotmányba és törvénybe ütköző módon résztvesznek a választási propagandában és mint a közrend őrei nyiltan a Hitler-párt érdekében tüntetnek és a falakról letépik a baloldali pártok választási plakátait.

A Koblenzben nagynehezen engedélyezett katholikus választói gyülésen Kaas prelátus, aki nemrégen még birodalmi kancellárjelölt volt, kijelentette, hogy

ezt a választást egyenlőtlen fegyverekkel vívják meg és a mai helyzet következményeiért Hitlerre háritotta a felelősséget.

Kaas rámutatott arra, hogy a katholikus centrumpárt lapjait betiltották és azt a kijelentést tette, hogy Németországban ma nincsen szólásszabadság.

A katholikus centrumpárt egyik legnagyobb lapját, a Düsseldorfer Tageblattot ma reggel azonnali hatállyal betiltották.

Katholikus konzervativ és már mérsékelt polgári politikai körökben nagy izgalmat keltett egy párisi lap hire, amely szerint

Hitler a választások után Genfben bejelenti, hogy Németország ujból felfegyverkezik, tekintet nélkül a korábbi nemzetközi szerződésekre.

Ilyen végsőkig kiélezett hangulatban várja Németország a horogkeresztesek töntetéseit és a birodalmi választásokat.

Megalakul az Ipari Munkásszervezeti Intézet és a Hitelintézetek Szövetkezete

Budapest, március 4. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a kormány rendeletét az Ipari Munkaszervezeti Intézetről és a Hitelintézetek Szövetkezetéről. Az ipari munkaszervező intézet ipari munkaalkalmak hitelnyujtás utján való teremtésére és az ipar rendkivüli hitelszükségleteinek kielégitésére, valamint egyéb közcélu hitelmüveletekben való közremüködésre alakult. A hitelintézetek szövetkezete az ipari munkaszervezeti intézettel a mezőgazdáknak és ezek valamely egyesületének, vagy más gazdasági tényezőknek közcélu hitelmüveleteiben való közremüködése céljából létesül.

Hanyatthomlok menekül a vert kinai sereg a japánok elől

Megszökött a kinai fővezér és ha elfogják — kivégzik.

London, március 4. Sanghai Reutertávirat kinai forrásból jelenti, hogy a japán csapatok bevonultak Dsehol városába.

A kinai haderők szellemét teljesen megtörték a japán légi támadások.

London, március 4. A Daily Telegraph jelentése szerint a japánok folytatják előnyomulásukat Dsehol tartományban. A Lingjuanból és Csifengből a tartomány fővárosa felé vezető országuton menekülők végtelen áradata vonul, akik magukkal viszik egész csekély vagyonukat. Az utszélen halottak és sebesültek százai hevernek. A lakosság minden képzeletet felülmuló nyomorban sinylődik. A japán csapatok nyomon követik a menekülőket, a kinai hadsereg teljesen felbomlott.

A kinai kormány állitólag előkészületeket tesz, hogy székhelyét Nankingból a körülbelül 1000 kilométerrel délebbre fekvő Csangcsába tegye át.

London, március 4. Tang Yu Liang tábornok, a jeholi kinai csapatok főparancsnoka ismeretlen helyre menekült. Ezzel megkezdődött a kinai védelem összeomlása. A tábornok eljárása egész Kinában nagy felháborodást keltett. A kormány elrendelte letartóztatását. Valószinüleg kivégzik.

Rendőrkézre került a Farkas-féle cukrászda kirakatának betörője,

akiről kiderült, hogy egyik társával ő követte el a Hegyi-féle üzletben történt betörést is

Megirta a Debreceni Független Ujság, hogy szerdán este a Hatvan ucca 2. szám alatt lévő Farkas-cukrászda kirakatát három suhanc felnyitotta és az édességekből ott az uccán nagy lakmározást csaptak. A járókelőknek feltünt az uccai zsur és szóltak a rendőrnek, de ennek közeledtére futásnak eredtek. Hosszu üldözés után az egyik tortarablót sikerült elfogni. A rendőr a tortarablóban egy közismert fiatal bünözőt ismert fel, Varga Gyula villanyszerelőt, aki már több izben állt a fiatalkoruak birósága előtt is, sőt egy izben a tárgyalóteremből meg is szökött.

A rendőr óvatosságból megkötözte Varga Gyulát és igy kisérte a rendőrség felé. Amikor azonban a szinház elé értek, Varga Gyula gyors elhatározással futásnak eredt a szinházi átjáró irányában s hiába üldözték, nem sikerült elfogni.

Pénteken este 10 óra után egy detektivcsoport ment a Sas uccán és a detektivek már csak szokásból is benéztek az egyik Sas uccai vendéglőbe. Az ablakon keresztül az egyik detektiv észrevette, hogy Varga Gyula nyugodtan ül a vendégek között. A detektivek rajvonalba fejlődve három ajtót elálltak, Szinyei Merse Miklós pedig belépett a vendéglőbe és leült az egyik asztalhoz. Varga Gyula azonnal észrevette a közelgő veszélyt és feszengeni kezdett helyén, láthatóan alkalmas pillanatot keresve a meneküléshez. Miután az ajtóknál őrtálló detektivek

arra az eshetőségre gondoltak, hogy Vargánál revolver van, egy ugrással mellette termettek és Kelemen Andor megragadta két karját. Varga Gyula dulakodni próbált, de sikerült lefogni és most már nem zsinegggel kötözték meg, hanem bilincset vertek a makacs suhanc kezeire.

Erős fedezet mellett beszállitották a rendőrségre, ahol a fogdában helyezték el.

A rendőrség ekkor nem is gondolta, hogy Varga Gyula lefogásával milyen jó fogást csinált. Szombat délután egyik rendőr jelentette Tóth Gyula dr. rendőrkapitánynak, hogy a Sas uccai posztóüzlet betöréséből származó szövetek az egyik Nyil uccai lakásban vannak berakatározva. Mint ismeretes, csütörtök este furdancsal furva ki Hegyi Márton Sas uccai posztóüzletének hátsó ajtaját, ismeretlen tettesek közel negyven ruhára való szövetet vittek el.

A rendőr bejelentése nagy meglepetést keltett és

nyomban detektivek szálltak ki a Nyil uccai lakásba, ahol az elrabolt szövetek egy részét meg is találták.

A házbeliek kihallgatása során ujabb szenzációs fordulat következett, a szöveteket ugyanis a rendőrség őrizetében lévő Varga Gyula büntársa, Morvai Gyula raktározta be egyik ismerősüknél.

Elővezették a fogdából Varga Gyulát, aki be is vallotta, hogy a Sas uccai betörést csütörtök este negyed 8 órakor Morvai Gyulával együtt követte el. A furdancsot Morvai Gyula lopta saját édesapjától, sőt mikor a Hegyi-féle üzletben összepakkolták a szöveteket és látták, hogy nem birják elcipelni, Morvai átszaladt a közelben lévő Galambos-cukrászdába, illetve a ház udvarára és innen egy kézitargoncát ellopott. A kocsit nyugodtan a ház kapuja elé állitották, felpakkolták a szöveteket és mint akik jól végezték dolgukat, eldöcögtek a zsákmánnyal.

A rendőrség most a furdancsot keresi, mert a homokkerti gyilkosok is teljesen hasonló furdancs segitségével furták ki Hegedüsék lakásának ablakát. A rendőrség most azt vizsgálja, hogy Varga Gyulának vagy társaságának van-e valami köze Hegedüs János meggyilkolásához. Annyi máris kiderült, hogy az utóbbi időben elkövetett sorozatos kirakatrablások tettese szintén Varga Gyula volt, akinek bünlajstroma még csak ezután fog azonban kiderülni.

A detektivek még szombat este előkeritették a furdancsot és nyomban kimentek a gyilkosság szinhelyére, hogy megállapitsák, ugyanolyan furdancsot használtak-e a gyilkosok az ablak kifurásánál. Az eredmény azonban negativ volt, tehát megdőlt az a feltevés, hogy Varga Gyula részes a homokkerti rablógyilkosságban.

Pompásan sikerült a debreceni szinészek bálja

Szép siker jegyében zajlott le szombaton éjjel a nyugdijas szinészek felsegélyezésére rendezett álarcos szinészbál az Arany Bika diszteremében. A bál nagyszerü müsorral volt egybekötve, melynek szereplői, Kovács Andor, a Király Szinház volt tagja, Timár Ila, Jackó Cia, Lóránt Klári, Károlyi Vili, Zilahi Pali és Marjai Károly, a Csokonai-szinház müvészei adtak elő általános tetszés mellett a sziniszezon operettjeiből különböző tánc, ének és prózai számokat.

A bál keretében megrendezték az álarcosok versenyét. A versenyen első dijat nyert Horváth Rózsi török jelmezével, második lett Dobogó János, mig harmadik helyezést nyert „Ecsikvante" jeligés álarcos fantom jelmezében.

A megjelentek a verseny lezajlása után a kora reggeli órákig a legjobb hangulatban mulattak együtt a Bartalis jazz- és Rácz Jancsi zenekarának muzsikája mellett.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Bárkinek 60 havi részletre épit
CSALÁDI HÁZAT
akinek tehermentes telke van, az ÉPITŐ és HITELBANK R. T.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY UT 26. SZ. TELEFON 162-50.
Képviselet és felvilágositás:
GALAMBOS SÁNDOR, Debrecen, Ferenc József ut 43. sz
TELEFON: 27-71.

Detektiv-kisasszonyok előnyben!

A statisztika száraz számadatai mindig az érdekes olvasmányok közé tartoztak.. Különösen érdekes olvasmány ma, amikor a rideg számoszlopok mögött a valóság emelkedik. Az a valóság, amit nem ferdit el politikai érdek, nem töri le csirájában az elbujt arany utáni véres hajsza és nem szépit meg a müvész álmodó szeme.

Valóság, a maga meztelenségében, komoran, szürkén, megdöbbentően, ugy, amilyenek az élet mondanivalói az emberek számára.

Az egyik külföldi közgazdasági folyóiratban érdekes kivonatot olvastam, London 1932. évi, statisztikai adatokba tömöritett életéből.

Pontos számok, a bábeli városban nyüzsgők, születéséről, házasság, válás, öngyilkosság, baleset és halálozásáról.

Kiméletlen adatok, bezárt üzletekről, megbukott bankokról és különböző munka szakmák szerint csoportositott munkanélküliek irtózatos tömegéről.

Egy aprócska hir huzódott meg a tudósitás legvégén és ez a hir olyan bizarr, annyira furcsa, hogy érdemes megemliteni.

Női munkaerőkben a kereslet minden szakmában megszünt, csupán a magánnyomozók és magándetektiv irodák keresnek állandóan intelligens, jó megjelenésü fiatal hölgyeket, akikket sürgősen detektiveknek képeznek ki.

Detektivasszonyokban állandó a kereslet!

Ez a foglalkozási ág nálunk majdnem ismeretlen, legalább is szokatlan.

A londoni, párisi newyorki hatalmas áruházakban, emeletről-emeletre, a kirakott, drágábbnál-drágább holmik, majdnem felügyelet nélkül hevernek a pultokon. Csipkék, selyemfehérnemük, harisnyák, apró diszek, sportsapkák, puderdobozok, parfümök és rengeteg más női finom holmi, amit apróra hajtogatva vagy hirtelen összegyürve retikülbe vagy zsebbe rejthet az ügyes tolvaj. Az eladók nem figyelhetik a tolvajokat, tekintve azt, hogy a legtöbb áruház rendszeresen figyelteti a saját eladóit is. A szigoru szemü marcona férfi detektiv kevés eredményt érne itt el, ahol a raffinált női tolvaj, akit az áruház termeiben fognak meg, nyugodtan védekezhet avval, hogy csupán nappali világitásban kivánta megnézni a holmit, vagy csak magára akarta próbálni. Ha a tolvaj nagyon ügyes, mint becsületében sértett fél, az áruházat hamis vád miatt kártéritésért pereli be, ha idő előtt fogják meg és ő ügyes kifogást talál.

A női detektiv, mint elegáns vevő, vagy nézgelődő, ügyesen követi a tolvajt és csupán az áruházon kivül az uccán, vagy ha a lakásáig kiséri, a lakásában tartóztatja le. És mindezt elegánsan, parfümösen, tapintatosan csinálja azzal a precizitással, amit még a férfi konkurrensek is kénytelenek elismerni.

Ezeket a csinos detektivkisasszonyokat, (akiket a dolgozó nő eljövendő történelme szépen elrubrikáz, a hivatalnoklány, az orvosnő, ujságirónő, mérnöknő, szinházigazgatónő és női torreador mellé) csupán az különbözteti meg a többi csinos nőtől, hogy retiküljében a puder, fésü, parfüm és zsebkendő mellett, diszkréten huzódik meg egy finom kis, acél bilincs és egy hatlövetü igazi revolver.

H. Farkas Ilona.

Soha ily olcsón rádiót!
Idényvégi, leltári árak.
Minden igénynek.
Mindenféle gyármány.
Kerékpárok:
Soltész, Kálvin-tér 2.

Debrecen város életerejét elszivja a transzferalap,

amelybe a pénzügyminiszter követelésére továbbra is be kell fizetni a sulyos törlesztéseket

A városnak nem marad pénze beruházásrn, munkaalkalmak teremtésére -- A munkanélküliség szempontjából fenyegetően rossznak igérkezik a tavaszi és nyári szezon

Az elmult héten munkásküldöttség járt a városházán, ahol memarndumot adott amelynek lényege kettős: egyik keserüség, a panaszok serege, a másik a segélykiáltás: munkát kérünk. A panaszok mind ismertek, igazak, fájók és keserüek. A segélykiáltásra pedig nincs más válasz, nincs más segitség, mint munkát adni. És azt látjuk, hogy

a tavasz kezdete, amely már a legfontosabb és rengeteg ipari szakmát és munkást érdeklő épitőipar foglalkoztatására egészen alkalmas lenne, semmi olyan megmozdulást nem mutat, amely reményt adna arra, hogy valamiféle épitő munka lesz az idén.

A remény a tavalyi állapotokkal szemben annál gyengébb ezidén, mert most a város, ha lehet még jobban megbénitva nem is gondolhat arra, hogy valamilyen beruházást, munkát teljesitsen. Annyira nem, hogy még azokat a szüken megszabott kiadásokat, amelyeket pedig a költségvetésbe beillesztettek és amelyek éppen a szigoru takarékosság miatt minden valószinüség szerint csak a legszükségesebb dolgokra vonatkoztak, sem teljesiti és

tartózkodik minden munkától, mert nem bizonyos, hogy a házipénztárnak jut is valóban az előirányzott szükségletek fedezésére.

Fölmerülhet joggal a kérdés, vajjon ez egyedül a rosszabbodó gazdasági helyzet következménye, vagy pedig közrejátszik más körülmény is. Nagyon fontos kérdés ez. Mert a város itt az egyetlen reménység arra, hogy az erők végső megfeszitésével munkalkalmat teremt és ha akármilyen kis darab kenyeret ad. Az már nyilvánvaló, hogy a magántőke ilyen irányban nem mozdul meg. Tehát

csak a város lehet az egyetlen munkáltató.

Ez a reménység most kezd teljesen elhalványodni és a megsemmisülés felé jutni.

Az egyes ügyosztályok egymásután terjesztik előterjesztést a polgármesternek, hogy valamely célra a költségvetésben előirányzott összegeket folyósitsa, mert a munka elrendelésére szükség van.

A polgármester minden esetben elutasitja az előterjesztést és igy történik, hogy a városnál semmit sem csináltatnak.

És ez az állapot nem ideiglenes, hanem az egész évre szól. Mert a polgármestert nem egy pillanat elhatározása vezeti, hanem egy kikerülhetetlen kényszerüség, amely megtilt minden beruházást. A Független Ujság nem egy alkalommal foglalkozott a polgármesternek azzal a felterjesztésével és dr. Györki Imre országgyülési képviselő ama javaslatával, hogy

a kormány szabaditsa fel a város által a transzfer alapba befizetett összegeket, amelyek egy és egynegyed millió pengőre rugnak és engedjen át azt a városnak, hogy munkaalkalmat teremthessen és egyben háztartásának egyensulyát megmentse.

Az erre irányuló törekvések azonban kudarcot vallottak a pénzügyminiszter ellenállásán. A városnak tehát ezidőszerint nem szabad másra gondolnia, mint arra, hogy a transzferalapba tovább is folytassa a befizetéseket, amire a pénzügyminiszter már szigoruan fel is hivta a várost. Tehát

nemcsak a már befizetett összegek nem kerülnek vissza a városhoz, ami pedig uj életet, munkaalkalmakat és ipari téren fellélegeztető megmozdulást jelentene, hanem még a novemberben és márciusban esedékes összegeket is elő kell teremtenie a városnak és bifezetnie a külföldi kölcsönökre.

A polgármester tehát kénytelen volt kijelenteni ,hogy mindaddig, amig neki minden jogi és erkölcsi kötelezettség sulya alatt a külföldi kölcsönök kamatait kell fizetni, semmiféle beruházást nem csináltathat. Hogy mi lesz ennek a következménye, azt mindenki könnyen előre láthatja. A város életének teljes megakasztása, meghalatása a vég, ahová ez vezet.

A nélkülözések borzalmas téli hónapjai után egy ujabb munkanélkül eltölött tavasz, nyár és ősz után mi lehet még, ha egyáltalán a tavaszi és nyári hónapokat is ke lehet lgy birni.

Sajnos a kormányhatóság előtt a városok és Debrecen is ugy áll, mint könnyelmü gazdálkodó. Könnyelmü gazdálkodó! Ezt nagyon könnyü ráfogni a városra akkor, amikor a kormány mindazt a terhet, amelyről neki kell gondoskodni, a város által viselteti el. Nehány érdekes adat erre a következő:

Az államnak ma is 476.000 pengő tiszta haszna van az állami elemi iskolák után még az ingyenes tanitás után is. Igen, de ki tudja, hogy a városnak a hozzájárulásokat be kell szedni a polgároktól és beszolgáltatni az államkasszába.

Persze a járulékokat a város veti ki a polgáraira, ő terheli meg a polgárokat. A rendőrség fenntartására 5 és fél millió pengőt szednek be a polgáraiktól és fizetnek be az államkasszába megint csak a városok. Az elhagyatott gyermekek ápolására 5 és egynegyed milliót szedet be a kormány a városokkal a városi polgároktól. Természetes, hogy a polgárok előtt is a város áll, mint nagy adóztató, pedig

ezekből a horribilis összegekből, amelyek pedig minden tekintetben igazán állami feladatok teljesitésére szolgálnak ,a város legtöbbször egy fityinget sem lát.

Ez a politika csak a városok elsorvasztására vezethet, pedig ez egyeszersmind a magyar kulturélet veszedelmét és elhaxnyatlását is jelenti. De hát mi lehet itt a városok segitő eszköze? Opponálni? A mai centralizációs világban? Ugyan kérem. Legfölebb elcsapnák a polgármestert, meg a közgyülést. Aztán jöhet az állami végrehajtó.

Házvevők!
Soha vissza nem térő alkalom!
Eladó uj, tiszta téglából épült, 25 évig adómentes remekszép ház, mely áll egyrendbeli szép tágas egy szoba, előszoba, konyha, kamarás és egy szoba, konyha, kamarás lakásból. A telek 321 négyszögöl, kikövezett udvar. Jóvizü kut. Villany bevezetve, nagy kerttel, 50 drb fajgyümölcsöt termő fával, teljesen elkülönitett két udvarral, disznóólal. Magamnak épitettem, de most eladom, mert szükségem van a pénzre. 8000 pengő az ára. Négyezer pengő készpénzzel átvehető amortizációs kölcsönnel. Ezt a házat érdemes megnézni! Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszinen, Kincseshegy u. 18.

VENNI AKAR VALAMIT?
A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

DARMOL
Biztos, enyhe, ártalmatlan

Hétfőn délután 3 órakor a szinház előcsarnokából temetik özv. Baloghné Békéssy Rózsit

Tegnap beszámolt a Független Ujság arról a gyászról, amely a debreceni társadalmi és müvészeti életet sulytotta özv. jékei *Balogh* Zsigmondné, Békéssy Rózsi, a Csokonai Szinház egykori, nagy müvésznőjének halálával. A nagy müvésznő, a debreceni uritársaságok népszerü nagyasszonya halálhirére őszinte és mély részvéttel válaszolt Debrecen társadalmának minden rétegében. A Csokonai Szinház és a Városi Zeneiskola — amelynek tanárnője volt — kitüzték halálhirére a gyászlobogót s a Csokonai Szinház előcsarnokából rendezi meg régi nagy müvésznőjének temetését.

A temetés hétfőn délután három órakor lesz a Csokonai Szinház előcsarnokából s az itteni gyászünnepély után autók és autóbuszok segélyével kiséri ki a gyászmenet az elhunytat a köztemetőbe, ahol a város által adományozott disz-sirhelyen helyezik örök nyugalomra Baloghné, Békéssy Rózsit.

Megkezdik a kartellek összeirását a városnál

Megirta a Független Ujság, hogy a polgármester elrendelte mindama kartellek és trösztök összeirását, amelyekhez tartozó vállalatok a város versenytárgyalásain nyilvánvalóan a kartell által diktált feltételekkel és árakkal szerepeltek. Ezeket a kartelleket a város bejelenti a kereskedelemügyi miniszternek hogy a kartellbiróság előtt inditsa meg az eljárást ellenük. A polgármester szombaton kiadta az utasitást az összes ügyosztályoknak, hogy jelentéseiket tegyék meg.

Ferenczy mestert ünnepli e hó 11-én a Békessy Vivó Club

Fényes vivóünnep keretében fogja ünnepelni Debrecen sporttársadalma 11-én *Ferenczy* Pál vivómestert, aki ez évben tölti be 10 esztendős müködését a Békessy Béla Vivó Clubban. Ugyanerre az esztendőre esik vivómesteri tevékenységének huszadik esztendeje is.

A klub vezetősége, összefogva Debrecennel a vivósporthoz és ezen keresztül Ferenczy mesterhez kapcsolatot tartó társadalmi rétegeivel, az ő fáradhatatlan és szép eredményekre visszatekintő tevékenységéhez méltó keretek között kivánja szeretett mesterét ünnepelni.

Részt kiván magának ebből az ünneplésből a város minden olyan tagja, akinek alkalma volt látni azt a minden elismerésen felülálló hatalmas munkát, amivel Ferenczy mester 10 esztendőn át a debreceni vivósportot ápolta, fejlesztette és ma odáig emelte, hogy Magyarország jelenlegi vidéki bajnokcsapata tisztán az ő tanitványaiból volt összeállitva. Bizalommal tettük 10 év előtt Debrecen ősi sportjának ügyét az ő kezébe és örömmel kell ma megállapitanunk, hogy ő nem maradt méltatlan erre a bizalomra.

Az ünneplés közelebbi rendjét közölni fogjuk.

Február 6-án és 7-én,
hétfőn és kedden
az ARANY BIKA
üvegtermében
Mocsányi és Lakos
zenehumoristák,
a rádió kedvenceinek
Vidám estje
Teljesen uj müsorral. Asztalrendelés 27—99. telefonon.

Brutálisan megkinoztak a csendőrök egy házaspárt 3 tyuk ellopása miatt

A csendőrparancsnokság, amely féltékenyen védi a csendőrség jóhirnevét, bizonyára meg fogja torolni a tulkapást

A debreceni törvényszéken megdöbbentő vallomások hangzottak el a napokban egy apró tyuklopási ügyben. A vádlottak tettek a nyomozó csendőrök ellen vallomást és a biróság a megrázó erejü, csendőröket sulyosan terhelő kijelentések alapján vizsgálatot rendelt el, törvényszéki orvosszakértőt kérdezett meg, megvizsgáltatták a vádlottakat, akiknek teste szörnyü brutalitások nyomait bizonyitotta.

Fülöp Károly dr. törvényszéki biró elé került *Lakatos Imre* és vadházastársa *Czakó Róza*, akik ellen lopások miatt indult eljárás. Bagamér határában elloptak 3 tyukot egy kisgazdától és a csendőrök személyleirás alapján elfogták őket. A gyanusitottak kihallgatását megkezdték a csendőrök és a 3 tyuk ellopásán kivül még több lopás elkövetésével is vádolták őket. *Lakatos Imre* és *Czakó Róza* hangoztatták, hogy több lopást nem követtek el, de a csendőrök ezt nem hitték el és órákon át folytatták a vallatást.

A két vádlott sirva, zokogva mondta el a biró előtt, hogy a csendőrök kegyetlenül kinozták őket, amiért több lopást nem voltak hajlandók magukra vállalni. *Lakatos* remegve mutogatta véraláfutásos kezeit, felszakadt fejbőrét s elmondta, hogy egész teste tele van véres daganatokkal. A feje fáj, kinzó fülzugás gyötri. A csendőrök a kihalgatáskor botokkal, puskaaggyal verték és nem hagyták abba, hiába sikoltozott, könyörgött irgalomért.

Czakó Róza szerint a csendőrök őt is nagyon megkinozták, bottal verték és altestét annyira ütötték, hogy azon véres daganatok lettek.

Az asszony vallomását nagy megütközéssel fogadta a biró s hihetetlennek látszott előttük, hogy a kinzásnak az a módja megtörténjen, amelyet teljes egészében nem is lehet leirni anélkül, hogy szeméremsértést ne kövessünk el. Elrendelték a vádlottak megvizsgálását a törvényszéki orvosszakértő által, hogy igazolhassák az elhangzott sulyos vallomást. Dr. *Horváth Arthur* törvényszéki orvosszakértő alaposan megvizsgálta Lakatos Imrét, akinek testén szörnyü verések nyomait találta. A vádlott igazat mondott, véres zuzódásokkal volt tele a karja, melle, lábszárai, fejbőre több helyen felszakadt az erős ütésektől. Megvizsgálta az orvos Czakó Rózát is, akinek altestén a nyolc nap alatt gyógyuló sérülések bizonyitották az embertelen kinzást. Az orvosszakértő jegyzőkönyvben adta a vizsgálat eredményét és mellékelték az itélethez. A biró a bizonyitási eljárás befejzése után csak a 3 tyuk ellopásában mondta ki bünösnek a vádlottakat és 4—4 napi fogházra itélte őket. Az itélet jogerős.

A kis tyuklopási ügy tárgyalásán elhangzott sulyos vallomások és a törvényszéki orvos által felvett látletek alapján feltétlenül szükséges, hogy szigoru vizsgálat induljon az ügyben. A vizsgálat eredménye elé kiváncsian nézünk, mert nem lehet megengedni, hogy két embert ilyen borzalmas módon megkinozzanak és nem lehet türni, hogy a csendőrség akármelyik tagja is ilyen rendkivül sulyos vád alatt maradva, rossz fényt vessen arra a müködésre, amely annyira fontos az igazság és a törvény tisztelete szempontjából. A debreceni csendőrparancsnokság nemrégen megkereste egyik átiratában a törvényszék elnökét, kérve arra, hogy az esetben, ha a tárgyalások során a csendőr nyomozók müködése ellen terhelő vallomások, bizonyitékok merülnek fel szabályellenes eljárásra vonatkozólag, ugy tegyék át az iratokat a csendőrparancsnokságra, hogy a törvény és szabály elen vétő csendőr ellen teljes szigorral eljárhasanak. A csendőrparancsnokság tehát féltékenyen védi a magyar csendőrség tekintélyét, amely európai hirü és küzdeni kiván az olyan esetleges kilengések és tulkapások ellen, amelyek mélyen balkáni nivóra emléketetnek és veszélyeztetik a csendőrség jó hirét.

A két bagaméri lakosnak ügye, támogatva az orvosszakértő véleményével, minden bizonnyal a csendőrparancsnokság elé kerül, hogy elbirálják, hogyan és milyen körülmények között szenvedték a 3 tyuk ellopói sulyos sérüléseiket.

Vásároljon hirdetőinknél.

A nemzetközi ujságirás szenzációja:
Paál Jób riportregénye:
A Habsburgok trón nélkül
közlését március 12-én, vasárnap kezdi meg a Debreceni Független Ujság.

Paál Jób riportregénye:

Krónika az Isten kegyelméből való Imperatorok utódairól, akiket a kerek nagy világ minden részébe széjjelszórt az ÉLET; az ébren álmodókról, akik még mindig hisznek abban, hogy a királyi paloták trónjára visszakerülnek a számkivetettek; csillogó kasté lyok és megmérhetetlen dominumok sorsáról, ami emberöltőknek ad még munkát és gondot és mindarról, ami a trónok fényének árnyékából eltünt és megmaradt...

Habsburg főhercegek nyilatkoznak a szenzációs riportsorozatban sorsukról.

Napi folytatásban, kizárólagos joggal közli DEBRECENBEN a világhirü nemzetközi riporter szenzációs riportjait:

a Debreceni Független Ujság.

A sorozat egyes cikkei külön-külön is szenzációs riportot képeznek!

Tavaszi cipőkülönlegességeink megérkeztek.

Olcsó gyári árak — Garantált minőség. — Sok pénzt takarit meg, ha nálunk vásárol.

„Sólyom" cipőgyári nagyáruház.

PIAC UCCA 34. SZ. Közvetlen a gyártól a vevőnek. **TELEFON 34—31.**

Az első hőforráshoz közel akarják megkezdeni az uj mélyfurást.

Elesik a nagyerdei furás terve. — Kérdés, mit mondanak a geologusok?

Debrecen város törvényhatósági bizottságának közgyülése a legutóbb egyhanguan fogadta el a polgármester amaz előterjesztését, hogy irjon fel a pénzügyminiszterhez egy második kut furásának elrendelése iránt. A terv az volt, hogy e furáshoz a pénzügyminiszter

adjon 100.000 pengőt a gépek és a munkaerő, valamint a szükséges anyagok kikölcsönzése formájában, 200.000 pengőt pedig a transzferalapból utaljon ki erre a célra.

Az előzően furt kut költsége 320 ezer pengő volt, amelybe a város 100 ezer pengő készpénzt fektetett bele. A mélyfurás vizének kihasználására alapitott intézmények fejlesztése, de a viz és emelett a gáz mennyiségének növelése elsőrangu érdek, de

a strand- és a télifürdő üzemének biztonsága is megköveteli, hogy két kut álljon rendelkezésre,

hogyha az egyiknél hiba történik, fennakadás ne történjék. Egyszóval mindenképen fontos, hogy két mélyfurásu kut álljon a város rendelkezésére. Közben errevonatkozóan a pénzügyminiszter nyilatkozatot tett és e nyilatkozat szerint hajlandó 200.000 pengőt forditani a debreceni második mélyfurásu kut létesitésére. A mélyfurás elrendelése tehát befejezett ténynek tekinthető.

A mélyfurás kapcsán természetesen szóba került, hogy az uj kutat hol létesitsék, illetve a furást hol kezdjék meg. Legerősebben tartja magát az a felfogás, hogy

a furást a régi kut közelében kell végezni,

mert az ott elért sikerek biztositják, hogy itt is eredménnyel fog járni a furás. Szó volt arról, hogy az uj furás a világitási vállalat telepe irányában történjék, hogy a nyerendő gázmennyiség minél könnyebben és kisebb költséggel legyen a világitási telepre vezethető. Éppen azért azt tervezték, hogy

a város által vállalandó költségrészesedés a világitási vállalatot, illetve helyesebben a vizmüveket fogja terhelni

és a vizmüvek a költségek fedezésére azt az összeget irányozza elő, amelyet eredetileg leirásokra irányoztak volna elő, ugy hogy arra az esztendőre a leirások elmaradnának. Volt olyan terv is eredetileg, amely azonban ennek a felfogásnak ellene mondott az, hogy a nagyerdőt különböző intézmények és létesitmények már nagyon is igénybe vették és igy a furással is megterhelni ezt a területet nem volna célszerü. Természetes, hogy

a furás helyének megválasztásába beleszól még a geológus is

és annak megválasztása függ a szakértő, *Faller* Gusztáv főmérnök szakvéleményétől is. A hely kérdésében persze végeredményében a törvényhatósági bizottság közgyülése fog dönteni.

Egy ezüstlakodalom története

Az ismeretlen intrikus telefonáló és az elkésett lakodalmi vacsora

1.

Az előkelő debreceni házaspár a mult hét szombatján ünnepelte házasságuk huszonöt esztendős jubileumát. Azaz csak ünnepelte volna, de nem sikerült.

2.

Mert az történt, hogy még két héttel előzőleg szétküldték az ezüst szegélyü meghivókat ismerőseikhez és jóbarátaikhoz, melyekben mély tisztelettel meghivták őket ezüstlakodalmuk ünnepélyére. Eddig nem is lett volna baj.

3.

A meghivókat mindenki megkapta a cimzettek közül és a meghivást mindenki elfogadta. A méltóságos házaspár ezüstlakodalmi ünnepélye egész nagyszabásunak igérkezett.

4.

A készülődések megindultak, még pedig nagyban. Ládában vitték fel a méltóságos ur lakására a drága pezsgőket és a finom borokat. A házaspár azt gondolta, hogy huszonöt esztendei házasságot illik nagy fénnyel és pompával megünnepelni és mindent elkövettek, hogy az ünnepély minél nagystilübb legyen.

5.

Persze arra vigyáztak, hogy a meghivókat csak a legközelebbi ismerősöknek és a legjobb barátoknak küldjék el, mert nem akarták, hogy a készülő lukullusi lakomáról tudomást szerezzen a plebs, a nép, mert nem akartak a mai rossz viszonyok között kellemetlen szituációba kerülni.

6.

Ahány ház, annyi szokás. Kohnéknál például a huszonötéves házassági évfordulót ugy ünnepelték meg, hogy Kohn azt mondta Kohnnénak:

— Ha a nászéjszakánkon meggyilkoltalak volna, akkor legfeljebb tizenöt évi fegyházat kaptam volna. De viszont már tiz éve szabadlábon lennék! . . .

A méltóságos házaspár pedig lakomával készült megünnepelni az évfordulót.

7.

A vacsora napjának délelőttjén valamennyi meghivott vendég lakásán megszólalt a telefon. — Mert a meghivottak oly előkelő pozicióju hölgyek és urak voltak, hogy valamennyi lakásán volt telefon. A telefon berregett és mikor a házigazda felvette a kagylót, egy bájos női hang a következőket csicsegte:

— Itt X. Y. méltóságos ur lakásáról a szobalány. Őméltóságáék legnagyobb sajnálatára azt kell közölnöm önnel, hogy a mára tervezett ezüstlakodalom váratlan gyászeset miatt elmarad. A méltóságos asszony nagynénje ugyanis hosszas szenvedés után a ma hajnali órákban meghalt.

És elnézést kért. A meghivott elnézésén kivül kifejezte részvétét és lemondott a lakomáról. — Majd elmegyek az aranylakodalmukra — gondolta.

8.

A méltóságos házaspár lakásán viszont mit sem tudtak ezekről a telefonüzenetekről s tovább folyt a készülődés. Ételek, italok valóságos halmaza volt már raktáron, felfogadott szakács főzte a finom francia magyar, angol és német ételeket, sőt vacsora előtt rendelésre hattagu cigánybanda is megjelent a helyszinen.

9.

Már fél 9 volt. Az ünnepély kezdetének ideje. A kiszolgáló személyzet glédában állott, a házigazda frakkban, a házasszony gyönyörü selyem ruhában, érzékeny mosollyal várta a vendégek jövetelét. — Háromnegyed kilenc és még egy vendég sem jött. Az érzékeny mosoly kinossá változik. Kilenc óra és még mindig nincs egy vendég sem. A kinos mosoly dühössé változik. Negyedtiz és vendég még mindig nem jelentkezik. A mosoly teljesen eltünik.

10

A házigazda egyideig töpreng, hogy mit csináljon, mig végre telefonon felhivja legjobb barátját. — Elment a klubba — mondják nála. — A klubba? — sápad el őméltósága — a klubba? És miért nem hozzám? . . . Felhivja a klubot is. A barát valóban ott van. Felelősségre vonja a távolmaradásért. A barát megdöbbenve tiltakozik és elmondja, hogy milyen telefonüzenetet kapott a szobalány által. A méltóságos ur rögtön tisztában van mindennel. Kijelenti, hogy ezt a heccet minden valószinüség szerint egy rosszakaratu ismerőse csinálhatta a sok közül, még pedig olyan, aki tisztában volt a meghivottak névsorával.

11.

A méltóságos ur sorra veszi az összes meghivottakat, valamennyit felhivja telefonon és közli velük, hogy milyen rossz tréfa történt. — Valamennyi meghivott boldog, hogy a gyászhir nem igaz s mindegyik kijelenti, hogy azonnal indul, csak frakkba vágja magát. Igaz, voltak olyanok is közöttük, akik nem tartózkodtak odahaza, de ezeket vagy a moziból, vagy a szinházból telefonálta ki őméltósága. Sikerült is a teljes meghivott vendégsereget összeverbuválni.

12.

Csak épen a tartárszósz száradt ki, a pecsenye égett el, a habrollóban ment össze a hab, a fagylalt olvadt el . . . Ellenben őméltóságaik arcán megfagyott a boldog mosoly: a hangulatot nem olyan könnyü felmelegiteni.

REMÉNYI GYÖRGY.

Debrecen ünnepe március 15-én

Debrecen város ezidén is nagy ünnepséggel készül megülni március tizenötödikét, mint törvénybe iktatott nemzeti ünnepet. A polgármester már meg is tette erre vonatkozóan intézkedéseit. Felkérte a debreceni egyházakat és felekezeteket, hogy március 15-én ünnepi istentiszteletet tartsanak templomaikban. Megkereste a honvédséget, az állami és közhivatalokat, hogy vegyenek részt a nemzeti ünnepen, végül megkereste a debreceni egyetem rektorát, hogy az ifjusággal a szokásos ünnepségeket rendeztesse meg. Elrendelte, hogy a város nevében a Kossuth-szoborra és a kollégium lépcsőházában levő Petőfi-szoborra koszorut helyezzenek. Elrendelte ezzel kapcsolatban, hogy a koszoru elhelyezése mellett az ünnepségen dr. Csürös Ferenc tanácsnok, az ő akadályoztatása esetén pedig Csobán Endre főlevéltáros képviselje a várost.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

A régi debreceni bőjt,

amikor a zenélésen kapott muzsikuson hegedüjét furatossal törték szét . . .

A vigaság ideje elmult. Benne vagyunk az ugynevezett bőjti hetekben. A katholikus hivők homlokára fölrajzolták a szentelt barka hamvából a keresztet s elmondták nekik, de szólhat az mindenkinek: „Emlékezz ember, porból lettél, porrá leszel!" Debrecen tulajdonképen a kálvinista híveknek ninesenek bőjti heteik, őket a hamvazó szerda nem érdekli, mint vallási esemény. Kétszázharminchárom év előtt még egyetlen katholikus hivő sem volt Debrecenben, mert a reformáció nagy térhóditása után kétszáz éven keresztül egy szálig tiszta református hivekből állott Debrecen lakossága és csak kétszáz év mulva került az első egy szál katholikus ember Debrecenbe, a vámos, aki a mai Batthyány ucai harmincados házban lakott. Ez után növekedett csak nagyon lassan a katholikusokszám, különösen a királyi hivatalnokok kinevezése révén. A hushagyó kedd s a hamvazó szerda, mint a farsang és a bőjt határai ettől kezdve ismeretesek Debrecenben. De a kemény, merev kálvinista számára nem is sokat jelentett ilyen határnap megállapitása. A mulatozást amugy sem türték a keménynyaku civisek s bizony a statutmok nem egy szigoru rendeletet tartalmaznak a mulatságok és mulatozók ellen és nem egy kemény itélet kiszabásáról és végrehajtásáról számolnak be. De ez nem vallásos alapon történt, hanem ez igy folyt a természetükből. De bár vallási parancsok szokások nem is szabtak határnapot a mulatozásoknak — mert hiszen lakodalom, keresztelő, disznótor akkoron is csak volt, még pedig ugye borozás, hangoskodás és egy kis dal, vagy tánc nélkül csak nem eshetett meg — mégis a debreceni szokás is ezt az időt tette tilalmassá a mulatozásokra, amelyeket bizony még magánházak éjszakai megfigyelésével is ellenőriztek. És bizony baj lett abból, ha a faggyugyertya kilenc óra után még a boroskancsó mellett világitott. Hát még a muzsikaszó! Annál már nemcsak a mulatozó szenvedett meg, hanem a szegény, illetve muzsikos, sőt még a hegedü is azt rendelvén ugyanis a státum, hogy a hegedü (tilalmas időben müködésben találván) a megforditott muzsikus fájó részén furatossal töressék szét. Valószinü, hogy a végrehajtás közben a furatos nemcsak a hegedüt törte szét, hanem egy kicsit a muzsikust is megtörte ugy, hogy ha az régi lovas ember lett volna, aligha tudta volna a hust nyereg alatt megpuhitani. Hát bizony akkor nem lévén farsang, nem volt utána következő hivatalos bőjt sem. De a bőjt bekövetkezett mégis. A téli lakodalmak, a disznótorok zsiros, boros napjaira mégis csak be kellett következni egy kis katzenjammeres pihenésnek.

A farsang csak ott kezd jelentőséget nyerni, amikor divatba jöttek a bálozások. És még akkor is sokáig a maskarás, bolondos farsang sem volt ismeretes. Megirtuk már egyszer, hogy a debreceni ember a mulatságban, táncban is virtusos magyar komolysággal viselkedett. De témpóra mutantur et cives in illis mutantur. Megjött az igazi farsangok, a maskarás, bolondos farsangok, jelmezbálok és az Arany Bikán alul a kimondott maszkbálok, a tökéletes parsangi bolondságok ideje is. Hideg ide, hideg oda, a vékony maskara ruhában álarcosan az uccára is kivonultak este a „maszkák" s ugyancsak akadt bámulójuk tömegesen. Nagy cécó volt az. Még az Arany Bika bejárata előtt is tömegek tolongtak egy álarcos, vagy jelmezes bál estéjén, hogy megcsodálják a felvonulókat, akik persze az Arany Bika bejárata előtt is tömegek tolongtak egy álarcos, vagy jelmezes bál estéjén, hogy megcsodálják a felvonulókat, akik persze az Arany Bikába kocsin jöttek s igy csak elvillantak a bámészkodók előtt. Igaz, hogy Debrecenben még ez a maskorás farsang sem tudott olyan szinevesen, olyan nagyon meghonosodni, mint másutt. De azért meg volt az itt is. És miért ne lett volna, meg volt ahhoz a pénz és a mi legfőbb, meg volt a kedv. Azóta sajnos, mind a kettő elfogyott. A pénz is, a kedv is. Az idén már nem is volt farsang. Maskarák? Hiszen elég maskara ma mindenki a komoly életben is. Az élet álarcát viseli, pedig belül halott. A jól lakott ember álarcát viseli a másik, aki éhes és igy tovább. Az a néhány bál, amely a farsangot jelentette volna, csak kirivóbbá tette a farsang hiányát. Az idén nem volt szükség a hushagyó keddre, sem a hamvazó szerdára abból a szempontból, hogy kedden még tomboljon a jó kedv, a gondtalan önfeledség s szerdán hintsünk hamut fejünkre s lehajtott fővel verjék a mellüket emlékezvén arra, hogy porból lettünk, porrá leszünk. Bizony nem, mert isa por és hamu vagnunk. Isa por és hamu mi is és kezd azzá lenni körülöttünk az egész világ. Vajjon fölemelkedik-e ebből közelesen a Debrecen cimerén büszkén fölszálló poráből megélevenedett phönix.

Sofort programja legyen a **szenzációt** keltő márciusi **filléres vásár** megtekintése Csipkeáruház, Kossuth u. 4.

Megdöbbentően terjednek Debrecenben a venereás betegségek,

mert sem a klinikákon, sem a közkórházban nincs elég hely a betegek elhelyezésére

A sulyos vér és nemibajokban szenvedő nők nagy része vagy az uccákon csatangol, vagy a rendőrségi fogdában ül csak azért, mert — beteg — Gyors és radikális segitségre van szükség!

A debreceni közegészségügy egyik legveszedelmesebb és a mai napig megoldatlan kérdése foglalkoztatja ismét az illetékes hatóságokat. A venereás betegségek elleni küzdelemről van szó, arról a küzdelemről, amely évek hosszu során át sem volt képes elérni azt, hogy Debrecen közegészségügyének egyik legégetőbb kérdése a köz szempontjából megfelelő megoldást nyerjen és elejét vegyék annak a rohamos fertőzésterjedésnek, amely százakat és százakat dönt romlásba és sodor a pusztulás utjára. A Debrecni Független ujság számos cikkben mutatott rá a nemzedékeket pusztitó baj veszedelmes voltára s hangsulyozták a cikkek a venereás kórház felállitásának szükségességét. A cikkek hatása alatt megindultak tárgyalások a város, a rendőrség és az egyetemi klinikák között, de a tárgyalások nem eredményt, csak eszméket produkáltak, melyeket megvalósitani nem tudtak. Most már annyira veszedelmessé vált a helyzet, hogy a venereás betegségek elleni küzdelem teljes csődöt mondott. A rendőrség ma már nem tud erkölcsrendészeti razziákat tartani, mert nem lehet elhelyezni a fertőző betegeket, akiknek a kényszergyógyitása éppen annyira hangoztatott magyar jövő s magyar népegészség szempontjából a lehető legfontosabb. Az erkölcsrendészet arra kényszerült, hogy csupán a feljelentett venerécás betegnőket kötelezze a kényszerkezelésre, de ez is azt jelenti, hogy nőknek csak egy igen kevés százalékát lehet kórteremben elhelyezni, a többi a rendőrségi fogdában van összezsufolva, szabadságától hetekre megfosztva, betörőkkel, tolvajokkal lezárva. A betegeknek fogdába való tartása és onnan szégyenszemre történő végighurcolása az uccákon a kezelés helyére, nem hizelgő sem a városra, sem annak hatóságaira. Szégyenteljes állapot ez, nem európai nivó. Az erkölcsrendészet körül mutatkozó csőd most kezd csak teljes arányaiban kibontakozni, a rendőrség nem végezheti el feladatát, mert ha összeszedi a városban kóborló betegeket, akkor fogdája annyira zsufolva lesz, hogy nem tudja ott majd elhelyezni az őrizetbe kerülő tolvajokat, betörőket s garázda verekedőket. A rendőrségi fogda igy is nagyon igénybe van már véve, ha nem is a bünözők, de a betegek részére. Ezen a lehetetlen állapoton mindenképpen segiteni kell már végre,, bármilyen áldozatok árán is, mert különben csak eredménytelen látszatmunka lesz minden erkölcsrendészeti intézkedés és venereás fertőzés elleni védekezés. A segités egyik módjának azt találták ki egyesek, hogy azokat a betegeket, akik nem debreceni illetőségüek, egyszerüen kitoloncolják a városból illetőségi helyükre, de a kigyógyitásukkal, melyet törvény rendel el, nem foglakoznak, átháritják a községek terhére. Azzal okolják meg ezt a tervet, hogy a debrecenick részére sem lehet biztositani kellő számban helyet, tehát ami hely még van a fogdában és kórházban, az kell a debrecni venereánsoknak. Ez a terv, ha megvalósitást ér, nem jelent mást, mint a vidéknek elárasztását venereás betegekkel, akik között a klinikai vizsgálatok szerint olyan sulyos állapotban lévők is vannak, hogy az orvosok előtt is ritkaság számban tünnek fel. A községekben és kisvárosokban még annyi lehetősége sincs a kezelésnek, mint Debrecenben s el lehet képzelni, mit eredményezhet a vármegyében szétszórt venereástömeg. Hajdu vármegye főispánja nem engedheti meg, hogy a veszélyes fertőzést terjesztő betegek szétszóródjanak a megyében, meg kell találnia a módját annak, hogy a közre veszélyes betegek a törvény értelmében kigyógyitásban és nem toloncolásban részesüljenek. A debreceni Horthy-kórház hatalmas telepén száz ágyas kórház épül a megye részére, ugy kell tehát intézni a dolgot, hogy a venereások részére, akik nem debreceni illetőségüek, ott adjanak kezelésre lehetőséget és tekintve a betegek nagy számát, 50—60 ágyat adjanak át a venereás osztály részére. Ezzel a megoldással nagyon sokat segitenének az ügyön. A klinika segitségére már nem lehet a jövőben számitani még annyit sem, mint eddig, nincs módjukban ingyenes kezelést és gyógyszert adni, mert máris tekintélyes deficit mutatkozik az emberbaráti tevékenység miatt, erre pedig nincs fedezet az államnál. A klinkai támogatás gyengülése és a kórház elégtelensége következtében kénytelenek már azzal a tervvel is foglalkozni az illetékesek, hogy a betegeket még nagyobb tömegben tartják a rendőrségi fogdába és ott is fogják őket kezini az orvososok. Ez a megoldás is nehézségekbe ütközik, mert orvos még van — hála a klinikának, — de nincs pénz gyógyszerekre. Jelenleg ez a helyzet a venereások frontján, amely front elcsufitja a debreceni közegészségügyet, megbénitja az erkölcsrendészet munkáját és nagy szégyent hoz Debrecen hires városára imáron hosszu évek óta. Sehol a világon nem olvasható, hogy embereket, akik nem bünözők, csak betegek, fogdában tartsanak hetekig összezsufolva, megszégyenitve. A debreceni rendőrség fogdája egyedüli ritkaság ebből a szempontból, ahol hisztériás nők sikoltoznak, verekedéseket rendeznek s örjöngő sirással könyörögnek a tisztviselőknek, hogy engedjék őket szabadon. — Néha-néha a tömeghisztéria rohamai vesznek erőt a fogdába zárt venereás nőkön, sikoltozások, sirások törnek elő a pincefogdából, de nincs segitség még a számukra.

(b. m.)

Örömet és jóérzést jelent vásárolni **fillérekért** a Csipkeáruház tavaszi vásárján Kossuth ucca 4.

Minden hölgynek fontos meggyőződni, hogy fillérekért mit nyujt a **CSIPKEÁRUHÁZ KOSSUTH U. 4, A TAVASZI VÁSÁR** tartama alatt.

Blokmalt köhögés ellen kitünő 30 fillér

— **Feljelentés homokfuvarozásért.** A népfürdő tervezett helyén homokdombok vannak, amelyekből a népfürdő épitésének vállalkozója homokot hordott el. Erre mások azt hitték, hogy nekik is szabad onnan homokot elvinni és fuvaroztak is onnan homokot. A polgármester elrendelte, hogy ezek ellen a megtorló lépéseket megtegyék. 26 ilyen fuvaros van, aki engedély nélkül homokot fuvarozott és ezáltal 3—10 pengő értékü kártérítéssel tartozik a városnak.

Ma, vasárnap

3

előadás a szinházban!

d. u. 3-kor **zóna** helyárakkal:

Timár Ila felléptével:

a legkedvesebb operett ujdonság

Túl a Dunán Baranyában.

Este **fél 6** órakor **a legszebb irredenta dráma**

KARDOSS GÉZA

felléptével, zónahelyárakkal:

Lesz feltámadás

Este 9-kor

KISS FERENC

a Nemzeti Szinház művészének felléptével:

MUZSIKUS FERKÓ.

Hétfőn

KISS FERENC

felléptével:

MUZSIKUS FERKÓ.

Kedd délután zónahelyárakkal, Halassy Mariska, Thuróczy és Rajz felléptével Strindberg:

HALALTANC!

Kedd és szerda este:

MINDIG LESZNEK JULIAK.

Vigjátékbemutató!

Hogy került a lopott dinamó a zsibogóra?

Czabán Márton kereskedő kerékpárját még az elmult hónapban a Meteor-mozgó elől ellopták. Czabán tegnap a zsibogón járt és feltünt neki egy fiatalember, aki dinamót árult. A dinamóban sajátját ismerte fel, igazolásra szólitotta fel a fiatalembert, akit átadott a rendőrnek. Az illető Tóth János Timár ucca 22. szám alatti lakos, akit előállitottak a rendőrségen és szerepét majd a nyomozás fogja tisztázni.

Kulturest a Függetlenségi Körben

A Függetlenségi Kör kulturális bizottsága 1933. évi március nyolcadikán, szerdán este 6 órai kezdettel a Függetlenségi Kör helyiségében ismeretterjesztő előadást tart. Az est érdekességét növelni fogja dr. *Kovácsné Tüdős* Ilona közismerten szakavatott, tanulságos és mindig szellemes előadása, melyre a bizottság ez uton is felhivja a tagok figyelmét.

A müsor további számai: Megnyitó beszédet mond dr. Fráter Sándor. Hegedül Szendy Tihamér. Novelláiból felolvas Töröné Korpássy Mária. Szaval Wallner Ödön. Vig monológot előad Báthory József.

MELÁK *(belép a kávéházba)*: PINCÉR: Azugájaszernesémkivánok, Melák ur! Miért méltósztat máris ebben a vékony felöltőben járni, hiszen még kemény hideg van?

MELÁK: A télikabátom, sajnos, nincs használható állapotban.

PINCÉR: Talán rongyos?

MELÁK: Hova gondol? Hogy meri feltételezni egy uriemberről, hogy rongyos a kabátja?

PINCÉR: Ezer bocsánat, azt méltósztatott mondani, hogy használhatatlan.

MELÁK: Na igen, mert a zálogházban van.

PINCÉR: Óppardon, hehehe...

MELÁK: Maga csak ne röhögjön, hanem ajánljon valami finom falatot.

PINCÉR: Egy szép rákot talán?

MELÁK: Jó lesz.

PINCÉR: *(félperc mulva hozza a rákot)*: Parancsoljon.

MELÁK *(dühösen)*: Hallja, ennek a ráknak hiányzik az egyik ollója.

PINCÉR *(zavartan)*: Tetszik tudni kérem, biztosan verekedtek a rákok és ennek letörték az ollóját.

MELÁK *(diadalmasan)*: Ahá! Hát akkor hozza ide nekem a győztest!

PINCÉR: Igenis. *(El.)*

GERŐ *(megérkezik és leül a törzsasztalhoz)*: Jónapot, Melák! Hallom, hogy meghalt az amerikai nagynénje. Igaz, hogy mindenét az árvaháznak hagyta?

MELÁK: Igaz, hálistennek.

GERŐ: Maga blödiáner! Maga ennek örül? Kizárták az örökségből.

MELÁK: Annyi bajom legyen...

GERŐ: Hát mije volt a tantijának?

MELÁK: Nyolc gyermeke.

GERŐ: Ja vagy ugy? Az már más! Mondja, mit szól egy statisztikus kimutatásához, hogy a könyvelők átlag 60 évig élnek?

MELÁK: No, akkor én elérem a 120 évet, Gerőkém.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: Mert én kettős könyvelő vagyok.

GERŐ: A fene egye meg a jókedvét! Mondja, olyan jó foglalkozása van magának, hogy gusztusa van a mai világban az állandó viccelődéshez?

MELÁK: Jó állásom van.

GERŐ: Hol dolgozik?

MELÁK: A fiam üzletében.

GERŐ: És mi maga a fiánál?

MELÁK: Rezsitétel.

GERŐ: Ne froclizzon a blödségeivel, mert szügyönrugom! Érti? Mondja, miféle szótár áll ki a zsebéből.

MELÁK: A kinai-magyar szótár. Kinaiul tanulok.

GERŐ: Megőrült? Miért?

MELÁK: Miért? Hallgasson csak, milyenek a mai viszonyok: kint sincs kun-csaft, bent sincs kun-csaft. Bolt pang, csőd csüng!

GERŐ: Ha nem hagyja abba a maflászkodást, itthagyom, vegye tudomásul!

MELÁK: De Gerőkém, tényleg rémes a helyzet. Tegnap a fiam el is ment az adóhivatalhoz szabadságot kérni.

GERŐ: Az adóhivataltól? Hát ott van alkalmazva?

MELÁK: Dehogy, kereskedő. De azért kért szabadságot, mert véleménye szerint ő már évek óta csak az adóhivatalnak dolgozik.

GERŐ *(dühösen)*: Elég már a humorizálásból, beszéljen végre komolyan! Igaz, hogy a mult héten lovagias ügye volt?

MELÁK: Ugy félig-meddig.

GERŐ: Hogy-hogy félig-meddig?

MELÁK: Tudja, szerdán a járásbiróság folyosóján az ellentanu ugy pofonvágott, hogy igazán megérdemelte volna, hogy lovagias elégtételt kérjek tőle.

GERŐ: Na, mondhatom, szép kis lovag maga. Hallja Mellák, igaz, hogy maga is elment Nagykállóba a csodarabbi halálának a jubileumi ünnepségére?

MELÁK: Igaz. Tizezer zsidó jött különvonatokon a jubileumra.

GERŐ: No és mit szóltak a nagykállóiak ehez az idegenforgalomhoz?

MELÁK: Én csak egy véleményt hallottam. Mikor az én különvonatom befutott a pályaudvarra, ezerötszáz hitsorsos szállt le velem együtt. Amint a kijárat fele haladunk, hallottam, hogy egy nagykállói kisgazda megkérdi a vasutas portástól: „Mondja sógor, oszt' kik ezek a rengeteg utasok?" „Kik? Hát a jubilánsok!" — feleli a sógor. „Nono, csak annyi ezresem volna, ahány izraelita van köztük" — felelte a gyanakodó gazduram.

GERŐ: Kedves történet. Mondja Melák, mit szól Hitler kancellárságához?

MELÁK: Egy találós kérdéssel felelek, Gerőkém. Mondja meg, mi a különbség az óceánrepülő Lindbergh ezredes és Hitler között?

GERŐ: Hagyja hallani.

MELÁK: Hát az a különbség, hogy Lindberghnek előbb kellett repülni s aztán csinált karriért, Hitler pedig előbb csinált karriert és csak ezután fog repülni.

(FÜGGÖNY.)

HAVAS

HARISNYAHÁZ

Káprázatos

tavaszi ujdonságaink

bámulatos olcsó árainkkal

megérkeztek!

Mielőtt vásárolna:

tekintse meg

ön is,

nehogy

szemrehányást tegyen önmagának.

BÁDOGOS UCCA 1.

A pénznek nincs szaga?

Weisz Paula szerint van, a cirkuszi kisasszonyok szerint pedig nincs — A szagértők az artistanőknek adtak igazat

Debrecenbe érkezett a Brandt-cirkusz. Nem hirdetett ujságokban, nem ragasztott ki plakátokat, csak csendben megtelepedett a szénavásártéren és várja a nagyérdemü közönség támogatását. A cirkusz személyzete, a müvészek és müvésznők egyben családtagok is, az apa a fiával együtt nyeli a kardot, a nagymama feszes trikóban tépi a láncot, mindenki dolgozik a zajos siker érdekében.

Tegnap délelőtt a cirkusz igazgató tulajdonosának két lánya betért Weisz Paula Hatvan ucca 61. szám alatti üzletébe és pénzt akart váltani. — Weisz Paula elvette a pénzt, de a következő pillanatban ijedten rezzent össze. A pénznek szaga volt. És már át is látta a cirkusz müvésznőinek tervét, mely szerint őt el akarták kábitani, hogy aztán megöljék és kiraboljak.

Az áldozatjelölt égnek emelt orral kiabált rendőrért, aki a pénzes ládát pénzzel együtt felvitte a rendőrségre és előállitotta a „gyanus" artistanöket is. Ne[illegible] megindult a vizsgálat a nagy kérdés eldöntésére: a pénznek van szaga vagy nincs szaga? Mindenki megszagolta a pénzt, de senki sem érzett más szagott, mint a kellemes pénzillatot, ami most olyan drága élvezet.

Nem volt tehát más tennivaló, mint a meghurcolt artistanöket elbocsájtani, akik még a pénzüket is visszakapták. Szagolgatták is, de ők sem éreztek semmiféle szagot. De azért nem csináltak az ügyből kabinetkérdést és igy elmaradt az — örmányválság.

— A Kerékpáros Szövetség igazolványai. A belügyminiszter értesitette Hajdu vármegyét, hogy a Kerékpáros Szövetség igazolványai, az 1933. évi kék igazolványok személyazonossági igazolványul elfogadandók. Az alispán értesitette erről a hajdumegyei csendőrségeket és rendőrségeket.

GYÖKERES SZŐLŐVESSZŐK
csemege és borfajok
fajtiszták legolcsóbban
Kállay Miklós
szőlőbérgazdaságánál
Kálósemjén, Szabolcsmegye kapható

Drága Fincikém! Karnevál herceg rövid és kinos szenvedés után kimult. Mindenki kimondhatatlanul tisztelte azt a kivánságot, amit ilyenkor a gyászoló család hangoztat, hogy csendes részvét és koszoruk mellőzését kérik. De dacára koszoruk mellőzésének is, volt azért jókedv, ha nem is olyan, mint az előző években. A halál közvetlen oka az idén nagyon sulyos volt. Karnevál herceg betegségét „gazdasági válságnak" nevezték el a professzorok.

Most aztán összes reményeink a tavaszban vannak. Talán majd a tavasz... sóhajtják az agyonbálozott anyák, akik a farsang alatt annyi éjszakát küzdöttek végig hiába a fal mellett, mig lányaik a parketten vették fel a versenyt egymás között, egy jó pártiért. A tavasz hatáfozottan több reménynyel kecsegtet. Az első tavaszi menyasszony már itt is van. A történet alig egy hete kezdődött és egy hónap mulva nyer befejezést happy-enddel, azaz házassággal. Szereplői a mindig egyformán öltözködő barna testvérek egyike és a Fejes szalonzenekar dobosa. A zenekar bucsuzott, a szőke hölgy addig nézegetett a zenekar ama bizonyos tagjára, mig az reggel fele, otthagyva csapot, papot és nagydobot, áttelepedett az asztalukhoz és egyszerü szavakkal megkérte a fentemlitett hölgyet, hogy várjon rá egy hónapig, mikoron is feleségül veszi. Azóta elment a zenekar, a dob és a dobos, a hölgy azonban, mint törvényes ara maradt itthon.

De egy fecske még csinál tavaszt. Van tehát a számodra egy kis téli történetem is. Adva van a tulközismert hölgy, egy jóismerőse helyben és egy jóismerőse megszállt területen. Ezenkivül van neki, hogy a hölgy szavaival éljek: egy „Havere". A hölgy üdülni akart és észbontó sifelszerelését a nyakába aksztva, elindult Ausztriába. Püspökldaányban kiszállt egy kicsit körülnézni, de a megszállt területi barát nem volt sehol. Egy hét mulva a „haver" is megérkezett a téli paradicsomba, a hölgyet azonban legnagyobb meglepetésére nem találta ott. Még egy hétnek kellett eltelni, hogy a kvartett összes tagjai befussanak. De akkor aztáne ott voltak mind a négyen, az érkezési sorrendet alapul véve: a haver, a hölgy, a megszállott területi és végül a helybeli barát. Az elutazás sorrendje már némikép változott. Először a haver jött haza, aztán a debreceni ur, végül a hölgy. Az erdélyi barátnak azonban bottal üthetjük a nyomát. Szegény feje elveszett. Fincikém a civilizáció az emberek ellensége! Ezek az őrült bonyodalmak is a civilizáció egy átkose termékéből keletkeztek, egy sürgönyből, mely a fentemlitett hölgy helyett, a mamája kezéhez jutott.

Az elmondottak jelenleg háromféle verzióban keringenek, megnyugtatásodra közlöm, hogy a fentiek közelitik meg legjobban az igazságot.

Fiatal hadnagy barátunk még most sem beszél sokat. Mondanivalóit inkább elénekelgeti ,de olyan önző, ezt is csak magamagának, legfeljebb szomszédai ébrednek fel a hajnali koncertektől. Különben pedig makacsul hallgat. Ő a „Glied ohne Worte".

Tudod te Finci, mi az a feledékenység? Az alábbiakból megtudhatod. Jókedvü társaság ült együtt az étteremben, egy másik asztalnál, pedig a csinos álmosszemü ifju. A jókedvü társaság között is volt egy csinos lány. A két asztal között megindult a dróttalan táviratozás, aminek az lett a vége, hogy az ifju papirt és ceruzát ragadott és keresetlen szavakkal tudakozódott: mikor és hol lehetséges egy találkozás a kis Morse-nővel? Legnagyobb meglepetésére lapja hangos nevetés kiséretében körbejárt a nagy asztalnál, sőt egyesek direkt feléfordulva nevettek. Az ifju szeladon először csak elpirult, de amikor a nevetés nem akart megszünni, dühösen felugrott, vette a kalapját és elrohant. Ugyanis, Fincikém a kislány tudta, hogy ismerik egymást, csak a póruljárt fiatalember feledkezett meg erről a csekélységről. De a kislány is lemondhat most már végleg erről az ismeretségről.

A hét méltó befejezése volt a kadarka-est. A társaság elsőrangu volt, a zene kitünő, a tánc-zsüri igazságos, ennél több aztán nem is kell egy jó mulatsághoz. A táncverseny győztesei a szép kis Papolcay Kató és bátyja lettek.

Fincikém, megbocsátod nekem, ha a kadarka-est részleteit — amik pedig szép számmal vannak — majd csak legközelebb közlöm.

Addig is sokszor csókol barátnőd

Pletykássy Klarissz.

Megalakult az Országos Tüdőbeteg Szanatórium Egyesület debreceni fiókja

Tegnap délután egy lelkes, főleg hölgyekből álló gárda összejött az Angol Királynő éttermében és elhatározta, hogy megalakitja az Országos Tüdőbeteg Szanatórium Egyesület debreceni fiókját. Nem kell rámutatnunk arra, hogy menynyire fontos éppen most, a szükség és nélkülözés idejében ennek a fióknak a megteremtése.

Természetes, hogy ebbe az akcióba bekapcsolódik az Augusztaszanatórium is, amelynek fentartója az Országos Tüdőbeteg Szanatórium Egyesület és igyekezni fog mennél több debreceni szegénysorsu beteget a szanatóriumban elhelyezni. Jelenleg is több irányban folytat a szanatórium vezetősége tárgyalásokat, agitál, kapacitál és anyagi erejéhez mérten áldozatoktól sem riad vissza, hogy a debreceni szegénysorsu tüdőbetegek kórházi, illetve szanatóriumi elhelyezésének a kérdése végre dülőre jusson.

Mindezekhez azonban az kell, hogy Debrecen lakosságának minden rétege megértéssel fogadja az uj fiókegyesületnek a megalakulását, támogassa az uj fiókegyesületet anyagilag és erkölcsileg egyaránt, mert csakis igy vehető fel eredményesen a küzdelem a tuberkulozis pusztitásával szemben.

Kérjük tehát Debrecen minden polgárát, lépjen be ebbe a fiókegyesületbe és támogassa azokat a nemes hölgyeket, akik a közeli napokban e célból fölkeresik.

Villamos háztartási eszközök kiállitása

A háztartások korszakos átalakulás előtt állanak. A modern háziasszonynak nem közömbös többé az, hogy konyhájában nem csupán ragyogó tisztaság legyen, hanem főző felszerelései is az egészségügyi követelmények legmagasabb nivóján álljanak. Erre a célra szolgálnak azok a háztartási eszközök amelyek *a villamosáram segitségével a nap bármely órájában állanak a ház urnőjének rendelkezésére.*

Ezért rendkivül érdekes és figyelemreméltó lesz az a kiállitás, amelyet a világitási vállalat rendez március hó 10—11—12-én Debrecenben, Piac ucca 36. szám alatt levő, a vállalat önképzőkörének (régi postaépület) helyiségeiben. A kiállitás célja, hogy Debrecen város hölgyközönségének meggyőző erővel mutassa be, hogy milyen tisztán, kényelmesen és ami *fontos olcsón lehet felhasználni a villamos áramot* a háztartás különböző ágaiban. Ez a kiállitás a legelső a vidéki városokban és szemléltető módon tárja majd fel a nézők előtt hogy célszerüségi és higiénikus szempontokból milyen forradalmi jelentőséggel bir a háztartásokban a villamos áram felhasználása. A konyhák régi rendszere megdől, ha látni fogja a ház urnője, hogy a kiállitott különféle villamos főző eszközök mennyire egyszerüen kezelhetők és gyakorlatilag milyen elmések. A kiállitáson természetesen gyakorlatilag is bemutatják a villamos háztartási eszközöket, igy a kávéfőzőt, villamos vasalókat, tojásfőzőt, testmelegitőket, továbbá az irányitható hősugárzót és a melegviztárolókat. De lesz ezenkivül még más olyan célszerü villamos eszköz, amely manap egyenesen nélkülözhetetlen a modern ember házatáján.

A kiállitás és bemutató három napig, e hó 10, 11 és 12-én áll a közönség rendelkezésére. *Belépődij nincsen*, mindenkit szivesen lát a rendezőség.

A kiállitott villamos háztartási eszközök mind a magyar szellemnek és magyar munkának a termékei A Hajós és Szántó Rt. budapesti gyár készitményei és célja ezzel a kiállitással, hogy bemutassa a magyar gyáripar fejlődését, egyszóval a magyar termelés olyan lehetőségét, amelyre méltán büszkék lehetünk.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata mindenesetre jó szolgálatot tesz a közönségnek, hogy alkalmat nyujt a kiállitás érdekes anyagának megtekintésére.

Egységes tipusu kenyereket hoznak forgalomba a debreceni pékek

Másfél év alatt 27 pék szüntette meg üzemét

A debreceni ipartestület sütő szakosztálya e héten a hatóság képviselőjének résztvételével tartott gyülésén az uj elnökség beszámolt a szakosztály jelenlegi állapotáról.

Galamb Ferenc elnök bejelenti, hogy a fekete liszttel és különféle takarmánylisztekkel dolgozó mesterek a bolettarendelet hiányos intézkedését kihasználva, ugyszólván a teljes romlásba döntötték az egész szakmát. Rövid

másfél év alatt 27 érdemes sütőiparos kénytelen volt az ipara folytatását beszüntetni.

Ma még 83 sütő, 3 kenyérsütő, 15 molnár van a szakosztály létszámában. Jórésze a legmostohább anyagi viszonyok között.

A hatósággal való megállapodás után, hogy a közönséget a visszaélők ellen megvédhessék, elhatározták, hogy

csak meghatározott tipusu kenyereket hoznak forgalomba,

hogy ugy a közönség, mint a hatóság minden kétséget kizárólag azonnal meggyőződést szerezhessen arról, hogy tulajdonkép mit kell kapnia pénzéért. Eddig ugyanis nagyon sok helyen

fehér kenyér elnevezés alatt félbarnát, rozs elnevezés alatt takarmány- és árpalisztből készült kenyeret hoztak forgalomba.

Egyesek kocsival házalva, egyesek pedig egyszerüen házhoz szállitva kenyeret darabszám szerint adtak el, ugyszintén a nyilt piacokon is sulyhiánnyal igyekeznek behozni a látszólagos olcsó árakat.

Tipusaik és áraik a következők:

Zsemle-fehérkenyér 1 kg. 46 fillér. Fehér kenyér 4-es lisztből 42 fillér. Félbarna kenyér 5-ös lisztből, rozs 0-ással 38 fillér. Barna kenyr 6-os rozs I-el 34 fillér. Barna rozs 7-es buzával 30 fillér. Árpakenyér, 50 százalék rozs vagy buza 7-essel 26 fillér. Sütemény 5 fillér. Privátkenyérsütés 1 kg. 6 fillér. Privátkalácssütés 1 kg. 10 fillér. Vizes kalács (barches) 1 kg. 60 fillér. Zsemlemorzsa 1 kg. 60 fillértől 80 fillérig.

A minőségek vizsgálatára a szakosztály a vegykisérleti állomással és hatósággal együtt állandóan őrködni fog.

E megállapodások 6-án lépnek életbe.

Az Ispotály 404 éves jubileumát üli

A debreceni református egyház minden esztendőben hálás kegyelettel áldozik az ősi Ispotály nagynevü alapitói és kegyes jóltevői emlékének. A Krisztus lelkéből fakadt emberbaráti intézmény ebben az esztendőben fennállásának 404. évfordulóját ünnepli.

Az ünnepély az Ispotály-templomban 1933 március hó 5-én dél. után 5 órakor lesz. Bibliát olvas és imádkozik: Felker János lelkész. Prédikál: Molnár Ferenc lelkész. Az Ispotály alapitójától a minden idöbeli kegyes jóltevőiről megemlékezik: Kulcsár Dezső segédlelkész. Énekel a Kossuth Dalkör Szoleczky Ede karnagy vezényletével. Imádkozik: Bagdy Dániel v. g. lelkész.

„EXELSIOR" Harisnyaházban
nagy propaganda vásár, rendkivüli olcsó árak
Selyem harisnya . . 1·48
Prima férfi zokni . . —·68

12-ről 6 és 9 százalékra csökkentették az adóhátralékok késedelmi kamatát

Akinek négynél több gyermeke van: csökken az adóalapja — Adótartozásért nem foglalhatják le a gazdálkodóknál azt az összeget, amely a részes aratók vagy dohánykertészek részjárandóságát képezi

Budapest, március 4. A hivatalos lap vasárnapi száma közli az egyenes adókra és illetékekre vonatkozó törvényes rendelkezések kiegészitéséről és módositásáról szóló törvényrendeletet. Az adózó közönség sürün hangoztatott panasza volt az, hogy a köztartozások késedelmes befizetése esetére megállapitott 12%-os késedelmi kamatot a gazdasági élet nem birja. Az egész gazdasági életre nézve nagy könnyitést jelent tehát a most kiadott kormányrendelet, amely az együttesen kezelt közadóknak, valamint az egyéb negyedévi részletekben fizetendő köztartozásoknak késedelmes befizetése esetében felszámitható késedelmi kamat kulcsát évi 6%ban, illetőleg amennyiben a tartozás az év végéig ki nem egyenlittetik, az év végén mutatkozó hátralék után évi 9%-ban állapitja meg. Ha a hátralékos a következő évben oly összegü befizetést teljesit, amely a folyó évre eső előirást legalább egy negyedévi előirásnak megfelelő összeggel tulhaladja, akkor a ténylegesen felszámitott 9% és 6%-os késedelmi kamat közti különbözetet a hátralékos javára kell irni. A rendelet felhatalmazza a pénzügyminisztert arra, hogy az előirást követő év augusztus 15. napjáig, sőt nagyobb csapások esetén azon tulmenőleg is 6%-os késedelmi kamat mellett engedélyezhessen a hátralékos tartozásokra részletfizetést, illetőleg fizetési halasztást. Azok a jövedelem- és vagyonadó alá nem eső adózók, akiknek 4-nél több gyermekük van, a terhükre előirt földadóból, házadóból és általános kereseti adóból, valamint azok járulékaiból az 5. és azon felül minden további gyermek után 5—5%-os adómérséklésben részesülnek. Azoknál az adózóknál, akiknek háztartásához 4-nél több gyermek tartozik és jövedelmi adóalapjuk a 6000 pengőt nem haladja tul, a szabályszerüen megállapitott adóalapból az 5. és 6. gyermek után 2—200 pengő és azonfelül minden további gyermek után még 300 pengőt kell levonásba hozni, illetőleg az adóalapot a gyermekek számához képest csökkenteni kell. A rendelet felhatalmazza a pénzügyminisztert arra, hogy a 20 kat. holdnál nem nagyobb földhaszonbérlők után fizetendő általános kereseti adó és illeték kivetésének, illetőleg kiszabásának és elrovásának módját ugy a kir. kincstár, mint az adózók érdekében egyszerüsitse s az errevonatkozó eljárási szabályokat rendeleti uton kiadhassa.

A rendelet végül a gazdasági munkabérszerződéseken alapuló követelések védelmére szükséges rendelkezésekről szóló és az országgyülés képviselőháza előtt most tárgyalás alatt álló törvényjavaslat rendelkezéseinek megfelelően a részes aratókat és más részes munkásokat, valamint a dohánykertészeket megillető részes járandóságukat a gazdálkodók köztartozásai fejében vezethető végrehajtás alól mentesiti.

ÁRLESZÁLLITÁS!

	régi ár	Uj ár
1 drb „Paula" szappan 62%-os, 45 dkg-os	P —.48	—.44
1 drb „Izsák" háziszappan 40%-os, 45 dkg-os	P —.38	—.36
1 drb „Izsák" háziszappan 40%-os, 40 dkgos	P —.32	—.30
1 drb szinszappan 62%-os, 23 dkg-os	P —.24	—.22
1 drb szinszappan 62%-os, 19 dkg-os	P —.20	—.18
1 drb szinszappan 62%os, 14 dkg-os	P —.15	—.14
1 kg mosószóda . .	P —.20	—.18
1 kg ammoniakszóda	P —.40	—.36
1 kg mosópor . . .	P —.38	—.32
1 kg szappanpehely	P 2.40	1.90

Izsák József rt.
Debrecen, Csapó ucca 17.

Még mindig sürü homály veszi körül a homokkerti gyilkosság tetteseit

Eddig 30 gyanusitottat hallgatott ki a rendőrség, de valamennyi alibit igazolt. — Nagy részvét mellett temették el szombaton délután a szerencsétlen Hegedüs Jánost.

A homokkerti rablógyilkosság még mindig izgalomban tartja a közvéleményt.

A rendőrség éjjel-nappal talpon van és elfogadható nyomot igyekszik találni, amelyen elindulva kiderithetné a gyilkosok kilétét.

Egyelőre azonban a tetteseket sürü homály veszi körül és nem fenyegeti őket az elfogatás veszélye. Ám ez csak látszólagos tünet, mert valójában már szorul a hurok és minden órában várható az a szenzációs fordulat, amely a rendőrség kezébe juttatja a homokkerti rémtett gyilkos szereplőit.

A gyilkosságot követő két nap alatt több mint 30 gyanusitottat hallgattak ki, de valamennyi alibit igazolt s igy ujabb nyomokat kellett hajszolni.

Szombaton ismét előállitottak három fiatalembert, akik vidékről jöttek be Debrecenbe és napok óta itt tartózkodnak.

A helyszinen talált jellegzetes lábnyomról készitett gipszöntvénybe az egyik gyanusitott lába pontosan beleillik, sőt a félretaposott cipősarok is teljesen egyezik a gipszöntvény mintájával.

Ez azonban nem olyan perdöntő bizonyiték, mint az ujjlenyomat és egymagában kevés ahoz, hogy valakit ennek alapján letartóztassanak. Ez a három fiatalember még őrizetben van és mindaddig nem engedik őket szabadon, amig hitelt érdemlően alibit bizonyitanak.

Szombaton még mindig és ujból többször tartottak vizsgálatot a homokkerti gyilkosság szinhelyén. A gyilkosok utja és munkája tekintetében ugyanis még homályos pontok is vannak, ezekre igyekeznek teljes világosságot deriteni. Az aranyórát és láncot is keresik, mert az sem bizonyos, hogy a gyilkosok megtalálták, illetve magukkal vitték.

Hegedüs János ugyanis a rablóktól való örökös félelmében mindent gondosan elrejtett és nem lehetetlen, hogy az aranyórát és láncot olyan helyen rejtette el, ahol még ma sem tudják megtalálni.

Szombat estére előkerült az a fiatalember, aki összevagdalt kézzel jelentkezett orvosi segélyért.

Ez a gyanusitott nem volt más, mint Kiss István munkanélküli lakatossegéd, aki több izben követett már el öngyilkosságot, hogy ezáltal szánalmat keltsen maga iránt és munkához jusson.

Kiss István ezuttal kezét szurkálta össze, majd első segélyért a Társadalombiztositó rendelőjében jelentkezett. Kiss István már régi ismerőse a rendőrségnek és minthogy alibit is bizonyitott, rövid ideig tartó kihallgatás után elengedték.

A meggyilkolt Hegedüs Jánost szombat délután fél 4 órakor temették el a köztemető ravatalozó terméből.

A temetésen százakra menő tömeg gyült össze és különösen a homokkerti lakosság volt nagy számban képviselve.

Többen kiváncsiságból mentek ki a temetőbe, mert a közhit azt tartja, hogy a gyilkost valami különös sugalat az áldozat közelébe viszi és mindig megjelenik a temetésen is.

A debreceni tábla három hónapi fogházra itélte el a szoboszlói strand fürdőruhás prédikátorát

Hajduszoboszlón két évvel ezelőtt a fürdőszezonban nagy szenzációja volt *Kiss* Sándor kisgada, aki a Biblia-magyarázók szektájának a tagja. Kiss Sándor a téritésnek azt a furcsa módját eszelte ki, hogy

fürdőruhában, kezében a bibliával, megjelent a nagy medencében, hangos szóval hirdette szektája elveit

és hogy meggyőzze a fürdőzők tömegét, hangosan olvasta fel előttük Ézsiás próféta könyvét, furcsa kommentárokat füzve hozzá! A furcsa prédikátort nagy tömeg hallgatta, de szerencsétlenségére a hallgatóság soraiban lubickolt egy pap és egy tanitó is, akik felháborodtak Kiss Sándor okoskodásán. Értesitették a csendőrséget s elfogatták a fürdőruhás prédikátort, aki biblia-magyarázás közben

izgatást és nemzetgyalázást követett el.

A debreceni törvényszék tavaly tartotta meg a főtárgyalást *Kiss* Sándor ügyében. A tárgyaláson bibliával a kezében jelent meg a vádlott és a bíróságnak magyarázta, hogy csak a Biblia szavait olvasta, tehát bünt nem követett el. A bizonyitási eljárás során tanuk mondották, hogy Kiss Sándor beszéde izgató volt és nemzetgyalázó kifejezések is voltak benne. A bíróság elitélte Kiss Sándort 3 hónapi fogházra. Az itélet ellen fellebbezést jelentettek be és igy került az ügy szombaton délelőtt a debreceni tábla elé.

Az elitélt prédikátor a tábla Várady-tanácsa előtt is azt hangoztatta, hogy ő csak a bibliát magyarázta, azt olvasta, tehát őt megbüntetni nem lehet, mert a biblia szavainak ismertetése nem lehet büncselekmény. Megmagyarázták Kissnek, hogy

nem is a biblia miatt, hanem a magyarázatok miatt emeltek ellene vádat.

Az iratok ismertetése után a védelem részéről *dr. Hunyadi* Béla a vádlott jóhiszemüségét, bünözési szándékának hiányát hangsulyozta. A táblai tanács rövid tanácskozás után helybenhagyta a törvényszék itéletét indokainál fogva.

Az itélet ellen az elitélt és védője semmiségi panaszt jelentettek be a kuriához.

Alkalmi házvétel

Sürgősen szükségem van pénzre, ezért Mikes Kelemen ucca 5. számu házamat potom pénzért eladom. — Van rajta kétrendbeli egy szobakonyhás, egyrendbeli kétszoba, konyhás tiszta, egészséges lakás, minden lakáshoz cseréptetős fáskamara. Jó vizü kut, villany be van vezetve, azonkivül elkeritett baromfiudvar. Massziv, tiszta téglaépület, egészséges cseréptetővel. — A villamos megállóhoz 2 percnyire. A Csapó uccai villamoson az Apafy-uccánál kell leszállni. Hát sok ezért a házért 6500 pengő? Kedvező fizetési feltételek mellett is odaadom. — Értekezni lehet a helyszinen. — Még a mai viszonyok közt is ritkán adódik ilyen alkalom!

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
a FÜGGETLEN UJSÁGOT.

A Máv filharmonikusok III. bérleti hangversenye ma este a Bikában

Ma este 8 órakor tartja a Máv. filharmónikusok kitünő együttese III. bérleti hangversenyét a Bika-szálló dísztermében. Vendégmüvészei az estnek: *Szabó* Lujza, a m. kir. Operaház koloratur énekesnője, *Jakabfi* Magda, Stefániai Imrének, a Zenemüvészeti Föiskola nagynevü tanárának volt kitünő növendéke és mint vendég dirigens: *Stefániai* Imre. A forró érdeklődéssel találkozó est még megmaradt jegyei a Bika-szálló előcsarnokában válthatók.

Elfogták egy hentesüzlet revolveres betörőjét

A debreceni csendőrség elfogott egy betörőt, aki Gara Zoltán Király Ferenc uccai hentesmester üzletét egy társával együtt kifosztotta. A másik tettesnek sikerült ugyan elmenekülnie, de a csendőrség már nyomában van, hogy elfogása minden pillanatban esedékes. A már elfogott betörőnél revolvert és igen sok revolvergolyót találtak és a csendőrség nem tartja kizártnak, hogy a homokkerti gyilkosságról ez a két alak is tud valamit.

Sikerült előadóestet rendezett az OMIKE

Szép sikerrel tartotta az OMIKE ifjusági albizottsága tegnap este előadóestjét. Brüll Imre jogszigorló megnyitó szavai után dr. Balázs Jenő ügyvéd tartotta meg előadását „Házassági jogunk problémái" cimen. Az előadó a házassági jog komplexumából a bontó okokat ragadta ki és azt a kérdést boncolgatta bőven illusztrálva példákkal és több helyen hivatkozva a Kuria döntvényeire. A közönség nagy érdeklődéssel kisérte előadását. Majd dr. Austerlitz László orvos: „Uj németországi törekvések a nemibetegségek leküzdésére" c. tartott szabad előadást. Németországban, Stuttgartban és Nürnbergben szerzett tapasztalatairól számolt be és a Németországban 1927-ben hozott vonatkozó törvényt ismertette. Előadása végén összehasonlitást tett a hazai és külföldi állapotok között. Az est résztvevőinek tanulságos szórakozásban volt részük.

Az elégetett szemét hamujában találták meg az Uj Szent János kórház rádiumát

Budapest, március 4. Körülbelül 500 milligram rádium van a főváros kórházaiban, amelynek az értéke 25.000 dollárra tehető. Nemrégen az Uj Szent János-kórházban levő rádiumkészletet egy sulyosan beteg nő karján a bőr alatt tubusban helyezték el. Amikor ki akarták venni, megdöbbenve állapitották meg, hogy a szerencsétlen betegnek rettenetes fájdalmai voltak, nem birta el a bőre alá helyezett rádium besugárzását, ezért kitépte a bőre alá helyezett tubust. Hosszas faggatás után bevallotta, hogy a tubust a szemétbe dobta. Megállapitották, hogy annak a szemétládának a tartalmát, ahova a beteg a rádiumos tubust dobta, elégették. A hamuban csakugyan megtalálták a rádiumot. Vizsgálat alá vették és megállapitották, hogy elenyésző százalékban ártott ugyan a rádiumnak, hogy tüzben volt, de gyógyitó hatása megmaradt.

hirek

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:
Szerkesztőség és kiadóhivatal ..... 19-20 és 32-12
Szerkesztőség éjjel 32-12

Mindentudó

Ma: Vasárnap, 1933 március 5., prot.: Adorján, kath: Invocabit, ógörög: febr. 20. Nb. 1. v., izr.: 5693 adar 7.

Holnap: Hétfő, 1933 március 6. Prot.: Gottlieb, kath.: Perpetuus és F. vt., ógörög: febr. 21. Timóth, izr.: 5693 adar 8.

Hivatali fogadások. Dr. Baltazár Dezső püspök fogad péntek, szombat és vasárnap hivatalával: 10—12. Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9—12, 3—5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10—1.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógyszertárak: „Arany Angyal", Piac 50. „Nap", Piac 1. „Tisza", Magoss György tér 9. „Bocskay", Cegléd 22. „Mátyás király", Nyilastelep, Vámospércsi ut 16. „Árpád fejedelem", Csapókert, Jánossy u. 44.

IDŐJÓSLÁS:

Enyhe idő, változó felhőzet, főleg délen esők.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

VASÁRNAP, március 5.

9.00: Hirek, kozmetika. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Vargha Tamás kunszentmiklósi lelkész. — 11.00: Egyházi szentbeszéd a várplébánia templomból. Szentbeszédet mond Hász Brokárd karmelitarendü tartományfőnök. — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — Majd: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közremüködik Fehér Ilonka (hegedü). — Szünetben: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.00: Vitéz kisjókai Takách Gyula: Burgonyatermesztésünk mai helyzete. — 3.45: Dr. Hetényi Géza: 1. Testsuly és egészség. 2. Időszerü apróságok. — 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Az 1. honvédgyalogezred zenekara. — 5.25: Néprajzi közvetités Törökkoppányból. A közvetitést vezeti Paulini Béla. — 6.15: Pertis Pali és cigányzenekara. — 7.00: A mi mindennapi humorunk. Dr. Vitéz Miklós vidám csevegése. — 7.45: Egyfelvonásosok: 1. Szalmaszivek. 2. A kárpitosinas. — Utána, körülbelül 9.30: Időjelzés, sporteredmények. — 9.45: Ray Ventura jazz-zenekara a Labriola-szinházból. 10.45: Rácz Berci és cigányzenekara a Gellért-szállóból. *Budapest II.* 3.00—3.45: Gramofonlemezek.

HÉTFŐ, március 6.

9.15: Gramofonlemezek. — 12.05: Berend szalonzenekar. — 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. — Kmetykó János: Bemutató tanitás. — 3.30: A rádió diákfélórája. A magyar irodalom gyomszedője: Gyulai. — 4.00: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 5.00: Katrina férjhez megy. Novella. Irta és felolvassa Peterdy Sándor. — 5.30: K. Comensoli Mária zongorázik. — 6.00: Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.). — 6.20: Ifj. Sáray Elemér és cigányzenekara. — 7.00: Milyen az afrikai konyha. Kittenberger Kálmán előadása. — 7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése. — 7.40: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetitése az Operaházból. Vezényel Dohnányi Ernő dr. Közremüködik Basilides Mária. Bahms-est. — Utána, körülbelül 9.50: Időjelzés, hirek, időjárásjelentés. — Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Metropol-szállóból. — (10.30-tól 12-ig Bura Károly cigányzenekara a berlini rádióállomás számára!)

Istentiszteleti rend

vasárnap, március 5-én. Urvacsoraosztás.

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál: Kolozsváry Kiss László; ágendázik: dr. Farkas Pál; délután 5 órakor: Nagy Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál: Mezei Béla; ágendázik: Kovács József; délután 5 órakor: Márki Kálmán. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Biki Gábor; ágendázik: dr. Módis László; délután 5 órakor: dr. Módis László. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Magyar Bertalan; ágendázik: Nagy Sándor; délután 3 órakor: dr. Farkas Pál. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Kulcsár Dezső; ágendázik: Molnár Ferenc; délután 5 órakor: Molnár Ferenc. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor: Kalas Ferenc; délután 3 órakor: Kalas Ferenc. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Uray Sándor; délután 3 órakor: Négyessy Bertalan th. Csapókertben délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Halász András; délután 3 órakor: Bárdi Ferenc th. Nyulason délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Kiss Antal. Kerekestelepen délelőtt fél 9 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Kalas Ferenc. Téglavetői ovodában délután 3 órakor: Benke Tibor. Sámsoni uti iskolában délután 4 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Halász András. Téglaskertben délután 3 órakor: Becsy Sándor th. Wolaffka-telepen délután 3 órakor: Széchenyi E. th. Alvinczy-téren délután 3 órakor: Tóth Sándor. Egyeken délután 3 órakor: Siposs Imre. Ondód-Vedresdülőn délelőtt 10 órakor: Benke Tibor. Fancsikán délelőtt 10 órakor: Vajda László. Macson délelőtt 9 órakor és Cucán délelőtt 11 órakor: vitéz Szabó Endre.

Vasárnapi rend a róm. kath. templomban és iskolakápolnákban. Nagyböjt első vasárnapja. Egésznapos szentségimádás. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor ünnepélyes nagymisét mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, utána prédikál Kovács Sándor káplán, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután 5 órakor keresztuti ájtatosság. Utána szentségbetétel, szentbeszédet mond Szabó Imre káplán. — A csapókerti iskolakápolnában 10 órakor szentmisét mond és prédikál Somogyi Ferenc káplán. Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. Homokkertben 10 órakor Mellau Ferenc káplán. Auguszta-szanatóriumban 9 órakor dr. Hanzély Lajos levéltáros, szentszéki aljegyző. A Szent László kollégiumban (Simonyi ut 32. sz.) fél 8 órakor Huber Ferenc internátusi igazgató.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) március 5-én, böjt első vasárnapján délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet urvacsoraosztással. Prédikál és urvacsorát oszt: Pass László lelkész. Az istentisztelet keretében történik meg az egyház uj presbitereinek az eskütétele. Este 6 órakor esti istentisztelet. Prédikál: Pass László lelkész.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt 9—10-ig imaáhitat, 10—11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, 7—8-ig urvacsoraosztás. Szerdán este 7—8-ig prédikáció. Péntek este 7—8-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

Istentisztelet az unitárius templomban. A Hatvan ucca 24. szám alatt lévő unitárius templomban folyó évi március hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: Józan Miklós unitárius püspöki vikárius. Istentisztelet után közgyülés lesz.

Világhirü
ANGOL AUTÓPNEU GYÁR
magyarországi vezérképviselete keres Debrecen és környékére
SOLVENS KÉPVISELŐT
MARKOVICS SZILÁRD
okl. gépészmérnök Szeged.

Társadalmi események naptára

VASÁRNAP, március 5.

— **A debreceni református Ispotály** fennállásának és megszakitás nélküli működésének 404. évfordulója alkalmából az ispotályi templomban 1933 március 5-én délután kegyeletes emlékünnepélyt tart. Az ünnepély sorrendje: 1. Kezdőének. 2. Főének. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Felker János lelkész. 4. Közének. 5. Prédikál és uriimát mond: Molnár Ferenc lelkész. 6. Közének. 7. Az Ispotály alapitójáról és minden időbeli kegyes jóltevőiről megemlékezik: Kulcsár Dezső segédlelkész. 8. Schubert: „A Teremtőhöz", énekli a Kossuth Dalkör Szoleczky Ede karnagy vezényletével. 9. Záróének.

— **A XI. debreceni daloskerület** 5-én 12 órakor tartja választmányi ülését a vármegyeház I. emelet 21. sz. a. termében. Tárgy: Folyó évi országos dalosverseny.

KI CSIPI MEG A GYILKOST?

Félórája elterjedt az a hir most,
Hogy megcsípte a homokkerti gyilkost
A kiváló bünügyi rendőrségünk,
Mely oly sok sikerrel dolgozik értünk.

Nagy örömmel fogadtuk mi ezt a hirt,
Ám akadt társaságunkban egy blazirt
Ur, aki kishitüen csak ezt mondta:
„Nem csipi őt más meg, csak a
poloska..."

— **Mesedélután** Szappanos ucca 16. sz. alatt vasárnap délután fél 3 órai kezdettel.

— **A Csapó uccai egyházrész mai evangelizáló estélye** a gyülekezeti otthonban, Szappanos ucca 16. szám alatt, fél 8 órai kezdettel megtartatik. Előadást tart a sáfárságról Békefi Benő, a MDSz debreceni elnöke. Szaval Dobos Margit és az egyházrész vegyeskara két énekszámot ad elő. Mindenkit szeretettel hiv és vár az egyházrész.

— **Luther szövetségi közgyülés.** Az evangélikus egyház tagjaiból alakult Luther Szövetség március 5én, vasárnap este az esti istentisztelet után fél 7 órakor az egyház tanácstermében gyülést tart, melynek tárgya a pénztári számadás ismertetése és jóváhagyása.

HÖLGYEIM!
Mai áraim:
Kabát és kosztüm . . 16 pengőtől
Angol ruha . . . . . 6 „
Francia ruha . . . . . 8 „
Komplé . . . . . 18 „
Az ismert kifogástalan minőségben
TAKÁCSNÉ RÁCZ ELLA
Rákosi Jenő u. 7.

— **A Vásáry-serleg fölavatása.** A Kereskedő Ifjak dalköre 5-én, vasárnap este 8 órakor ünnepség keretében avatja fel Vásáry István polgármester értékes, szép ezüst serlegét, amelyet a mult évi kerületi versenyen mint elsődijat nyert. A vezetőség ez alkalommal a Korona különtermében vacsora keretében avatja fel a serleget, amely alkalommal meghivta dr. Vásáry István polgármestert, a Kerületet és a dalárda iránt érdeklődőket. A serlegavató beszédet vitéz dr. Dávid Géza, a dalkör elnöke mondja, a dalárda pedig elénekli a versenydarabot, amellyel a serleget mint elsődijat elnyerte. A Kereskedő Ifjak Dalköre a kultura terén mind nagyobb és nagyobb munkásságot fejt ki, nagy szorgalommal készül az ezévi országos versenyre, hogy ott is megállja helyét. A vasárnap este megtartandó ünnepélyen és vacsorán való részvétel 90 fillér, amelyben benne van 1 teriték ára itallal együtt. Jelentkezéseket elfogad a vezetőség szombat délig.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN
ÓZDI SZÉN FOGALOM
ÓZDI SZÉN JÓL MELEGIT
ÓZDI SZÉN NYUGALOM
Vegyen ózdi szenet olcsón a
Népszövetségi Hitelszövetkezetnél
Szent Anna u. 10. T.: 31-32. és 32-31.
Rendelhető a dohánytőzsdékben is.

— **Nagykereskedők gyülése.** Báró Madarassy Beck Gyula, a Magyar Kereskedelmi Csarnok, illetve a Nagykereskedők Országos Szövetségének elnöke a debreceni Kereskedelmi Csarnokban a napokban a helybeli meghivott nagykereskedőkkel értekezletet tartott. Ezen az értekezleten meghallgatta nagykereskedőink panaszait és kivánságait, hogy azokat megismerje és végül felhivta a jelenlevőket, hogy csatlakozzanak a Nagykereskedők Országos Szövetségéhez. Az értekezlet Ungár Jenő vezérigazgató ajánlatára felkérte a Debreceni Kereskedelmi Csarnok elnökségét, hogy az összes debreceni nagykereskedőket hivja össze egy értekezletre a nagykereskedői csoport megalakitása céljából. Értesülésünk szerint a Csarnok elnöksége március hó 5., vasárnap délelőtt fél 11 órára hivta össze Debrecen nagykereskedőit fenti értekezletre.

— **Kulturest a Levente Otthonban.** Vasárnap este nagyszabásu müsoros este a Péterfia ucca 28. szám alatti Levente Otthonban. Müsor: 1. Nyitány a regős zenekartól. 2. A motor. Előadják: Hencz Bözsike, Péntek Jucika, Csillag, Schwarcz és Tarr leventék. 3. Csak finoman. Játsszák: Palotay, Vékony és Tarr leventék. 4. Makacs ember. Előadják: Schwarcz és Csillag leventék. 5. Családirtó. Szereplők: Varga, Megyeri, Vadnai leventék. Müsor után tánc.

— **Közgyülés a magántisztviselőknél.** Jövő vasárnap délelőtt féltizenegy órakor lesz a Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportja évi rendes közgyülése, amely uj vezetőséget választ a tisztviselők ügyeinek további intézésére. Értesülésünk szerint a közgyülésen Kertész Miklós képviselő, a szövetség budapesti főtitkára beszámol a tisztviselők mai helyzetéről, mig a helyi eseményeket Gombosi Zoltán elnök fogja ismertetni.

— **Gazdasági előadás.** Tóth Tibor gazdasági akadémiai asszisztens 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében „Biológiai ismeretek jelentősége az állattenyésztésben" cimmel tart előadást. A tartalmas és tanulságos előadásra ezuton is felhivja a gazdaközönség figyelmét a Debreceni Gazdasági Egyesület.

— **Méhészek figyelmébe.** A tiszántuli mezőgazdasági kamara állattenyésztési szakosztálya március 5-én, vasárnap délután dr. Örös Pál Zoltán vezetésével tanulmányi látogatást rendez Konkoly Géza méhtelepére a telelő helyiség megtekintésére. Gyülekezés Kassa ut 16. sz. alatt, délután 3 órakor. Érdeklődőket szivesen lát a kamara.

HÉTFŐ, március 6.

— **A vendéglős szakosztály** hétfőn délután 4 órakor elnökválasztó gyülést tart az ipartestületben.

KEDD, március 7.

— **Az asztalos szakosztály** kedden délután 6 órakor tisztujitó ülést tart az ipartestületben.

— **Nivós kulturestély az izr. hitközség** disztermében. Az Izraelita Ifjak Dalköre e hó 7-én, kedden este 8 órai kezdettel az izr. hitközség disztermében kulturestélyt rendez. A minden tekintetben teljes sikert jelentő nüsor a következő: 1. Megnyitó beszédet tart: dr. Haasz Imre tanár. 2. Silber M. L. Ribbónó sel olám (Jom kippur kóton); Fischer Henrik J'hi rócaun (Mvorchin hachódes); Chagi—Gottlieb J R'fóénu, énekli: Klein Sándor. 3. 114. zsoltár: Izr. Ifjak Dalköre. 4. Felolvas: Mező Arminné. 5. Brück Emil: Ó mért oly későn; Tschaikowsky: Bálban; Lenoir: Légy a kedvesem, énekli: Schön Olga. 6. Shakespeare: II. Richard királyból a nagy monológ; Ady Endre: Az ős kaján; Oláh Gábor: Uj leányok; dr. Fényes Jenő: Az óra, előadja: Dózsa Jenő, a Nemzeti Szinház ny. tagja. 7. Bach: Kettős hegedü koncert d-moll, előadják: Ehrenfreund Jolán és Lipsitz Kató, zongoránál: Polatsek Ibby. 8. Brück Emil: Egy sir; Halevy: a Zsidónő c. operából Eleázár nagyáriája, énekli: Klein Sándor. Az énekszámokat Brück Emil zeneszerző kiséri. Az estélyre belépődij 50 fillér, fentartott hely 1 pengő. Jegyek előre válthatók a Csokonai-könyvkereskedésben, Szent Anna u. 1.

— **Az ácsmesterek és a kéményseprőmesterek** kedden délután öt órakor igen fontos ügyben szakosztályi ülést tartanak az ipartestületben.

— **A Volt Iskolatársak Szövetségének kulturdélutánja.** A debreceni Dóczi-intézeti „Volt Iskolatársak Szövetsége" március hó 7-én délután 6 órai kezdettel az intézet uj tornatermében müsoros kulturdélutánt rendez. Erre a kulturdélutánra sikerült megnyerni az intézet volt kiváló növendékét, dr. Kovácsné Tüdős Ilonát, akinek szereplése előre is biztositja a kulturdélután sikerét. A müsor egyik kiemelkedő pontja Piskolthy Ferenc tb. városi főmérnök énekszáma, aki a Volt Iskolatársak Szövetségének kérésére ezuttal fogja először a debreceni nagyközönséget énekével nyilvánosan gyönyörködtetni. A müsort kiegészíti a jelenlegi növendékek szereplése, Papp Judit tánca. Bemutatásra kerül Pázmán lovag, versesjáték 1 felvonásban. Arany János vig balladája nyomán irta Romhányi István. A vezetőszerepet Vásáry Annuska és Julow Kata, valamint Osváth Mária, Toroczkay Ágnes, Fábián Ibolya, Sallay Margit, Görögh Melanie, Janka Mária játsszák. A müsor belépti jegyül szolgál 1 pengő és 50 filléres árban.

SZERDA, március 8.

— **Filmbemutató és cserkészünnepély az Apolloban.** Március hó 8-án délután fél 4 órakor a 999. sz. „Németh András-cserkészcsapat" filmbemutatóval egybekötött avatási ünnepélyt tart. Előadásra kerül három igen érdekes cserkészfilm, köztük az „Angol Jamboree"-film, melynek szereplője 850 magyar és sokezer idegen nemzetiségü cserkész. Szünet alatt szendvics-kiállitás. Jegyek elővételben az Aszmann-féle uridivatüzletben és az Apollo pénztáránál 20—80 fillérig.

MINDEN GYEREK SZAMIT?

Direkt csoda, hogy mekkora
Szive van a kormánynak:
Leszállitja adóját a
Sokgyermekes apáknak.
Aki négynél több gyermeknek
A tehetséges apja,
Az adómérséklést most már
Kvantum szátisz megkapja.

Mivel sok embert érdekel,
Ime, megkérdezem én!
Minden gyermekre szól ez a
Kedves adóengedmény?
Hisz' a családapák száma
A hazánkban végtelen,
Ámde sok gyerek... khm... sajnos...
Hát bizony — törvénytelen.

— **A Mester uccai egyházrész** tanácsosainak felesketése szerdán délután 5 órakor lesz az egyház tanácstermében egyházrészi tanácsülés keretében. Az uj tanácsosok beiktatása alkalmából ugyanott csütörtök este 6 órakor igehirdetéssel és müsorral kapcsolatos szeretetvendégség lesz. Ételnemüek aznap délután küldhetők.

ASZTALOSOK, ÁCSOK, KŐMŰVESEK!!
STARK és KUPFERSTEIN
T. 21-93 fatelepéről (Vesselényi-tér)
el ne feledkezzenek, hogy miért az nem titok,
MERT OLCSÓ ÉS JÓ

— **Kertészeti előadás.** A tiszántuli mezőgazdasági kamara és a Debreceni és Hajduvármegyei Kertészeti egylet rendezésében a március 8iki előadáson vitéz Tikos Béla, a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület főtitkára fog vetitettképes előadást tartani az „Éneklő madarak szerepe a gyümölcsfák védelmében" cimmel. Szőlőátoltási tanfolyamunkat ez alkalommal folytatjuk.

VASÁRNAP, március 12.

— **A debreceni zsidó reálgimnázium purimi estje március 12-én, vasárnap az Arany Bika nagytermében.**

❖❖❖

— **Értesités.** A mára tervezett csapókerti szeretetvendégség (teadélután) közbejött akadályok miatt elmaradt. Elnökség.

— **Kabát, kosztüm** és ruhaszövetet, férfi gyapjukelmét nem tartok többé, 50% engedmény. **Béke Áruház** Szent Anna 2.

— **Kedvezményesáru gyümölcsfaoltványok** Társaságának minden tagja Debrecen nyokat szerezhet be a Tiszántuli Faültesz. kir. város faiskolájában. A vásárlás alkalmával a vevőnek be kell jelentenie, hogy a Tiszántuli Faültetők Társaságának tagja. Minden vétel vagy megrendelés végett közvetlenül a faiskolához kell fordulni.

Tavaszi szükségletelnek beszerzésére
legelőnyösebb a „TAKARÉKOSSÁG" könyvecskéjével való vásárlás!
A „Takarékosság" könyvecskéje amellett, hogy a készpénzvásárlás előnyeit nyujtja, még a következő előnyöket is biztositja:
1. Sem a könyvecske váltásánál, sem a vásárlás alkalmával nem kell fizetnie semmit sem.
2. Soha nem kell megválni egyszerre egész készpénz készletétől, hanem annak csak egy részétől, melyet törlesztésre fordit.
3. A letörlesztett összeg sem vész el számára, mert az erről kapott nyugtalap egyuttal ugyanilyen összeg erejéig ujra vásárolhatási utalványul szolgál.
4. Nemcsak annyit vásárolhat, amennyi készpénz fölöslege van havonta, hanem négyszer, esetleg hatszor annyit, mert ez összeggel kényelmesen törleztheti a negyszer, vagy hatszor olyan nagy vásárlási összeget.
5. Nem kell megvárni, mig a vásárlásra összegyüjti hónapokon át az összeget, hanem e gyüjtés helyett törleszt és szükségletét nyomban kielégitheti.
6. Tulzott megterheltetésbe sohasem kerülhet, mert hitelkerete teljesitő képességének megfelelően előre lesz megszabva s azt tul nem lépheti.
7. A legjobb bevásárlási források között válogathat, sehol sem kell hitelt kérni, seholsem szerepel adósként, minden egyetlen-egy helyen, a „TAKARÉKOSSÁG" KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IRODÁJÁBAN, DEBRECEN, DEÁK FERENC U. 6. bonyolit le.
8. A könyvecske az üzlet pénztáránál éppoly fizető eszköz, mint a tárcából kivett készpénz.
9. A „Takarékosság" könyvecskéjével vásárló megkülönböztetett, előzékeny kiszolgálása fölött „a Takarékosság" Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága a legnagyobb gonddal őrködik.
10. „Takarékosság"-i könyvecskék igénylését jelentse be a „TAKARÉKOSSÁG" KERESKEDELMI R. T igazgatóságánál DEBRECEN, DEÁK FERENC U. 6. SZÁM.

— **Löbl látszerész** Piac u. 34. alatt Szakál fotoüzletében.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Grósz Zoltán ügyvéd irodáját Ferenc József ut (Piac ucca) 71. sz. a. megnyitotta. Telefon: 17-03.

— **Elmarad a Munkás-Otthon mai ismeretterjesztő előadása.** A Munkás-Otthonban szokásos vasárnap délutáni ismeretterjesztő előadás elmarad, miután a szereplők nagy márciusi müsorra készülnek. Értesülésünk szerint a márciusi ünnepség jövő vasárnap, március 12-én lesz megtartva és annak előadója dr. Györki Imre országgyülési képviselő, aki „A szabadságharc 1848-ban" cimen fog előadni. Az előadás iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Kicserélem** viselt, kopott férfiruháját, felöltőjét divatos gyapju tavaszi szövetekre, selymekre. Csapó 39. Szemben Rákóczi piaccal.

— **Gyermekét** szépen, olcsón öltözteti, ha ruháit Horovitznál veszi. Püspöki palota. Nagytemplommal szemben.

— **Étvágytalanságnál,** rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrviszketésnél a természetes **„Ferenc József"** keserüviz rendbehozza a gyomor és a belek müködését s megszabaditja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttörője megállapitotta, hogy a **Ferenc József** viz abszolut megbizható hashajtó. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Schaff tánciskolájában** a Koronában hatodikán uj tanfolyam kezdődik. Tizenegyedikén álarcosbál értékes dijakkal.

TALPFA SIRÁM

Egyeseknek abszolut nem
Hátrányos,
Hogy a talpfa csak kevéssé
Kátrányos,
Bár sok polgár képzeletét
Heviti:
Mire való a talpfákat
Telitni?

Rossz idő jár most az Impe-
Riálra?
Rá mindenki kigyót-békát
Kiált ma.
Panaszolják: vizes a pet-
Roleum,
Antul zsirosabb a mono-
Polium.

A sok rossz nyelv szegény céget
Kikezdte,
Pedig nem bün, hogy az olajt
Vizezte,
Mert hisz' a viz — könnyü ezt ki-
Deritni, —
A zsebeket
Az olajnál sokkal jobban
Teliti...

— **Nagy rókavásár** Barkónénál. Szinház átjáró.

— **Budapestre érkezve** a keleti pályaudvarral szemben a **Park Nagyszállodában** megtalálja kényelmét. Leszállott árak. E lap előfizetőinek 20% kedvezmény.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

MUSOR:

MÁRCIUS 5. Délelőtt 11 órakor a Filleregylet matinéja: *Sába királynője.* — Délután 3 óra: *Tul a Dunán, Baranyában.* (Zóna.) Este fél 6 óra: *Lesz feltámadás.* (Zóna.) Este 9 óra: *Kiss Ferenc vendégfellépte: Muzsikus Ferkó.*

MÁRCIUS 6. Este 8 óra: *Kiss Ferenc* fellépte: *Muzsikus Ferkó.* (A 23. bérlet.)

KEDD délután 3-kor: *Haláltánc.* — (Zóna.) — Este 8-kor: *Mindig lesznek Juliák.* (B 23. bérlet.)

SZERDA délután 3-kor: *Muzsikus Ferkó.* (Ifjusági.) — Este 8-kor: *Mindig lesznek Juliák.* (C 23. bérlet.

CSÜTÖRTÖK délután 3-kor: *Régi orfeum.* (Zóna.) — Este 8-kor: *Dzsimbi.* (Tisztviselőest.)

PÉNTEK este 8-kor: *Zsákbamacska.* (Premier.)

A SÁBA KIRÁLYNŐJE A CSOKONAI-SZINHÁZBAN

A Debreceni Evang. Filleregylet mai előadása a Csokonai-szinházban délelőtt 11 órakor kezdődik. Müsora a következő:

1. Kardos Edit és Varga Olga magyar tánca. 2. Takács Paula éneksáma. 3. Batáry Imre szavalata. 4. Sába királynője meglátogatja Salamon királyt. Udvari ünnepély a vendégkirálynő tiszteletére. 5. Bálkirálynő. Vigjáték egy felvonásban. Irta Berczik Árpád. Néhány mérsékelt áru belépti jegy még kapható a szinházi pénztárnál. Este 8 órakor a szereplők és érdeklődők kedélyes összejövetele az Angol Királynő-szálló fehértermében.

	Vasárnap:	Hétfő
VIGSZINHÁZ 3—5—7—9 óra. Az első előadás félhelyárakkal.	Liane Haid és Petrovich Szvetiszláv nagysikerü operettje: BÁRKI VAGY, SZERETLEK.	5, 7, 9 óra Liane Haid és Petrovich Szvetiszláv nagysikerü operettje: BÁRKI VAGY, SZERETLEK.
APOLLÓ 3—5—7—9 óra.	A MEGFAGYOTT GYERMEK és MAROS VIZE FOLYIK CSENDESEN...	SZÜNET.
URÁNIA 3—5—7—9 óra. Az első előadás félhelyárakkal.	Lilian Harvey és Hans Albers filmje: „QUICK"	Lilian Harvey és Hans Albers filmje: „QUICK"

Mindhárom szinházban vasárnap délelőtt 11 órakor IFJUSÁGI ELŐADÁS.

Felkérem a DVSC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap a DMTE elleni barátságos mérkőzésre délután 1 órára a pályán jelenjenek meg: Farkas, Pálinkás, Antal, Koza, Vásárhelyi, Nyizsnyik, Béres, Weiszenburger, Szabó, Osztroviczki, Bihari.

Felkérem a DVSC szövetségi serlegmérkőzést játszó játékosait, hogy vasárnap délelőtt 11 órára a DVSC pályán jelenjenek meg pontosan: Kuritár, Borsi, Szolárszki, Bogdán, Tóth, Szilágyi, Juhász L., Ökrös, Szalontai, Kántor, Polanetzki, Fazekas.

KÖZGAZDASÁG

SZILÁRD A GABONATŐZSDE.

A készáruvásáron buza 10—15, rozs 20 fillérrel drágább, zab nem változott, tengeri 5, tak. árpa 10 és korpa 10 fillérrel drágább.

Határidőüzlet. Buza: március 14.37, zárlat 14.35—40, május 14.12, 20, 22, 25, 27, 25, 22, 25, zárlat 14.25—28. Rozs: március 8.30, 25, május 8.52, 50, 48, 52, 57, 65, 68, 62, 66, zárlat 8.66—67. Tengeri: május 7.40, 38, 37, zárlat 7.37—38, julius 7.77, zárlat 7.77—78.

Készáruüzlet. Buza: felsőtiszai, jászsági 77 kg. 14.45—14.60, 78 kg. 14.60—14.75, 79 kg. 14.75—14.90, 80 kg. 14.90—15.15. Rozs: pestv. 7.80—7.90, egyéb rozs 7.80—7.90, tak. árpa I. 9.50—9.60, tak. árpa II. 9.30—9.40, zab I. 9.20—9.50, zab II. 9.00—9.20, tiszai tengeri 6.95—7.05, egyéb tengeri 6.90—7.00, korpa 6.20—6.35.

❖❖❖

DEBRECENI HUSFOGYASZTAS.

A mészárosszakosztály jelentése 1933. év február 25-től 1933. év március 4-ig.

Levágatott: nagymarha 119 drb., növendékmarha 49 drb., borju 149 drb., bárány 62 drb., ló 4 drb. Debrecen részére, borju 9 Budapest részére. Összesen 392 darab.

Nyersbőrárak: magyar marhabőr 40 fillér, tarka marhabőr 50 fillér, borjubőr 75 fillér.

❖❖❖

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 15.00—14.50 és boletta, rozs 11.00—10.00 és boletta, árpa 9.50—9.00, zab 8.00—7.50, tengeri 6.60—6.40, lucerna 4.30—4.00—3.80, széna 4.00—3.50—2.80, bükköny 3.30, alomszalma 1.80—1.60, ágyszalma 2.20, cukorrépa 1.10—1.00—0.90, takarmányrépa 0.80—0.70.

Vasárnap: **„FLOTTA HŐSE",** Robert Montgomery, Dorothy Jordan főszereplésével. — Megelőzi: **„ŐRÜLT, DE NEM SPANYOL", „METRO-HIRADÓ".** — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor. **FILLÉRES HELYÁRAK!!**

370—1933.

HIRDETMÉNY A REF. LELKÉSZVÁLASZTÁSRÓL.

A pályázat alatt álló debreceni református lelkészi állásra pályázók közül az egyházi törvény értelmében alakult bizottság a kérvények beadásának sorrendje szerint a következő lelkészeket bocsátotta választásra:

Papp Imre debreceni vallástanitó-lelkész, Kovács Pál nádudvari lelkész, dr. Dancsházy Sándor debreceni vallástanitó-lelkész, Molnár Zoltán hajduhadházi lelkész, Nagy Lajos torzsai (Jugoszlávia) lelkész, Jánossy György tornavárallyai lelkész, Gyulvészy István edelényi lelkész, Hegedüs Kálmán nagykereki lelkész, Benkő Viktor dögei lelkész, dr. Filep Gusztáv egerlövői lelkész.

A lelkészválasztás 1933. évi március hó 16-ik napján lesz.

A választási eljárás ezen a napon reggel 8 órakor a nagytemplomban fog kezdődni, hová a választók ezennel meghivatnak. Ha a szavazást elrendelik, a szavazás 10 helyen nyomban kezdetét fogja venni.

A szavazóhelyek a következők: 1. Csapó uccai egyházrész, Kálvin tér 7. sz. alatti iskola. 2. Péterfia uccai egyházrész, Füvészkert u. 2. szám alatti iskola. 3. Mester uccai egyházrész, Mester u. 22. sz. alatti iskola. 4. Piac uccai egyházrész, Miklós u. 12. sz. alatti iskola. 5. Ispotályi egyházrész, ispotályi iskola. 6. Kossuth uccai egyházrész, Kossuth u. 52. sz. alatti iskola. 7. Árpád téri egyházrész, Rakovszky u. 6. sz. alatti iskola. 8. Homokkerti egyházrész, homokkerti iskola (Szabó Kálmán ucca). 9. Nyilastelepi egyházrész, nyilastelepi református iskola. 10. Csapókerti egyházrész, csapókerti református iskola.

A református egyház elnöksége.

Ferencváros—Bocskay a Magyar Kupáért

Vasárnap délután Budapesten játszódik le a Ferencváros—Bocskka Magyar Kupa elődöntő, amelyre mindkét csapat válogatott játékosai nélkül áll ki. A Ferencváros nagyobb gárdája természetesen könnyebben tudja pótolni a válogatottakat s igy papiron a szokottnál lényegesen nagyobb előny mutatkozik a Ferencváros javára. Az Amsel—Papp, Hungler—Hoffmann (FTC), Bukovi, Toldi—Táncos, Takács II., Turai, Kovács, Kohut összeállitás igen erős és a Bocskay felforgatott csatársora örülhet, ha kis gólarányu vereséggel megussza a csatát. A Bocskaynál csak a pályán dől majd el, hogy a csatársorban Zilahy vagy Mertin játszik-e?

A mérkőzést Rubint (közép) vezeti.

DKASE—NyKISE

Az amatőrök vasárnap még az őszről elmaradt mérkőzéseket játszák le, azonban ezek között található az elmaradt derby, a NyKISE-DKASE mérkőzés, amely vasárnap délután pontosan 3 órai kezdettel kerül lejátszásra a DVSC Diószegi uti sporttelepén. A két szomszéd város legjobb amatőrcsapatai az utolsó években sok izgalmas küzdelmet vivtak egymással, azonban az 1931. évben bekövetkezett szétválasztás óta még nem találkoztak.

Előzőleg délután 1 órai kezdettel a DVSC játszik a DMTE csapatával.

A mérkőzésre a rendező egyesületek igen olcsó helyárakat szabtak.

Sulyos büntetést mért a hadbiróság két csendőrre

— akik félholtra vertek a hadházi országutszélen egy sertéskereskedőt — Drámai jelenetek között tett vallomást kinzói ellen a szerencsétlen ember

Országszerte nagy feltünést és megbotránkozást keltett az a páratlan brutalitással végrehajtott véres verekedés, mely a mult év szilveszter éjszakáján történt a közeli Téglás község határában. A véres verekedést két téglási csendőr: Molnár Sándor 52 éves törzsőrmester és Hajnal József 26 éves közcsendőr rendezték, akik az éjszaka folyamán mint járőrök a Hadház és Téglás közt vezető utvonalon szembe találkoztak Salamon Lajos téglási sertéskereskedővel, aki gyalogosan, két disznót hajtva bandukolt hazafelé a sámsoni disznóvásárról. A csendőrök, akik előzőleg az egyik utszéli korcsmában kissé felöntöttek a garatra, odaléptek Salamon mellé és nagy hangon rákiáltottak:

— Honnan lopta a disznókat?

A szerencsétlen kereskedőnek azonban már arra sem volt ideje, hogy a kérdésre válaszoljon, mert a következő pillanatban

a két csendőr rátámadt és puskatussal ütlegelni kezdte, ugy hogy félig eszméletét veszitve rogyott összse a sulyos csapásoktól.

A csendőrök azonban még ekkor is több puskatus-csapást mértek Salamonra, majd mikor látták, hogy a szerencsétlen ember moccanni sem tud, továbbmentek.

Salamon Lajos mintegy másfélóra mulva tért magához, amikor két disznajával együtt betántorgott a községbe az egyik ismerőséhez, aki azonnal orvoshoz vitte, majd az orvos tanácsára beszállittatta a debreceni klinikára, ahol ápolás alá vették. A klinikán a beteg vizsgálata során megállapitották, hogy

Salamon Lajos a sulyos ütlegelések következtében orrcsonttörést, koponyarepedést, koponyaalapi törést, sulyos belső és külső sérüléseket szenvedett, melynek következtében hasvízkórt kapott, melyel még most is kezelés alatt van.

Salamon Lajos a borzalmas utszéli kaland után a klinika kórágyáról tette meg a feljelentést támadói ellen, akiket a csendőrügyészség a feljelentés vétele után le is tartóztatott és megindította ellenük a bünvádi eljárást.

Tagad a két csendőr

Mintegy kéthónapi vizsgálati fogság után Molnár Sándor törzsőrmester és Hajnal József csendőr tegnap délelőtt került a debreceni honvédtörvényszék vádlottak padjára. A honvédügyészség Molnár Sándor és Hajnal József ellen mint tettestársak ellen

sulyos testisértés büntette, hivatali hatalommal való visszaélés vétsége, valamint szolgálati vétségek miatt emelt vádat.

Az ügyészség azonkivül vádat emelt Hajnal József csendőr ellen egyrendbeli sulyos testisértés vétsége cimén is.

Molnár Sándor törzsőrmester vádlott kihallgatása sorén a leghatározottabban tiltakozott az ellene emelt vád ellen és kijelentette, hogy a terhére rótt büncselekményt már csak azért sem követhette el, mert

ő akkor, abban az időben, mint járőr, Hajnal Józseffel együtt szekéren ment Hadházra.

Hajnal József csendőr kihallgatása során szintén tagadta a Salmon terhére elkövetett büncselekményt és hangoztatta, hogy azt nem ő követte el. Nyilván tévedésről lehet szó.

A könnyü testisértés vádjára vonatkozóan előadta, hogy a karácsonyi ünnepek alatt szabadságon volt és a szent estén egy betlehemes társasággal — ugy csendőruniformisban — elment kántálni és több helyen ivott bort. Éjféltájban az egyik betlehemessel összeszólalkozott, majd azt kétszer egymásután arcul ütötte, majd ezt követően több revolverlövést adott le a levegőbe. Közben odalépett mellé egy Takács nevü betlehemes és felelősségre vonta, hogy miért bántotta a társát, mire Hajnal kirántotta kardját, majd rákiáltott Takácsra:

— Apus, erejd innen, mert téged is összeapritalak, mint a gulyás a pörköltöt.

A vádlott ezután a szolgálati szabálytalanságokat is beismerte.

Ezután a haditörvényszék Salamon Lajos sértettet hallgatta ki, aki elmondotta, hogy az óév utolsó napján disznóvásáron volt Hajdusámsonban, ahol két disznót vett és azzal elindult Téglás felé. Este 8 óra lehetett, mikor Téglás alatt összetalálkozott a két csendőrrel, akik azt kérdezték tőle: „Honnan lopta a disznókat?" „Ugye innen a tanyából?"

— A gyanusitásra jóformán válaszolni sem tudtam, — folytatta a minden részében reszkető, viaszsárga arcu Salamon — mert a csendőrök puskatussal ütlegelni kezdtek. Először az a fiatal csendőr vágott a puskatussal orron — és azzal a vádlottak padja felé fordulva rámutat Hajnalra. — Az ütéstől megtántorodtam és a következő pillanatban Molnár Sándor mért hatalmas ütést a fejemre.

Összerogytam a csapások alatt és ettől kezdve, mint a zápor-eső, hulltak rám a puskatuscsapások és rugások.

Vadállatok! Gyilkosok!

— Biztos maga abban, hogy ezek az emberek verték meg magát? — kérdi az elnök.

— Olyan biztos vagyok én abban, mint kétszerkettő: négy, mert kérem, azoknak a képe, akik igy agyon tudnak verni valakit, mindörökre emlékezetükbe véső dik a szenvedőnek.

Ezután szembesitésre került a sor.

— Mondja a szemébe a vádlottaknak, hogy ők verték meg magát — szólt a tárgyalásvezető.

Salamon erre odafordul a csendőrök felé és mielőtt azok felállhattak volna, kiáltotta feléjük:

— Maguk voltak azok, akik engem Szilveszterkor félholtra vertek.

— Nem igaz — csattan fel a két vádlott. — Mi nem is láttuk soha magát!

— Ne hazudjanak, — felel vissza Salamon —

maguk csendőrzubbonyba bujtatott vadállatok . . . Gyilkosok! . . .

Ezután a bíróság a tanukat hallgatta ki, akiknek nagyrésze igazolta a vád tárgyává tett kijelentéseket.

A tanuk kihallgatása után dr. Éltető Sándor honvédügyész emelkedett szólásra és hosszasan fejtegette a vádlottak terhére rótt büncselekmény sulyosságát, majd vádbeszédét igy fejezte be:

— Példás itéletet kérek a vádlottakra, mert a nép közt ugy is az a tévhit van elterjedve, hogy a csendőrök ugy basáskodhatnak, ahogy ők akarnak, mert őket ugy sem iteli el a bíróság. Hadd lássa és tudja meg a nép, hogy a törvény a bünös hajlamu csendőröket is szigoruan sujtja.

Dr. Leveles Imre és Pórszász Károly védők terjedelmes beszédben kérték a vádlottak felmentését.

A bizonyitási eljárás befejezése után a bíróság itélethozatalra vonult vissza és mintegy félórai tanácskozás után Merkáder dr. hadbirófőhadnagy, tárgyalásvezető kihirdette az itéletet, amely szerint a honvédtörvényszék

a vádlottakat bünösnek mondotta ki az ellenük emelt vádban és Molnár Sándort egy év és két hónapi, Hajnal Józsefet pedig hat hónapi börtönre, valamint lefokozásra itélte.

Az itélet ellen a vádlottak és védőik felebbezést jelentettek be a honvédfőtörvényszékhez.

Takarékossági könyvecskével vásárlók figyelmébe!

Cserép Sándor

látszerész

Piac ucca 21. sz.

dus raktárával belépett kiszolgáló cégeink sorába.

Takarékosság Kereskedelmi R. T. Debrecen, Deák Ferenc u. 6.

A csecsemőket is beleszámitva, minden 500 emberre egy egyesület jut Debrecenben

120 uj egyesületet alapitottak a háboru óta Debrecenben. — Csak egy egyesületnél találtak szabálytalanságot. — 15 nem lajstromozott egyesület van.

A Független Ujság egy alkalommal már foglalkozott a debreceni egyesületekkel és akkor az egyesületek nagy számának kimutatása mellett megirta azt is, hogy hasonló célok szolgálatában hány egyesület alakult és hogy ez mennyire szétforgácsolja az erőket, amelyeknek éppen egyesitésére lenne hivatott az egyesületi eszme. A belügyminisztérium az utóbbi időben igen nagy sulyt helyez az egyesületi élet ellenőrzésére és ezért az illetékes hatóság minden eddiginél nagyobb gonddal igyekszik az ellenőrzési kötelezettségének eleget tenni. Legutóbb a belügyminiszter kérdőivet is bocsátott ki, amelyekre az egyes egyesületeknek választ kellett adni. Ez alkalommal kitünt, hogy

nagyon sok olyan egyesület is van, amely a hivatalos nyilvántartásban nem is szerepel, sőt megalakulásuk a polgármesterhez, mint felügyeleti hatósághoz be sincs jelentve.

Több mint 25 ilyen egyesületet, illetve fiókot találtak, amelyek ellen természetesen az eljárás megindult. Nagyon érdekes jelenség, hogy 1873-tól kezdve, amikor az egyesületek kérdését az első kormányrendelet rendezte, egészen a háboruig mindössze

93 egyesület volt Debrecenben, ma pedig 213 egyesületet tartanak nyilván, vagyis a háboru után 120 uj egyesület alakult,

annak ellenére, hogy 1919 elején a kormány ujra életbe léptette az 1919. évi ugynevezett III. néptörvény intézkedéseivel eltörölt 1918. évi kormányrendeletet, amely szerint meg volt tiltva minden uj egyesület vagy fiókegyesület alakitása. Ez a rendelet egyébként az egész háboru alatt érvényben volt és mégis . . . Igaz, hogy a belügyminiszter a háboru után azt a rendelkezést nem vette nagyon szigoruan és igy történhetett, hogy Debrecenben az egyesületek száma 213-ra szaporodhatott, illetve még ennél is többre, mert hiszen

még mindig van vagy tizenöt nemlajstromozott egyesület.

Érdekes az is, hogy az egyesületek nagy száma ellenére

a megejtett vizsgálatok nem találtak szabálytalanságokra.

Alig volt tapasztalható kisebb rendetlenség egynél. Igaz viszont az is, hogy rendetlenséget már csak azért sem találhatott a vizsgálat, mert az egyesület már jó ideje nem is működött. Emiatt a polgármesteri hivatal, miután hiába hivta fel az egyesületet, hogy alapszabályszerü működésének adja valami tanujelét, jelentést tett a belügyminiszternek, aki igen sok egyesületet ezen a cimen fel is oszlatott.

A legtöbb egyesület a legnagyobb anyagi zavarokkal küzd.

Tagjai kilépnek, vagy ha nem, nem fizetik a tagsági dijakat, ami a mai rossz világban nagyon érthető is. Igy azután egészen természetes, hogy az illető egyesület nem is folytathatja életét és az alapszabályokban kitüzött céljait megvalósitani egyáltalán nem tudja. És mégis mindezek ellenére ma is 213 egyesületet tartanak nyilvántatásban — ismételjük — azokon kivül, amelyekről a felügyeleti hatóság nem is tud.

Meg kell azonban azt is mondani az igazság kedvéért, hogy a nyilvántartásban néhány olyan egyesület vagy fiók is szerepel, amely nem tartozik a törvényhatóság első tisztviselőjének felügyeleti hatáskörébe, mint amilyenek a kereskedelemügyi vagy földmivelésügyi miniszterek hatásköre alá tartozó érdekképviseleti vagy vasuti, főiskolai, középiskolai szervezetek.

A 213 egyesület, illetve helyi csoport minőségre nézve igy tagozódik:

Van 41 olvasókör és kulturális egyesület, 8 vasutas egyesület, 8 levente egyesület, 5 egyetemi és ifjuségi egyesület, 14 munkásegyesület, 54 különféle fiókegyesület, 12 érdekképviseleti társulás, 9 jótékony egyesület, a kerületi és egyéb szövetségeken kivül 11 sportegyesület, 6 vadásztársaság, 12 irodalmi, tudományos és zenei egyesület, 12 gazdasági célu egyesület, 16 dalegylet és 5 vallásos jellegü egyesület. Persze az egyes kategóriák száma mindjárt emelkedni fog, hogyha a fiókegyesületek cime alatt működő egyesületek minemüségét is figyelembe vesszük. Akkor van olvasókör és kulturális jellegü egyesület 53, amelyek közül csak 10 a kifejezetten olvasókör, 15 a kaszinótársaskör, 2 asztaltársaság. Főiskolai ifjusági egyesület 6, érdekképviseleti 34, jótékonycélu 14, sport 18, irodalmi, tudományos, zene 17, gazdasági jellegü 13 és dalegylet 17. Mindezekhez hozzá számit 18 ipartársulat.

Megállapitható tehát, hogy

Debrecenben, a csecsemőket is beleszámitva, minden 500 emberre jut egy egyesület.

Nehezen elképzelhető ezek után, hogy igy sikerüljön az erők összefogása, célra való egyesitése és ennélfogva a kitüzött célok elérése. De hiába világos ez, sok ember akar elnök, főtitkár, vagy legalább választmányi tag lenni. Ezt bizonyitja az, hogy Debrecenben a megfigyelések szerint egyesületek alakulása most is erősen folyamatban van. Ha ezek az alakulások épp olyan arányban történnek, mint eddig, akkor egészen bizonyos, hogy a jövőben nem 250, hanem

Üzletem áthelyezése miatt tulzsufolt raktáromban levő hálók, ebédlők, uriszobák, konyhaberendezések, hencserek és matracok meglepő olcsó áron árusittatnak el

özv. Fenyvesi Emánuelné,
BUTORÜZLET (Kistemlom köz)

500 egyesület fog készen állani arra, hogy ne müködjék. De elég ha az elnökről a diszközgyülés alkalmával megirják majd a lapok, hogy az egyesület kitüzött, de meg nem valósitott célja szerint az elnök a jótékonyság, a sport, a kultura, vagy más szép téren élénk és eredményes tevékenységet fejt ki. Éljen!

Gazdasági kibontakozást!

Irta: **BAUKOVÁC ALFRÉD, Debrecen sz. kir. város Világitási Vállalatának igazgatóhelyettese.**

A háborun, forradalmakon és különböző, ezek nyomában járó eseményeken keresztül az ország szekere kátyuba jutott. A munka két év óta teljesen megállott. A *„takarékosság"* lett mindenütt a jelszó, ez azonban iparban, kereskedelemben és a közéletben egyaránt ujabb és ujabb munkanélküliséget hozott, a forgalom folyton csökkent és az általános pangás közepette az állam és közületek bevételei is egyre apadtak.

Ujból és ujból felhangzott: „takarékoskodni!" A fizetéseket az egész vonalon ujból és ujból redukálták, az alkalmazottakat ujból létszámcsökkentették, ami ismét a forgalom csökkenését és a bevételek apadását idézi elő. Hiába emelték folyton a még dolgozók adóját, azok azt már nem képesek befizetni.

Egy végtelen körfolyamat ez, amely — ha igy folytatjuk tovább — szabályos időközökben ujból és ujból ismétlődni fog. Következménye, hogy a gazda hiába termel, hiába van munkáján az Isten áldása, termelvényeit nem képes eladni, vagy ha igen, oly olcsó áron, hogy nincs köszönet benne. Az iparos, gyáros nem képes dolgoztatni, mert a százezrekre menő munkanélküli tömeg és a bár dolgozó, de éhben élő egyéb lakosság nem vásárlóképes. Mindenki csak azt veszi, amire a legszükösebb viszonyok közt elkerülhetetlenül szüksége van.

Mindenki csodát vár. Az államférfiak abban látják a hibát, hogy a „külföld bizalma megrendült", hogy „kölcsönöket" nem kapunk, hogy „ez világválság, — másutt sem jobb a helyzet". Várjuk a jobb időket összetett kezekkel, tétlenül, amig azok „majd maguktól" megjönnek. Kormányok jönnek, — egy idő mulva letünnek s az ujak ugyanabban az ideológiában élve, tulajdonképen üres jelszavakon kivül semmi lényeges javulást nem hoznak.

Közben a dolgozók terhei folyton nőnek, a tömegek pedig soha nem képzelt nyomor fertőjében fetrengenek, oly anyagi és erkölcsi mélységekbe jutván, amelyekből talán soha felemelkedés többé nem lesz.

Mire vezethet ez az állapot? Mi másra, mint egy nagy-nagy katasztrófára, amelynek a vége beláthatatlan.

De vajjon feltétlenül igy kell-e ennek lennie? Vajjon nincsen semmi megoldás, nincs lehetőség itt e csonkahazában az állapotok feljavitására?

Csodát hiába várunk. A külföld sem segit. Hazánk és szenvedésünk Amerikát, Angliát, a franciákat, stb. jó ha legalább annyira érdekli, mint minket, ha azt halljuk, hogy Kina egyrészében éhinség pusztit, vagy másik részében a japánok fegyverei szórják gyilkos golyóikat.

Hol hát a segitség? . . .

Rég megmondta Kossuth Lajos: „Önmagunkban az erő és a feltámadás lehetősége!"

Fogadjuk el irányelvül azt az igazságot, hogy a nemzet vagyona egyedül és kizárólag csak *munka* által gyarapodhat. Ahol a munka megáll, ott a munkanélküliek csak a meglévőt fogyasztják, apasztják.

Az egyedüli lehetőség a kibontakozásra tehát az, ha szerte az országban mindenütt a munkát megindituk.

De hogyan lehessen ezt megtenni, üres államkassza, egyre növekvő adóhátralékok, nyomor és általános elszegényedés közepette akkor, amikor a külföldtől kölcsönöket nem kaphatunk, a belföldön pedig ilyet felvenni még kényszereszközökkel sem tudunk?

A baj első része ott van, hogy a lecsökkent forgalom mellett az adóhátralékokat a lakosság legnagyobb része nem képes előteremteni, befizetni. Az, hogy lefoglalják, transzferálják, elárverezik egyesek butordarabjait, nemcsak nem segit, de ront. Tönkreteszi az adóalanyokat, tehát körülbelül ugyanaz a hatása, mintha egy szőlősgazda vagy gyümölcsöskert tulajdonos a szőlőtőkét, illetve gyümölcsfákat vágná ki tüzifának. Legfeljebb néhány élelmes „árverési hiénát" segitünk fel vele.

Nem hiszem, hogy tévednék, ha azt gondolom, hogy 800 milliós állami költségvetésünk mellett részben folyó évi, részben régebbi keletü ugyanily összegü adóhátralék áll fenn. Elsősorban tehát ezt a tőkét, melynek egyrésze bár dubiózum, egyrésze mégis reális érték, mobiliá kell tenni.

Itt jutottunk el a segités *első fázisához*. Hogy az adóalany fizetőképes legyen s a forgalmat megindithassa, *engedje meg az állam minden ezt igénylő adóalanyának indokolt esetben azt, hogy adóhátralékát folyó egy évi adójával együtt tőkésitse és 5 évi, 60 havi részletekben, kamatmentesen fizethesse be az idevonatkozóan hozandó törvény életbeléptétől számitott 3 hó mulva leendő kezdettel.*

Hogy pedig az állam fizetései meg ne akadjanak, *bocsásson ki az állam legfeljebb egy évi tényleges és normális adóösszeg erejéig „adójegy" cimen államjegyeket azzal, hogy ezek 5 évig maradnak forgalomban, ez alatt az idő alatt azokat mindenki fizetés gyanánt elfogadni köteles s amilyen mértékben az adóhátralékok befolynak majd, ugyanolyan mértékben ezek a kényszerárfolyammal felruházandó adójegyek kivonatnak a forgalomból. Öt év mulva ezek megszünnek.*

A Magyar Nemzeti Bank kimutatásai szerint jelenleg 360—400 millió pengő közt váltakozik a bankjegyforgalom, kellő, egyharmad arany és a többi bankszerü fedezet mellett. Ehez nem nyulnánk. Gondoljuk meg azonban, ha egy éven belül havi mintegy 50 millió ujabb mobil tőke (összesen 500—600 millió pengő kerülne ez uton a nemzet vérkeringésébe, mily óriási, nagy jelentőségü intézményeket lehetne életrehivni s mily jótékony hatással volna ez iparra, kereskedelemre, munkára egyaránt! Gondoljuk meg, hogy a megnövekedett forgalom s a megindult élet kapcsán mennyivel könnyebben fizetné be 60 havi részletre beosztva iparos, kereskedő, földmives az adóját!

De az a baj, hogy a „külföld" nem fogadná bizalommal ezt a „burkolt inflációt". — Mondják a kétkedők.

A kérdésre kérdéssel felelek. Hát ma elfogadja a „külföld" a mi bankszerüen fedezett pengőnket? — Mi pedig élünk, rothadunk, elsenyvedünk azon a hamis ideológián, hogy a *„külföld" csak akkor ismer el bennünket, ha a bank pincéjében Harpagonként zsugorgatunk egy csomó aranyat.*

De még tovább is mehetünk. Ha szétnézünk országunkban, azt is kell tapasztalnunk, hogy nem is vagyunk tulajdonképen olyan nagyon szegények. Hány jómódu, vagyonos emberünk van, akinek ingatlana, földjei, házai vannak, mégsem képes kötelezettségeinek eleget tenni, sőt nem képes vagyonát kellően gyümölcsöztetni sem. Miért? Mert nem elegendő a föld, a ház, — ha nem mozgó instrukció is kell, — szerszám, gép, állat. Régente ilyen esetben könnyen segitett magán. Elment a bankba s egyszerüen megkapta a szükséges összeget. Ma ezt nem teheti, mert azt látjuk, hogy a legprimább ingatlanfedezetre sem adnak kölcsönt. Láttunk már eseteket, hogy ilyen egyébként prima adóst is elárvereztek már!

Hogy ezeket a reális, de ingatlanban fekvő, az aranynál is jobb értékeket is legalább részben mobillá tegyük, *hozzon az állam törvényt, amelyben kimondja, hogy az ingatlanokra az igénylőknek a minimális aranyérték 50 százalékáig terjedően jelzálog kölcsönöket folyósit 25 évi törlesztésre, egy létesitendő állami jelzálogbank utján s ezeket a kölcsönöket ugyanezen bank utján kibocsátandó jelzálog-jegyekben folyósitja. A jelzálogjegyek szintén bankjegyekként kerülnének forgalomba s azokat mindenki köteles volna elfogadni. Kimondaná a törvény azt is, hogy ezek a jelzálogjegyek 25 éven belül a törlesztések arányában szintén kivonatnak a forgalomból.*

Volna tehát háromféle pénzünk. A Nemzeti Bank aranyfedezetü bankjegyei, az állami adójegyek és a jelzálog-bankjegyek. Összesen mintegy 1000—1200 millió pengő értékben, szemben a mai állapottal, azaz 360—400 millióval, amely a hitelélet lebonyolitására — mint azt állandóan tapasztalhatjuk — ugyis teljességgel elégtelen.

Egyben a valuták és devizák forgalma a külföld felé teljesen szabaddá volna tehető és a leredukált alkalmazotti illetmények a várható némi ár-

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak?
Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

SUGÁR URISZABÓSÁG
UJ CIME:
PIAC UCCA 7.
AZ UDVABAN

emelkedésekkel együtt egyben szukcessive felemelendők volnának.

Mi volna a következmény?

Az állam és a közületek hasznos és azonnal jövedelmező befektetéseket eszközölhetnének. Szóba kerülhetnének a tervekben már régen kész közmunkák. *Ilyenek az ország villamositása, a Duna—Tisza-csatorna épitése, a mocsarak lecsapolása, a szikes földek termékennyé tétele, földgáz, melegviz, sók, petróleum utáni mélyfurások eszközlése s ami bennünket közelebbről is érint, pl. a Hortobágyon néhány falu felépitése, hadirokkantjaink, özvegyeink és árváink ottani elhelyezése örökbérleti rendszerrel, a holtkéz és feudális birtokok megváltása és kis- és középbirtokok létesitése s ezzel a magyar nép sok ezer nincstelenjének független gazdákká való átalakitása, stb., stb.* A munkaalkalmaknak oly óriási tömege kinálkozik s a forgalom, az élet oly nagy mértékben indulhatna meg, hogy a ma óriási nagy számnak látszó 1000 milliós bankjegytömeg e nagyszabásu forgalomhoz képest egyáltalán nem lenne tulsoknak mondható.

Miután pedig egyes tárgyak behozatala a külföldről elkerülhetetlen s ezekre a Nemzeti Bank utalja ki az exportőröktől beszedett valutákat, a tényleges helyzet ma tehát az, hogy mindenki, aki exportál, a valutabeszolgáltatási kényszerrel 40% exportadót ró le, viszont mindenki, akinek valutát utalnak ki, 40 százalék nemzeti ajándékot kap. Hát lehet ezt az állapotot állandóan fenntartani? Hát jogos, igazságos, méltányos és ésszerü-e ennek a fenntartása?

A külfölddel jelenleg is jóformán csak cserekereskedelmet folytatunk, pénzünk odakint csak alig forog már, legfeljebb a jövőben is csak ily módon fog forgalomban maradni.

Ha azonban azt fogja látni a külföld, hogy itt nem halódás, hanem élet van, itt nem a munkanélküliség fogyasztja a meglévő javakat, hanem a szorgalmas és megfeszitett munka egyre uj javakat termel, hogy a dologtalanság, munkanélküliség itt megszünt, — vajjon nem fog-e inkább bizni ebben az országban, mint eddig? Szent meggyőződésem, hogy épp ugy, mint annak a magánemberrek, akiről azt látják, hogy szorgalmas, takarékos, törekvő, mindenki szivesen ad hitelt akkor is, ha egyébként vagyontalan, épp ugy az ország is ha dolgozik, produkál, sokkal könnyebben fog hitelt is kapni. Nem kérni kell majd a hitelt, maguktól fogják azt kinálni soha nem remélt mértékben és a szükségen felül is. Aki a tőke természetét ismeri, igazat fog nekem ebben adni.

S a nép — ujból megkeresi a kenyerét. Soha nem sejtettt jólét fakad ebben az országban s ezt látva, az elszakitott részek lakossága is vágyni fog arra, hogy ujból az ezeréves Magyarországhoz tartozhasson. Trianon békés revíziója ezen az uton magától fog az ölünkbe hullani — s a munkások, polgárok, vagyonosok, vagyontalanok, de keresők milliőinak imája száll majd szent zsolozsmaként a zakatoló gépek, füstölgő gyárak kéményei alól, földeken, mezőkön egyaránt az Egek Urához:

„Isten, áldd meg a magyart!"

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

A szombaton beiktatott amerikai elnöktől

mit várhat a világ, Európa és Magyarország?

Az Egyesült Államok fővárosában, Washingtonban szombaton beiktaták az uj elnököt, Franklin Delano *Rooseveltet* és a világ figyelme most Washington felé van irányitva: mit hoz Roosevelt a gazdasági válságban, politikai harcokban fetrengő világnak.

Máskor és más körülmények között nem volt világesemény az Egyesült Államok elnökváltozása. Teljesen az Egyesült Államok eseménye volt és semmiesetre se várták régebben pl. Európában az Egyesült Államok elnökváltozásától az óvilági gazdasági állapotok javulását.

NEHEZEBB KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT SENKI SEM VETTE ÁT AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK VEZETÉSÉT

Franklin Delano Rooseveltnél nehezebb körülmények között sohasem foglalta el uj elnök hivatalát.

Az Egyesült Államok 48 állama közül több, mint harmincban bankzárlat ejti kétségbe azokat, akik még megmentettek valamit a szörnyü gazdasági válságban és tizenkét millió dolgos munkás ember ödöng félőrülten.

És most mindenki Franklin Delano Rooseveltől várja sorsa jobbrafordultát.

Az Egyesült Államok könnyen lelkesedő, de éppen olyan hamar gyülölő lakossága Hoovert tartotta minden bajok forrásának — és az uj elnöktől várja, hogy visszatérnek a régi prosperitás szép napjai.

Amikor boldog otthona volt az amerikai munkásnak, gázzal, villanyal, fürdőszobával, mosógéppel rádióval, a modern technika minden kényelmével, volt autója és szombat esténként dollárokkal bélelt boritékot vihetett haza, melyből nemcsak bőségesen élhetett, de takaritani is tudott.

Ma: Roosevelt tizenkét millió elkeseredett emberrel áll szemben, akik a boldog otthonokat, a kényelmet, a jólétet elvesztették, akiknek betevő falatjuk sincsen.

Nincsen nehezebb, mint magas életstandard után beleilleszkedni — egy nagyon sokkal alcsonyabba.

A légfütéses burgalowból kiköltözni — és az éjjeli menedék helyekre huzódni. A bőséges táplálkozás után — megelégedni azzal az ételhulladékkal, amit éttermek konyhái mellé kitett szemétládákból ki tudnak kaparni!

AZ „ELFELEJTETT EMBEREK" ELNÖKE

Aki nem látta hajnalonként az éhes néptömegek ezreit nekiesni a szemétládáknak: nem tudja azt a borzalmas jelenetet elképzelni!

Az amerikai mostanáig csak elviselte ezt az álapotot, mert bizott, ha Roosevelt jön, — aki „uj elbánás" igéretét hirdette az „elfelejtett emberek"-nek a választás előtt — vége lesz a sok szenvedésnek!

Hozza-e Roosevelt az „elfelejtett emberek"-nek az igért „uj elbánás"-t, a nyomor végét, a prosperitás visszatértét — ki tudná megmondani?

Kétségtelen, hogy Roosevelt és munkatársai legalább megkisérlik majd az állapotok megváltoztatását, a nincstelenek segitségét, amit Hoover olyan szivtelenül megtagadott. Hoover a „társadalomra" bizta a munkátlanok segitségét — a szövetségi kormány ridegen elzárkózott minden segélyadástól. Hoover — nem akarta az amerikai polgár „önérzetét megsérteni a szövetségi segéllyel.

Roosevelt programmjában van a munkanélküliekről való gondoskodás és minden remény meg van arra, hogy e téren nem fognak csalatkozni az amerikai tömegek.

És biztosan meg fogja szüntetni a prohibició átkát, mely a korrupciónak, panamának — bünnek volt a melegágya!

Az amerikai tömegek, a nincstelenek fellélegzettek tegnap, amikor Roosevelt beköltözött a Fehér Házba.

EURÓPA HUSZMILLIARDOS HADIADÓSSÁGA

És mit várhat Európa az uj elnöktől?

Várhatja elsősorban azt, hogy végre rendezni fogják a hadiadósságokat.

E pontnál azonban valamit meg kell emlitenem. Amikor Európa amerikai hadiadósságáról beszélnek: leginkább azt hiszik, hogy Európa csupán hadianyagok szállitásáért, a háboru alatt folyósitott kölcsönökért tartozik Amerikának.

Nem igy van ez.

Európa tizmilliárd háromszázharmincnyolc millió dollárral tartozott Amerikának, amikor leültek a hadiadósságokat rendezni.

Ebből hét milliárd hetvenhét millió dollár volt valóban háborus adósság, mig három milliárd kettőszázhatvanegy millió dollárért már a *háboru befejezése után*, de még a békeszerződések megkötése előtt szállitott amerikai árut — főleg élelmiszereket és ruházati cikkeket — Európának.

1922-ben Amerika megállapodott adósaival, hogy 62 év alatt fizetik meg az adósságot, egészen minimálisan megállapitott kamatokkal. Európa a 62 év alatt kamatoskamatokkal együtt huszonkét milliárd egyszáznyolc millió dollárt tartozott e megállapodás értelmében megfizetni.

Ebből azonban csupán két milliárd hatszázhuszonnyolc millió dollárt fizettek meg — a többi fizetését decemberben a legtöbb adós állam megtagadta.

ADÓSSÁGFIZETÉS ÉS FEGYVERKEZÉS

Roosevelt és pártja tudja, hogy Európa legtöbb állama nem tud fizetni, de viszont azt is tudja, hogy vannak államok, melyek nagyon sokkal többet költenek fegyverkezésre, mint amennyit az adósságra törleszteni kellene — és az ilyen államokkal szemben nem akarnak méltányosságot gyakorolni. Franciaország áll itt előtérben — ezzel az állammal fognak legnehezebben megegyezni.

Roosevelték tudják, hogy Európa addig nem lehet vásárlóképes, mig a hadiadósságok kérdését nem rendezik — és az uj elnök egyik első teendője lesz e téren rendet teremteni.

A VÁMTARIFÁK

A másik fontos — Európát nagyon közelről érintő kérdés — a vámtarifák leszállitása.

A Hoover-kormány — a Wall-Street, a nagytőke kormánya — 1929-ben hatalmasan felemelte a védővámokat, amivel lehetetlenné akartak tenni az olcsóbb munkabérekkel készült európai portéka behozatalát.

Ez a vámtarifaemelés aztán azt eredményezte, hogy Európában is magas vámtételeket állapitottak meg az amerikai portékára — és mert sokkal több amerikai áru talált piacot Európában, mint óvilági az ujvilágban: ennek a vámtarifaháborunak Amerika látta kárát.

E kérdés rendezésénél Roosevelt nagyon nehéz helyzetben lesz.

Az ujabb időkben nagyon terjedt az a népszerü mozgalom, hogy „csak amerikai árut vásároljunk" és ha ő most leszállitott vámtételekkel megnyitja a piacot az európai portéka előtt: ezt a tőkés republikánus párt nagyon ki fogja ellene használni.

Európai szempontból e két kérdés rendezése a legfontosabb — és Roosevelt nem is fog ezek elől kitérni!

Uj korszak kezdődött tegnap az Egyesült Államok történetében, uj szellem költözött a washingtoni Fehér Házba, uj emberek kerültek a kormánykerekekhez, akik biztosan jobban megértik az emberi szenvedést, mint a multimilliomosokból rekrutálódott Hoover-kormány.

ROOSEWELT ÉS A BÉKEREVIZIÓ

Hogy speciálisan Magyarországnak mit jelenthet Roosevelt kormánya; annak a nagy kérdésnek rendezésénél, melyről a francia azt mondta „mindig gondolni kell rá, de soha se kell beszélni róla": Roosevelték az elmult 14 év alatt megtanulták, hogy Európa a mai határok mellett nem élhet, mert igy örökös tüzfészek Kelet-Európa — de illetékes szerveknek dolgozni kell azon, hogy ezt a kérdést egyszer közelről is megismerjék akkorra, amikor majd ujra zöldasztalhoz ülnek országokat szabni és ne történhessen meg ujra, hogy pl. a Ronyva-patakot hajózható folyónak tüntethessék fel ellenfeleink — mint megtörtént a trianoni országhatár szabás idején.

Fáy Fisher Andor.

A tüz után
üzletemet ujból megnyitottam. Olcsó árakkal szolgálom ki a vásárló közönséget.
Apollo divat-üzlet
PIAC UCCA 67. SZÁM
Megyeházával szemben

KAVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
a FÜGGETLEN UJSÁGOT.

Debrecen 18.000 tanyai lakosa sulyos és jogos panaszokat hangoztat a postával szemben

Okori módon kézbesitik a tanyákon a leveleket. — Hetekig tart gyakran egy-egy levél kikézbesitése. — Ha a posta elveszi a pénzt a bélyegekért, akkor még egy kis áldozatot is hozhat azért, hogy a levelek valóban eljussanak a cimzettekhez.

A külsőségi területekről irt cikksorozatunkkal kapcsolatban több helyről érkezett hozzánk panasz és arra kértek fel, hogy tegyük szóvá azt a tarthatatlan állapotot, amelyben ma a tanyai kézbesités van Debrecenben. A panaszok szerint tanyai levélkézbesités nincs és hiába vásárolják a levelekre a bélyegeket, a leveleket nem kézbesitik le a cimzettekhez.

Utána néztünk a dolognak és megállapitottuk, hogy bizony igen furcsán mennek a dolgok a tanyai levélkézbesitést illetően. Az a helyzet, hogy

megfelelő szolgálat hiánya miatt nincs biztositva a levélkézbesités 18.000 debreceni lakos részére, akik a tanyakerületekben laknak.

Nincs postás, aki hordja a leveleket azon a hatalmas területen, amelyben a tanyák feküsznek. Egyes tanyakörzetek a várostól 20—30 kilométer távolságra vannak és ez teszi igen nehézzé a levélkézbesitést. A posta hivatkozva az 1899-ben kiadott belügyminiszteri rendeletre, a messzefekvő tanyakerületekre nem hordja ki a leveleket, hanem a széthordást áthárítja a városra. Ez az ósdi rendelet, mely régen idejét multa és semmiképpen nem lehet beilleszteni a mai élet követelményeibe, kerékkötője egy egészséges intézkedésnek ,amellyel megoldani lehetne a kérdést.

A gyakran felhangzó panaszok arra kényszeritették a várost és a postát, hogy évekkel ezelőtt tárgyalást kezdjenek a kérdés megoldására.

A város nem volt hajlandó a levél kézbesitést vállalni, a posta sem adott kézbesitőket és végül is abban állapodtak meg, hogy a város lovas kézbesitőit veszik igénybe, de csak annyiban, hogy a lovas hajduk az összegyüjtött leveleket kiviszik a tanyakörzetekbe és elhelyezik a tanyai iskolákban lakó tanitóknál.

A posta megállapodott a tanitókkal, hogy gondoskodik a hajduk által kihordott levelek továbbitásáról olyan módon, hogy az iskolás gyermekeket bizza meg a leveleknek a cimzetthez való továbbitásával. Ilyen módon a postaigazgatóság a debreceni tanyakerületekben, 18.000 lakos részére 26 tanyai postagyüjtőt állitott fel. A kertségek és telepek 5 postaügynökséget kaptak. Ezzel a megoldással az a furcsa helyzet állott elő, hogy

a kis iskolásgyermekek bizattak meg a levelek széthordásával, ami nem nevezhető éppen nagy gondosságnak.

A kézbesitésnek ez a módja egy cseppet sem bizalomgerjesztő, hiszen

néha emberek sorsa fordul meg egy levélben, amely nem érkezik meg a cimzetthez.

Gyermekeket pedig nem lehet felelőssé tenni egy-egy elkallódott levélért s nem tekinthető megnyugtató és végleges megoldásnak a gyermekek bekapcsolása a postaszolgálatba. A tanyai gyermekekkel való kézbesités még abban az esetben sem fogadható el, ha a gyermekek a fellnőttek kötelesség érzetével, lelkiismeretességével végeznék is el a feladatukat. Tudni kell ugyanis azt, hogy

a levél csak azokra a tanyákra megy, ahonnan gyermek jár a tanyai iskolába.

Az iskolás gyermek nélküli tanyák nem kapnak levelet, mert azt már igazán nem lehet megkövetelni, hogy a szegény kis gyermekek, a ma is nagy nyereséggel dolgozó posta javára kilométereket gyalogoljanak minden ellenszolgáltatás nélkül. — figyelembe kell venni, hogy az iskolákban szünetek vannak, részint a törvényes ünnep i szünetek, részint a téli szigoru hidegben kiadott vakáció, valamint a két hónapos nyári szünidő. Ilyenkor aztán nincs levélkézbesités, mert nem rendelkezik a posta az ingyenes kézbesitőkkel.

Ez a megoldás, amelynek alapján a levélkézbesités folyik a tanyakerületeken, azonkivül, hogy nem tekinthető rendszeresnek, még nagyon lassu is, mert az történik meg, hogy

Amerikából hamarabb jön vissza egy választ Debrecenbe, mint a debreceni tanyákról a debreceni postára.

Az egyik vállalat által elküldött levél, amelyet tavaly december 5-én adtak fel Debrecenben a Bellegelő egyik tanyájára, december 22-én érkezett vissza azzal a megjegyzéssel, hogy nem jelentkezik érte a cimzett.

Ez a gyors utat megtett levél, ajánlott levél volt, amelyre hiába vásárolták a 30 filléres bélyeget. A tanitó, mint postai megbizott, értesitést küldött egy gyermektől a cimzetthez, hogy van az iskolában egy ajánlott levél, átveheti, de a cimzett nem jelentkezett.

A leveleknek ez a kezelése kárt jelent a tanyai gazdálkodók szempontjából is, akik leveleket felbélyegezve elküldik a bizonytalanságba.

Az ajánlott levelek igen nagy százaléka kézbesitetlen marad, bár a posta lebélyegzi azokat, elveszi a feladó 30 fillérjét, de nem gondoskodik arról, hogy kezébe kerüljön a cimzettnek. A posta összegyüjti a tanyákra szóló leveleket, szétosztják körzetek szerint a városi lovas-hajduk között, akik kiviszik a tanitóknak. Ennyit tesz meg a posta.

A hibát sokan abban látják, hogy

a posta a város emberein kivül akarta megoldani a kézbesitést, de a lovas kézbesitőket igy is csak igénybe kellett venni és költsége csak van a megbizottakkal kapcsolatban.

A postának be kell látnia, hogy a város a rendelkezésre álló lovas-hajduk igénybevételének teljes kihasználásával sem tudja a levélkézbesitést lebonyolitani a hatalmas területen. Nincs elegendő ember a kézbesitésre, de

ha a posta áldozna többet, hogy a levelek, gyorsabb és biztosabb kézbesitése megtörténjen, lehetne alkalmazni több lovas-hajdut és akkor megoldható lenne a levélkézbesités kérdése.

Ha a jelenleg alkalmazott 14 lovas-hajdu helyett 20 hajdu járná a tanyákat, megelégedésre lenne elintézve a levélkézbesités. Ebben az esetben a csomagkézbesitést is be lehetne vezetni, ami a kereskedők szempontjából lenne igen kivánatos; nagy kénnyebbséget jelentene a gazdáknak is, akiknek nem kellene 10—20 kilométert szekerezni, ha valamire szükségük van a kereskedőtől.

Cegléden igen jó megoldást találtak a tanyai kézbesitésre.

A mezőőrök naponta veszik át a leveleket, melyeken azonban nincs bélyeg, de a kézbesités után a mezőőr levelenként kap 10 fillért.

Ez mindenesetre már jó megoldás, mert például a debreceni lovas-hajduk csak egy héten kétszer veszik át az összegyüjtött leveleket, hogy kihordják a tanyai tanitóknak.

Értesülésünk szerint a debreceni postaigazgatóság és a város részéről ismét megindultak a tárgyalások, hogy végre elintézzék az érdekelteknek megfelelő módon a tanyai kézbesités kérdéseét. Bizni lehet abban, hogy az uj tárgyalások eredménnyel járnak és a 18.000 debreceni tanyai lakos is élvezni fogja a magyar posta gyorsaságát és Európaszerte ismert megbizhatóságát.

Bencze Mihály.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Litkéné nem lesz szinésznő

Egy rövidke napihir a sorozatos, izgalmas tárgyalások után, egy négysoros hir a titokzatos dráma happy-endjeként bejelenti, hogy Littkéné, élve a társadalmilag engedélyezett zárszó jogával, a nagy tárgyalás után, mintegy bucsuként a nyilvánosságtól, lakásán fogadta az ujságirókat, hogy mégegyszer nyilatkozzék a szenzáció-éhes lapoknak.

Mint a politika női sztárja, (ahogy az ember egy női minisztert elképzel legalább is) vagy mint az amerikai filmek sexappeal királynője, akinek minden mozdulatát, lépését, szemhunyorgatását és köhintését, barátságosan szemtelen riporterhad ellenőrzi. Valami ilyen gesztus, vagy gesztustalanság volt ez a fogadtatás, a sajtóteák enyhe karrikaturája, amikor a börtöntől megszabadult és a gyilkosság vádja alól tisztázott dráma hősnője, valószinüleg gondos öltözködés után, vigyázva a finoman sminkelt arcának minden áruló mozdulatára, lágyan hátradőlve, egy nagy fotel mélyén, mosolyogva és a társaságbeli asszony leereszkedő fölényével kürtölteti világgá, *hogy a vádlottak padja asszonyilag semmit sem ártott neki, hiszen rengeteg házassági ajánlatot kapott, sőt filmre és szinpadi szerződésre is felkérték.* Hogy ő egyelőre, sem a házassági ajánlatok valamelyikét, sem a szinpadi ajánlatokat nem fogadta el, magánügy. De nem magánügy, ennek az asszonynak az egész attitüdje, amivel az életben forog és soha nem lehet magánügy az, hogy bár nem ő kattintotta el a gyilkoló revolvert és bebizonyosodott a törvények szigoru és bölcs szakaszai szerint, hogy nem ő gyilkolt; mégis ő volt a meghalt férfinek az igazi gyilkosa és zilálta örökre tönkre, egy másik asszony és két ártatlan gyermek életét.

A végzetes dráma férfiszereplője, ahogy ez a meghaltak nyugalmához illik is, már többé nem érdekli a nagyközönséget.

A két, egymással harcoló asszony közül, aki két gyermekével magára maradt, az egész további életére kihatható csalódottsággal, megbélyegezve, hiuságában halálra sértve, kiábrándulva mindenből, amire valaha, mint biztos talapzatra, rajongva épitette az életét. Az özvegy finom profilja, mint egy elmosódott pasztelkép nem szines, nem vibrál, nem izgató! A nagyközönség nem keresi fel rajongó levelekkel. Házassági ajánlatokat sem kapott és szinházi ügynökök sem merték gyászát megzavarni, a riporterek nem számoltak be, hogy a biróság előtt milyen szabásu ruhát, kalapot és kesztyüt viselt. Ez az asszony nem gratulált a fotoriportereknek, hogy a jólsikerült felvételeken a fényképezőgép lencséje nem öregitette tiz esztendőt. Ez az asszony nem ágált, nem játszott, nem állitotta felstilizáltra be magát azon a dobogón, ahol a nagyközönség érdeklődése és kritikája, mint a reflektor fénye, szemérmetlenül éles és kiváncsi. Ez az asszony kit érdekel tovább? Ki kiváncsi ma arra, hogy a könny, a mártirum, a sértett gőg és hiuság, a fájdalmas asszonyi sziv milyen további tervekkel foglalkozik? Ki áll meg, csak egy pillanatra is, szánakozva résztvevőn, az özvegy és a két árva gyerek mellett? (Anyagilag ugy, ahogy gondoskodnak róluk és ennyivel a szaladó részvét, kielégitve önmagát, megnyugszik és többé nem fontos, nem érdekes az özvegy fekete ruhája, bénult szive.)

Minden érdeklődés, minden kiváncsiság a snájdig szép asszonyé, a jéghidegen gondolkozó, biztos nyugodt nagyon merész szeretőé.

Mostanában már ott tartunk, — ha csak az utóbbi esztendők zajos szerelmi drámáira gondolunk, (nem régiben a Baghy eset, azelőtt nem sokkal a svájci, szerelmi gyilkosság) — hogy a gyilkos asszony, aki forró indulatból revolvert emelt a férfire, vagy akár közvetett oka volt egy férfi öngyilkosságának, a felmentő itéletek után dédelgetett kedvence lett, a patologikus tömegérdeklődésnek.

Ez épen olyan kiegészitője ennek a századeleji korképnek, mint a munkanélküliség, a gazdasági elhanyatlás, a politikai zavar, a háborus készülődések, az önálló nő, a táncoló görl, a higiénikusan nevelt gyermek, a husnélküli ugynevezett korszerü táplálkozás és még sok minden egyéb.

Egy eljövő kulturtörténet ezt a tünetet „gyilkos asszonyok előnyben"

vagy „gyilkos nő a divat" című fejezetben fogja tárgyalni.

A régi ujságok nem sok elegáns gyilkos asszonyról számolnak be. Ez viszont nem azt jelenti, hogy régebben nem éppen ennyi szerelmi tragédia lett volna, mint manpság. A régi asszony, 50, 80, vagy 100 év előtt nem fordult, nem is fordulhatott rögtön a legbrutálisabb eszközhöz. Egyetlen anyagi bázisa és egyetlen értéke az volt, ha tetszik, ha szeretik, ha — leherőleg házasságban, — élte végéig eltartják. A szerelmi tragédiák másképen oldódtak meg, de bizonyos, hogy akár az egyik fél vagy mindkettő elpusztulásával végződött is, csupán a forma volt más, mint ma, a lényeg talán mégis csak ugyanaz!

A mai asszony, akit a polgári otthon zárt négy fala közül egészen fiatalon, kenyérkeresetre kerget az élet, és a gazdasági helyzet, ugylátszik ebben az igyekezetében, hogy férfiasan önálló legyen, a férfias társadalom fegyveres mentalitását is magáévá teszi. És szerelmi konfliktusait egy eruptiv kényszer és elbirhatatlan indulat hatása alatt a legegyszerübben, fegyverrel, gyilkossággal, intézi el. Ez természetesen azokra is áll, akik nem maguk gyilkoltak, de ehez a megoldáshoz mint egyedülihez juttatták el a férfit, akár öntudatlanul is.

Ezeket a szerelmi tragédiákat közelről megfigyelve mindig az a furcsa kettősség tünik elő, ami minden szerelem sajátja. A szerelem ellenlábasa a halál. Ha a szerelem elmulik és olyan tragikuasn mulik el, hogy csupán az egyik fél végzett teljesen az érzésével, a másikban mindvégig élő titkos gyülölet legszivesebben azonnal elpusztitaná a szerelmi tárgyat (a férfit, vagy ellenkező esetben a nőt), aki már tul jutott ezen a számára befejezett érzésen.

Az ölés emberi tulajdonság, bár a törvény előtt csupán az ölés ténye számit.

A kultura ha jól meggondoljuk annyi, mint a vad, állati indulatokat megfékezni és olyan energiákká átalakitani, amelyek emberileg helytállók.

A féltékeny szerető, — akin a két asszony szerelme között ingadozó férfi, már valószinüleg érzésben régen tuljutott, nem tudta az életnek megtartani azt a férfit, akit egy másik asszonytól ugy akart elvenni, hogy csak az övé legyen! Sikerült ugyan elvennie a férfit, de ugy, hogy ezért a legnagyobb szerelmi áldozatot hozta, az ő számára is örökre eltemették az öngyilkos férfit.

És hogy a tömeg szédülten kiváncsi, arra a nőre, akinek a szerelmi varázsa olyan tulzott, hogy halálba tudott egy férfit kergetni, ez csak természetes.

És hogy ez a nő egy temetés és a védlottak padja után mosolyogva ad interjukat, (elrendezi magát a sajtónak előnyösen) hogy felbont házassági ajánlatokról szóló leveleket, hogy tárgyal film és szinház szerződésekről, hogy utazásról és későbbi terveiről beszél, egészen magától értetődő. Ha most összetörve, gyászolva és betegen feküdne egy szanatóriumban, sehogyan sem lenne következetes önmagához.

„Asszonyoknak" rovat postája

Kovács L. A betegsegélyző naponta 1 liter tejet és pénzsegitséget is utal ki ugy tudom, tessék ott érdeklődni.

Luccy. 1. Kérdéseire három héttel ezelőtti tavaszi divatról beszámoló cikkem mindenben válaszolt. Szinek: drapp, barna, kék, rózsaszin. Kosztümmel ráér március végén, a kora tavaszi divat rendszerint ezalatt a néhány hét alatt is változik. 2. Levelét és üdvözleteit köszönöm, bár a levelén sem ucca, se szám nem állt, a posta igy is továbbitotta.

HIRDETMÉNY

Értesitjük a tanuló havi bérletjegyek tulajdonosait, hogy a kedvezményes tanuló-bérletjegyek használatához általunk kiadott arcképes igazolványokat folyó évi március hó 5. és 31-ike között felülvizsgáljuk és megfelelő lebélyegzéssel az év hátralévő részére érvényesitjük. Az igazolványok érvényesitéséhez az igazolványokkal együtt az egyetemi hallgatóknak az arcképpel ellátott indexüket, vagy az egyetem által kiállitott, arcképpel ellátott tanulóigazolványukat, mig a közép és elemi iskolai növendékeknek az iskola igazgatója által kiállitott igazolványt kell bemutatniok. Ezen igazolványok kiállitására a középiskolák igazgatóságait közvetlenül, az elemi iskolák igazgatóságait pedig a kir. Tanfelügyelő ur utján egyidejüleg külön levélben felkértük.

A „Tanulójegy" felirásu arcképes igazolványok érvényesitését igazgatósági épületünkben (Petőfi tér 14. sz. a.) lévő főpénztárunk hétköznapokon délelőtt 8—12-ig, délután fél 4—5 óráig, vasárnap és ünnepnapokon pedig délelőtt 9—11-ig végzi.

Kérjük a tanuló-bérletjegy tulajdonosokat, hogy a tanuló-bérletjegy használatához általunk kiadott arcképes igazolványokat azok érvényesitése végett a fentebb megjelölt helyen és időben bemutatni sziveskedjenek, annál is inkább, mert folyó évi április hó 2-ától kezdve az érvényesitési záradékkal el nem látott arcképes igazolványok érvénytelenek lesznek s igy ezekkel a tanuló-bérletjegyek sem lesznek használhatók.

Debrecen, 1933 március 3.

Az üzletigazgatóság.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Kimondottan elsőrendü 2 éves vágásu szinhasábfából apritott teljesen

Száraz tölgyfa

legalább 5 q vételnél **P 3·20**

Prohászka és Társa

Bethlen u. 44. Telefon 11-61.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Vass István földmunkás, leány: Róza. Lévai Márton napszámos, leány: Margit. Csórián Sándor bérlő, leány: Ilona és 2 törvénytelen ujszülött.

Házasságok: Bánki Mihály—Szigeti Ilona. Kovács Gyula—Nagy Margit. Horváth Gyula—Vértesi Ilona. Nagy Sándor—Koponyás Borbála. Kovács Imre—Daru Mária. Novák Mihály—Halász Margit. Ságl János—Balogh Róza. Sándor Mihály—Komádi Ida. Sarkadi György—Jakab Zsuzsánna.

Halálozások: Molnár Erzsébet ref. 29 éves, Tiszalök. Berliner Emil izr. 54 éves, Késes u. 8. Özv. Faragó Andrásné Király Juliánna ref. 80 éves, Kishegyesi ut 40. Hegedüs János r. kath. 63 éves, Szabó Kálmán u. 25. Branyiczky Erzsébet ref. 22 éves, Budapest. Farkas Lajos ref. 71 éves, Rakamaz.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágositással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József ut (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Acsél antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Szinház-átjáró

Házasság

Minden
társadalmi osztályból diszkréten közvetitek házasságokat. Feltétlezés. Fényképes megkeresésekre titoktartás. Cégnélküli leveket pontos leirással „Diplomás" cimre kérek: Nyiregyháza, — Szőlő ucca 45. Válaszbélyeg. 1342

Betöltendő állás

Jóalaku
próbakisasszonyok divatrevühöz jelentkezzenek Modern Kozmetikánál vasárnap 5 és 6 között. Piac 44. 3380

Jómegjelenésü,
üzletszerzésben jártas embereket keresünk állandó munkára. Jelentkezni lehet d .e. 10—1-ig s délután 5—7-ig a Független Ujság kiadóhivatalában. 1443

Jó családból
való kisleány, ki takaritani tud, Orcsarnokba felvétetik. Péterfia 48. 3384

Kommenciós
bocsis 16 éves fiával, fejni tudó cselédet felvétetik. Lorántffy 20. 3413

Elárusitónő
vagy férfi cipőszakmában járatos irásbeli ajánlatukat „Jövő" jeligére a kiadóba. 3403

Fiatal
takaritó leányt keresek. Jelentkezés délután 5—6-ig. Füvészkert u. 14. Étkezde. 1362

Horovitz
Ábrahámmal, Csapó ucca 49., egy jó cipészsegéd felvétetik hétszámra. 3456

Munkásnő
lakással, fizetéssel felvétetik. — Horváth, Naróthy György u. 9. 1419

Négy
középiskolát végzett fiu villanyszerelő tanulónak felvétetik. — Schhütz, Piac ucca 59. 1416

Állást keresők

Perfekt
szakácsnő, kitünően süt, főz, varr, éves bizonyitványokkal állást keres. Bartruff Erna Arany János u. 9. 3382

Okleveles ápoló
több év i klinikai gyakorlattal eteg mellé elmenne, vidékre is. Cim a kiadóban. 3405

Keresek
májusra kétszobás lakást kerttel, villamoshoz közel. „Lakbéres" jeligére. 1389

Intelligensebb
fiatalember állást keres. Kaució van. Cim: Késes 42., délben. 3469

Több nyelven
beszélő, füszerszakmában jártas fia talember lakásért és kosztért állást keres. Cim a kiadóban. 3448

Üzletek

Kiadó
egy üzlethelyiség. Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 732

Piac uccai
üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 221

Piac
uccai üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni: Debrecen, Első Takarékpénztárnál. 224

Kiadó
egy üzlethelyiség. Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 732

Egy korcsma
helyiség lakással együtt kiadó. Nyil u. 107. 3419

Sütőde,
három kemencés, felszereléssel kiadó vagy betársulható. Cim a kiadóban.

Püspöki
palotában, Kálvin-tér 5. és iKstemplombazárnál üzlethelyiségek kiadók. Értekezni gondnoknál, Kálvin-tér 17. 3444

Kiadó
egy üzlethelyiség. Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 732

Kiadó
Vámospércsen egy jobbmenetelü füszer- és nagykereskedés korcsmával, kuglizoval, mindkét helyiség jól berendezve, kényelmes lakással kiadó, vagy örökáron eladó. Érdeklődők irjanak Hangya szövetkezet, Vámospércs. 1371

Üzlethelyiség
piacnál kirakattal Csapó 41. kiadó. Értekezni Szent Anna 7. 1402

Fürdőbérlet
Putnokon. Pormentes, kies fekvésü kádas fürdő 5 felszerelt vendégszobával, italmérés, táncterem, kuglizó, tenniszpálya stb. egy, esetleg több évre bérbeadó. Kováts Antal, Putnok, Gömör megye. 3427

Kabán bérbeadó
forgalmas helyen füszerüzlet és korcsmának használt 2 üzlethelyiségből és négyszobás lakásból álló ház 1933 junius 1-től, előnyös feltételekkel. Érdeklődni lehet dr. Farkas Ignác ügyvédnél, Debrecenben, Arany János u. 2. 3426

Egy
üzlethelyiség kiadó. Bocskai tér 8. sz. 3414

Forgalmas
helyen egy üzlethelyiség kiadó, ugyanott egy jókarban lévő ágyszekrény és egy uj tipusu Berkel-mérleg eladó. Értekezhetni Cegléd 4.

Kiadólakás

Két
szoba, konyha, fürdőszobás lakás parkirozott udvarban kiadó. Széchenyi ut 21. Értekezhetni Füvészkert u. 10. 1341

Modern
négyszobás lakás kertes udvarral május 1-re kiadó. Megtekinthető 11-től 3-ig Rákosi Jenő 9. 1328

Kiadó
azonnalra négyszobás, májusra ötszobás elsőemeleti uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 761

Háromszobás
uccai lakás központi fütéssel a Bika-bérházban májusra kiadó. 1335

Kiadó
2 szobás lakás mellékhelyiséggel. Károly Ferenc József ut 52. 1386

Kiadó
azonnalra négyszobás, májusra ötszobás elsőemeleti uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 761

Háromszobás
emeleti uccai lakás villany, gázzal májusra kiadó. Szent Anna 29. 1417

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara. — Kölcsey u. 5. sz. 1414

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágositással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József út (Piac ucca) 49, telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Szinház-átjáró

Különbejáratu
uccai szépen butorozott szoba kiadó. Hatvan ucca 18., II. balra. 3453

Kálvin-tér
10. sz. alatt négyszobás lakás, mellékhelyiségekkel, egész udvarral májusra kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 1. sz. 3444

Kossuth
u. 31. sz. alatt két szoba és mellékhelyiségekből álló lakás, műhellyel májusra kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17 3444

Püspöki
palotában 2, 3, 4 és 5 szobás lakások májusra kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 3444

Május
1-re, esetleg augusztus 1-re kiadó szép 2 uccai lakás, egyik 3 szoba, fürdő- és két előszoba, másik 2 szoba, nagy elő- és fürdőszoba, mellékhelyiségekből álló lakás kapualatti bejáratokkal. Arany János ucca 62. 3442

Kiadó
kétszobás komfortos urilakás. Vilmos császár körut 4., Hadházi ucca 30-f. Külön egyszobásoknak is. 3440

Modern
3 szobás, fürdőszobás komplett lakás május egyre jutányosan kiadó. Ugyanott trafikhelyiség kiadó. Értekezhetni házmesternél. Baranyi u. 12. 3470

Két
egyszobás lakás kiadó. Csonka ucca 18. szám. 1365

Egy
nagy udvari szoba, konyha mellékhelyiségekkel április 1-re kiadó. Boldogfalva ut 8. 1380

Kiadó
2 nagyszobás, fürdőszobás komfortos uri lakás, mellékhelyiségekkel május 1-re. Teleki u. 27. 1407

30 pengőért
kiadó 2 szoba, konyha, kamara, pince, stb. mellékhelyiséggel, — villany, jóvizü kut, gazdasági udvar, veteményes kert, disznótartás. Értekezni Piac u. 7., könyvüzletben. 1420

Uccai
három szoba, komfortos és uccai butorozott szoba kiadó. Simonffy 39. 01

Kiadó
két szoba, előszoba mellékhelyiségekkel május 1-re. Agárdi u. 9. 1405

Kiadó
modern uccai garzon lakás május 1-től. Arany János 57. 1412

Különbejáratu
butorozott szoba előszobával kiadó. Varga u. 6. szám. 1410

5 szobás
kényelmes modern lakás II. emeleten kiadó. Piac ucca 59. 1304

Kiadó
ötszobás modern, parkettás uccai lakás mellékhelyiségekkel. — Egymalom 3. 1339

Kiadó
2 szobás kis ház külön udvarral, sertés-, baromfitartással. Károly Ferenc József ut és Domokos Lajos ucca sarkán. 350

Kiadó
lakás 2 szobával, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek. Ajtó ucca 26.

Kiadó lakások:
Ferenc József ut 34. számu házban 3-ik emeleti uccai, 2-ik emeleti udvari teljesen modern 4—4 szoba, hall és minden mellékhelyiségből, továbbá elsőemeleti 3 szobából álló, irodának is alkalmas garzonlakás, valamennyi központi fütéssel és melegvizszolgáltatással, kedvező feltételek mellett kiadó.

Kiadó
azonnalra négyszobás, májusra ötszobás elsőemeleti uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 761

Butorozott,
szinházra néző szép balkonos lakás, 1—2 szoba, azonnal kiadó. Kossuth u. 8. 1331

II. emeleti
5 szobás komfortos lakás május 1-től kaidó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál 674

Uránia
épületben egy- és háromszobás lakás kiadó .Bővebbet házfelügyelőnél. 3432

Teljesen
modern két uccai háromszobás és egy udvari háromszobás, fürdőszobával kiadó. Simonffy u. 13. 3640

Különbejáratu
udvari butorozott szoba azonnal kiadó. Miklós ucca 26. 3388

Kiadó
egy nagy szoba, konyha mellékhelyiségekkel. Török Bálint u. 25. 1372

Modern
kétszobás lakás tartozékaival kiadó. Domokos Lajos u. 16. Vénkert. 1368

Kiadó
Kossuth ucca 7. számu házban 5 szoba, mellékhelyiségekből álló másodemeleti lakás. Felvilágositással dr. Árvay ügyvéd, Első Takarék szolgál. 1304

Kiadó
uccai 3 szobás és udvari 2 szobás lakás. Megtekinthető hétköznap 2—5-ig. Teleki u. 7. 3433

Kiadó
városi lakások és üzlethelyiségek. A Füvészkert u. 4. sz. a. bérházban négyszobás, a Szent Anna u. 10—12. sz. a. bérházban két-, három- és négyszobás lakásokí valamint üzlethelyiségek május 1-től kiadók. Megtekinthetők délelőtt 10—12 és délután 3—5 óra között. Értekezni lehet vitéz Szegedi Gyula házgondnoknál a Szent Anna u. 10—12. sz. bérházban délután 3—5 óra között.

Kiadó
májusra 3 szoba és alkoven, konyha, kamara és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Rothermere Darabos u. 22. szám alatt. 1379

Kiadó
május 1-re Kigyó ucca 3. két uccai szoba mellékhelyiségekkel. 1374

Különbejáratu
kisebb butorozott udvari szoba, első lakásban kiadó. Miklós ucca 21. 1385

Kiadó
telepen egy kétszobás lakás. — Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 1398

Kiadó
május 1-re 3 szobás, fürdőszobás udvari lakás. Vár ucca 3. 1399

Modern
minden komforttal ellátott ötszobás uccai, egy 2 szobás uccai lakás azonnal kiadó. Központi melegvizfütés, lifjt. Szent Anna és Varga ucca sarok. 1393

Kiadó
modern 3—4 szobás lakással májusra és augusztusra. Csapó 59. 1386

Kiadó
uccai kétszobás lakás mellékhelyiségekkel május 1-re. Cegléd ucca 8. 1392

Kiadó
1 szoba, előszoba, konyha, csakis egy vagy két személy részére. Kossuth u. 25. 1391

Egy szoba
konyha, speiz kiadó Vigkedvü Mihály ucca 61., állomáshoz, törvényszékhez közel. 3404

Két szoba
üvegverendával, uccai szoba előszobával, minden mellékhelyiséggel májusra kiadó. Csokonai 15. 3447

Kiadó
2 szoba Rothermere u. 57. 3407

Négyszobás
földszinti uccai urilakás augusztusra Arany János 20. kiadó. Értekezni az emeleten. 3408

Kiadó
Széchenyi u. 7. május 1-re emeleten 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel. Érdeklődni házmesternél. 3415

Uccai
három szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel május hó 1-ére kiadó .Értekezni Fenyvesi Butorüzlet (Kistemplomköz). 3416

Piac 10.
komfortos háromszobások, — Bethlen 23., Déri-térre modern két-háromszobások, Varga kert kenyérgyártelep egy és kétszobások kiadók. 3417

Modern
szoba, konyha, speiz mellékhelyiségekkel kiadó. Árpádtér 10. 3435

Kiadó
háromszobás, fürdőszobás kertes lakás. Deák Ferenc u. 10. 3430

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba központi fütéssel. Svetits palota, IV. emelet 9. 3441

4 szobás
földszinti és emeleti modern lakás Hungária palotában kiadó. 3436

Kiadó
3 és 2 szobás komfortos uccai lakás. Timár 52. 3461

Három
szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló udvari és kétszobás uccai lakás kiadó. Miklós ucca 11. 3460

Kiadó
háromszobás, fürdőszobás elsőemeleti uccai lakás Füvészkert ucca 14. alatt.

Kiadó
május 1-re két szoba, előszoba, konyha, kamarával. Zrinyi u. 7., Csapókert. 3462

Kiadó
uccai háromszobás, mellékhelyiségekkel lakás május 1-re. Vendég u. 6. sz. 3463

Kiadó
szoba, konyha, előszoba, speiz. Rozakert, Gyár ucca 6-b. 344

Kiadó
kétszobás udvari lakás május elsejére, egy szobás április elsejére. Vörösmarty 32. 3451

Kiadó
május 1-re modern 5 szobás, parkettes uccai uri lakás két előszobával, teljes komforttal. Értekezni házfelügyelőnél Hunyadi u. 24. 3412

Kiadó
szoba mellékhelyiségekből álló komfortos lakás május 1-re — Hatvan ucca 70. 3413

Kiadó
városi kislakások és üzlethelyiségek. A Szoboszlai uti kislakásos bérházban egy- és kétszobás lakások, a Simonffy u. 2., Ferenc József ut 26—28. sz. bérházakban, továbbá az iparostanonciskola Burgundia u. felőli részén f. évi május hó 1-től üzlethelyiségek kiadók. A lakások és üzlethelyiségek megtekinthetők délelőtt 10—12 és d. u. 3—5 óra között. — A Kassa uti kislakástelepen egy szoba, konyhás lakás kiadó. Értekezni Stieber József telepfelügyelőnél.

Két
uccai szoba mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Baross u. 9. 1396

Háromszobás,
fürdőszobás májusra. Csapó 41. Értekezhetni Szent Anna 7. 1401

Kétszobás,
előszobás udvari lakás májusra kiadó. Magoss György tér 28. 345

Három,
esetleg 2 szobás lakás kiadó. — Csokonai 32. 3422

Uccai
kis oldalszoba, előszoba, fáskamara április elsejére kiadó. Eötvös 68. 3423

Szoba,
konyha mellékhelyiségekkel április 1-re kiadó. Nemzetőr u. 3. 3425

Összkomfortos
kettőszobás lakás május 1-re kiadó. Arany János u. 46. 3402

Lakást keresők!

Keresek
két szép butorozott szobát. Leveleket „Tisztviselők" jeligére a kiadóba. 3738

Keresek
májusra egy nagy szoba, konyha, előszobás száraz lakást. — Szent Anna 10., cipőüzlet. 1394

Eladás

Eladó
francia származásu kétéves him foxier. Széchenyi ut 31. sz. 3465

Eladó
füszerberendezés, komplett hálószoba, üzleti pult, összecsukható vaságy, állótükör, hencser, antikszekrény, komót, rádió és egy rövid fekete, kereszthuros zongora. Csapó 14. 3466

Konyhaberendezések
nagyon olcsón beszerezhetők. — Csemete 8., asztalosnál. 3457

Mérlegek,
súlyok, takaréktüzhely, üstházak olcsón beszerezhető. Kigyó ucca 57. 3450

Apritott fa
már 2 P 40 fillérért, teljesen szagtalan és salakmentes borsodi szén 2 P 60 fillérért. Házhoz szállitva 12 fillérrel drágább. Nagyobb vételnél árengedmény. Alföldi Faértékesitő vállalat. — Cégtulajdonos Ihász Henrik, Pesti u. 2. sz., villamos megálló. Telefon 31—23. 536

Akáctuskó
és baltázott botfa ismét kapható Bethlen 44. ölenként 28.— mázsánként 2.— pengő házhoz szállitva. 1003

Szőlővessző,
gyökeres és porbujtás olcsón kapható. Biró, Debrecen, Szávay ucca. 1251

Uri
ebédlő eladó. Cim a kiadóban. 1370

Garderobszekrény,
fehér hálószobabutor, nagy állótükör, többféle butorok olcsón eladók. Somonffy u. 2-B. kapu, I. em. 4. ajtó. 3398

Károly Ferenc József
ut elején bekeritett háromszáz négyszögöles telkemet eladom. Cim a kiadóban. 3397

Tégla,
száraz, frissen égetett, bármily mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. — Telefon: 23-18. 1395

Ungvári
József kertészetéből gyümölcsfák és többfajta gyökeres szőlővesszők, fenyő- és tujafák olcsón beszerezhetők. Vargakert, Legányi u. 35. 3431

Ebédlőkredenc,
divány, ágy, képrámák, eladók. Arany János 6., jobbra verandán. 3428

Koncertpianino,
Lorenz-márkáju, antik női iróasztal eladó. József kir. 27. 3420

Egy
ruhaszekrény, 1 konyhaszekrény, 1 ágy, 1 asztal, 2 szék és egy jó uj takaréktüzhely van, uj butor, eladó azonnal. Nyilastelep, Nagy József u. 24. 3421

Alig
használt hajtókocsi olcsón eladó. Erzsébet u. 28. 3424

Bor
gyümölcsiz, sajáttermésü bor literenként, gyümölcsiz klg-ként is eladó. Nagyvárad ucca 15. 1384

Szőlővessző
három éves, gyökeres, ezrenként 25 pengő. Gyümölcsfa 70 fillér. Kovács, Diófa u. 27. 3409

Pászka
frissen sütve kapható. Darabos kg.-ja 50 fillér. Pászkagyár, — Reáliskola ucca. 3410

Szivattyus
kut és két ágysodrony, használt, eladó. Vigkedvü 54. 1383

Kitünő
állapotban levő Berkel-mérleg olcsón eladó. Értekezhetni Sas u. 4., I. em. 5. 3434

Iróasztal,
két fotel, sezlon eladó, ugyanott kisméretü jégszekrényt vennék. Piac 89. Balázs. 3437

Gyermekruha
különlegességek modellek után: Róth Zsizsinál, Piac 58. 3459

Keltetőgép,
240 tojásos, jutányos áron eladó. Ugyanott 2 szobás, mellékhelyiségekkel kiadó. Vágóhid, Keresztesi 54.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágositással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket felvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: Ferenc József út (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20; este 6-ig: Aczél antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Szinház-átjáró

Royal-irógép
és Singer-varrógép jó állapotban eladó. Török Bálint ucca 2. 3443

Eladó
egy tiz kg-os burkolt pultmérleg eladó. Ugyanott 2 szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekből álló ház eladó. Márton Kálmán u. 34. 3468

Karikahajós
női varrógép olcsón eladó. Piac u. 29., 5. ajtó. 3469

Jó állapotban
levő nagy gyermekkocsi és kisebb fajta irósasztal eladó. Cim a kiadóban. 1406

Jókarban
levő vetőgép, legujabb gyártmányu, 12 soros eladó. Agárdi ucca 7. 1404

Ebédlőberendezés,
alig használt, olcsón eladó. Piac 49., II. e. Nyelviskola. 3473

Kézimunka
függönyök, ágyteritő, teritők, kávésabroszok eladók. Elsőrendü házikoszt 1—1.20, kihordásra kapható. Szent Anna 34. 1409

12 személyes
ezüst evőeszköz tokban (komplett) eladó. Cim a kiadóban. 1408

Tiz
hizott sertés eladó Ujfehértón, Erdődynél. 1366

Építkezéshez
vasgerendák különböző hosszuságban eladók. Károly Ferenc József ut 22. 1413

Vétel

Gazdálkodók figyelmébe!
Csikóbőröket legmagasabb árban veszek Adler szücs, Batthyány ucca 2. 3654

Zálogcédulát,
használt férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlaphivásra házhoz megyek. Áruközvetitő, Csapó 14. 3772

Kutszivattyut
6 méter csővel megvételre keresek, Rosenfeld, Diófa u. 15. sz. 3647

Keresek
megvételre nagy hamis házőrző kutyát. Károly Ferenc József ut 26-a. 1390

Melegágyi
üveget veszek. Vigkedvü 38. 1397

Burgonyafőzőüstöt
kifordithatót megvételre keresek. Klein, Bethlen ucca tizenkilenc. 3411

Kényszerkölcsönt
különféle értékpapirokat, sorsjegyeket veszünk megbizóink részére. Magánnyomozó és Tudakozó Iroda megnyilt Rákóczi 19., Debrecen. 3439

Egy
elsőrendü márkáju jóminőségü rakettet veszek. Weisz, Teleki 102. 3471

Hibátlan
kerékpárt, kerékpár zálogcédulát készpénzért veszek. Baranyi 22. Dobozy temető. 1403

Használt
vasiratszekrényeket keres méretek feltüntetésével a debreceni vegyesdandárparancsnokság épitési osztálya, Péterfia-laktanya. Irásbeli ajánlatok: március 10-ig. 1321

DIENES JÓZSEF

OFB. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései.

IRODA: FÜVÉSZKERT UCCA 16.

IRODAI ÓRÁK: 8—1 ÉS 2—6 ÓRÁIG. HÉTKÖZNAP

ELADÓ HÁZAK:

220.000.— Piac uccán emeletes.

70.000.— Szent Anna u. 29.

55.000.— Déri-téren Jókai uccán.

50.000 pengőért: Szent Anna 66.

48.000.— Szappanos u. 7.

45.000.— Thaly Kálmán uccán.

41.000.— Rákóczi 26. sz.

38.000.— Simonffy uccán.

36.000.— Szent Anna 34. István 45.

34.000.— Méliusz tér 7.

28.000.— Thaly Kálmán uccán. Apaffy 16.

24.000.— Nap 25.

23.000.— Vénkerti adómentes villa.

22.000.— Rothermere (Darabos) 38. Kisebbel elcserélhető.

21.000.— Erőss Lajos 5-b. Varga 13.

20.000.— Csemete 13. Csók 3. Komlóssy 46. Nap 2.

18.000.— Böszörményi 20. Vörösmarty 28. Honvéd 9-k. 1. Erzsébet 111.

17.000.— Dugovits Titusz 9.

15.000.— Vágóhidnál, Som 6. Szegedy Gergely 11. Csokonai 25.

14.500.— Böszörményi 79.

14.000.— Földi u. 3.

13.000.— Andrássy uton. Rakovszky 53. Agárdi 12. Szegedy Gergely 18.

12.500.— Szabó Kálmán 30-a. Doberdó 28.

12.000.— Teleki 15. Csonka 10. Péczely 8. (Tizszázalékos tiszta jövedelemmel.)

11.000.— Erőss Lajos 11. Gróf Vécsey 11.

10.500.— Kut 56. Eötvös 94.

10.000.— Kar 30.

9.500.— Csap 17. Buday Ézsaiás 36. Jerikó 42. Bercsényi 56.

9.000.— Köntösgátsor 3. Szigligeti 14. István 14. Eötvös 94.

8.500.— Oláh Károly 38. Honvédtemető 27-a. Szegfü 33. Viola 16. Bihari 7.

8.000.— Kincseshegy 18. Mikepércsen. Nádor 24. Dózsa 15. Böszörményi 89. Vasváry Pál 12. Csillag 59. Bercsényi u. 56. Buday Ézsaiás külső 18. Vas Gereben 3.

7.800.— Szegedy Gergely 22. Létai uton, Debreceni-féle.

7.600.— Thury András u. Pöltenberg 4.

7.500.— Hegyi Mihályné 32. Buday Ézsaiás 8. Létai ucca 26. K. Tóth 42.

7.200.— Maróthy György 31.

7.000.— Rázsó Gyula 35. Huszár Gál 51. Harsányi Gusztáv 27. Vendég 37, 54. Lepke 3. Dicsőffy 9.

6.800.— Mikes Kelemen 5.

6.600.— Kuruc 78.

6.500.— Kut u. 128. Thököli 3. Malvin 33. Homok 120.

6.200.— Kálmánczhelyi 20. Pozsonyi 31.

6.000.— Malvin 41. Honvéd uccán. Keresztesi 31. Gróf Leiningen 6. Apaffy 31. Kálmánchelyi 14.

5.800.— Kincseshegy 17.

5.600. Bihari 11-b.

5.500.— Homok 18. Akácfa 17. Jánosi 59. Keresztesi 27. Szegényházsor 30.

5.200.— Böszörményi 13.

5.000.— Móricz 9. Oláh Károly 41. Cserei 8.

4.800.— Rásó Gyula 11. Keresztesi 5-b. Maróthy György 18.

4.500.— Keresztesi 5-b. Nemes 19. Biró 10. Magyar 11.

4.300.— Szabolcs 13. Kurucz 83.

4.200.— Német 57. Mező 12. Szegfü 41.

4.000.— Rigó 12-b. Harsányi Gusztáv 11. Som 7. Jánosi 78. Keresztesi 20. Vulkántelep 7. Keletisor 3.

3.800.— Arnold 7. Kuruc 112. (Hegedüs-féle). Vulkántelep 7.

3.600.— András 12. Puskástelep 62. Monostorpályi ut 48-b. Leiningen 35.

3.500.— Malvin 5. Keresztesi 8.

3.200.— Szabó Kálmán 53. Keresztesi 8. Szép 7. Malvin 51.

3.000.— Kemény 9. Kedvezményes feltételekkel. Malvin 45-b., 10. Puskástelep 16. Somogyi Pál 10., 8-b. Sárosi 2. Oláh Károly 52. Bezerédy 8-b. Basahalom 12.

2.800.— Bajnok 50. Mező 7. Szép 17.

2.600.— Malvin 51. Szép 1-a. György 29.

2.500.— Böszörményi 78. Malvin 33-b.

2.200.— Pandur 13. András 12.

2.100.— Magyar 5.

2.000.— Vágóhidnál, Som 4. Sándor 7.

1.800.— Határ 21. András 57. Király Ferenc 15.

1.700.— Lázár 11. Bajnok 38. Csalogány 28.

1.600.— Kontsek 7. Létai ut felé. Vulkántelep 8.

1.500.— Pandur 2.

1.400.— Wolaffka 17.

1.200.— Szép 1-b. Vulkántelepen.

1.100.— Fancsovits 105. Igricz 15.

OLCSÓ KIS HÁZAK:
Fancsovits 58. Vulkán telepen. Olajütőben. Irén 52.

ÜZLETES HÁZAK:
Márton Kálmán 10. Árpádtér 19. Csap 41. Keresztesi 26. Borz 28. Kishegyesi 38. Sámsoni 25. György 3. Ruyter 18. Székely 20. Kuruc 108. Téglaskertben: Létai ucca 1. Budai Ézsaiás 42.

TELKEK:
Bercsényi u. 16. Létai ut 14. alatt. Egyetemnél. Létai ucca 37. Tüzérlaktanyánál. Hangyánál. Károly Ferenc József 19. Vénkertben. Kuczik-telep, Gépész 2. Gyár 10. Hegyi Mihályné 11. Bezerédy 25. Töhötöm 25. Pozsonyi 18. Bihari 4. Dévai 1. részletre. Rázsó Gyula uccán olcsón. Rigó uccán részletre. Báthory 37. Apponyi 48. Halastó 16. Bajnok 28., 26. András 12. Kishegyesi ut elején.

FÖLDEK:
Fáy-dülőben 8, olcsón. Kádár-dülőben 13. Szepesen 5. Kisszepesen 3. Ebesi állomásnál 2 és fél. Perec dülőben 3. Csökmőn 360. Karcagon 232, 162. Fancsikán 16 hold.

SZŐLŐK:
Alsójózsán. Hajdusámsoni Kulcsár-h[illegible] ben. Hajduhadházon. Gyepüsor 17. Mikepércsen. Andrássy 47.

A hirdetett ingatlanok részletes leirása irodámban megtekinthető.

KERESEK
eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket, nagyobb kiadó lakásokat.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET
keresek megbizóim részére kisebb-nagyobb tételekben.

DIENES JÓZSEF
OFB ingatlanforgalmi irodája, Debrecen, Füvészkert ucca 16. szám.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két reggeli lapban, hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér. Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. Üzleti hirdetésre más tarifa. Felvilágositással készséggel szolgálunk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket telvesz este 8-ig kiadóhivatalunk: **Ferenc József út (Piac ucca) 49. telefon: 32-12 és 19-20;** este 6-ig: **Aczél antiquárium, Széchenyi ucca 2. szám és Vámosi Béla papirkereskedés, Szinház-átjáró**

Levelezés

Vidéki
kis barna urileány korrekt, figyelmes uriember barátságát keresi. „Jobb kettesben" jeligére főkiadóba. 3472

Ingatlan

Kisebb nagyobb
ingatlanok adómentes és épitkezésre alkalmas telkek kevés kénzzel olcsón átveheők Kölcsönös Segélyző. 1135

Villatelkek
Simonyi uton eladók. Értekezni dr. Árvay ügyvédnél, Debreceni Első Takarék. 1303

Parcellázott
házhelyek Homokkertben és Simonyi uton Kardos-villa mögött eladó. Dr. Kováts és Papp ügyvédek irodájában, Batthyány **u. 14.** 3372

Józsán,
Csapókertben gyümölcsösnek alkalmas telkek olcsón megvehetők Kölcsönös Segélyző. 1134

Mikepércsi
főuccán 4 szobás lakás mellékhelyiségekkel, 1200 négyszögöles udvarral eladó vagy hosszabb időre kiadó. Bővebbet **325. sz.** alatt. 3406

Eladó
több adómentes kis ház telepen részletfizetésre is. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1400

Eladó
a Lehel u. 8. alatti 3 szobás, minden komforttal felszerelt ház. Értekezni lehet Iparkamara 9. sz. szoba. 3446

Nagyhegyesen
80 hold prima szántóföld október hó 1-re kiadó. Értekezhetni Payer ügyvédnél, Piac 16., I. em. 3. 349

Villatelkek
Simonyi uton eladók. Értekezni dr. Árvay ügyvédnél, Debreceni Első Takarék. 1305

Rádió

Dijtalan
felvilágositás, elektroncső: kipróbálás, zavarszürés Borka Kolosvárynál, Degenfeldtér. 1375

Pénz

Biztos jövedelmet
nyujtó üzlethez tőke kockáztatása nélkül társ kerestetik, 8—10.000 pengővel. Érdeklődéseket „Rentabilis" jeligére a kiadóhivatal továbbit. 1622

Aranyfedezetre
ötszáz pengő kölcsönt keresek, jó kamatra. Cim a kiadóban. 1367

2—3.000
pengő kölcsönt keresek biztos fedezetre. Cim a kiadóban. 3429

Kölcsön,
3000 P-ig 1—2 évre 100 százalék biztositékra kerestetik. Cimet „Biztos" jeligére kiadóba kérem. 1418

Oktatás

Naményi
gyorsiró-, gépiróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyitvány. Passage. Piac ucca 26-b.

Szoba,
konyháért megtanitom angol, francia, németre, magyarosan zongorázni. Cim kiadóban. 1376

Különféle

Megnyilt
Kocsis és Bakó növendékmarhahuscsarnoka, Hunyadi ucca sarok, Erzsébet u. 50. Pontos kiszolgálás. Ugyanott sertés hus és zsiradékáru is kapható. 3458

Kiégett
villanykörtét becserélek. Knöpfler, Hatvan ucca 2. 1586

Zongorát
vagy pianinot bérelnék. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 1378

Ondolálás
40, manikür 30, hajvágás 20 és 30. Miklós ucca 53. Toma. 1373

Értesitem
a nagyérdemü hölgyközönséget, hogy üzletemet Piac 2. alól Piac 9. szám alá helyeztem. — Szenzációs szép kalap 3 P, alakitás 1.50. 3438

Érzékeny,
fájós lábakra kényelmes cipőt elsőrendü anyagból olcsón készitek. Szabó István ortopéd műcipész, Csapó u. 9. 3457

Unghváry-féle
gyümölcsfa- és szőlőlerakat olcsó árakban megnyilt. Bethlen ucca 14. 3449

Tengerimorzsolást
vállalok, négyes motor eladó. — Csapókert, Pálfi, Magyar ucca 24. 1382

Elveszett
egy barnaszőrü him vizsla. — Megtaláló jutalom ellenében szolgáltassa be Pavillon laktanya közétkezési irodában. 1440

Zongorát
vagy pianinot bérelnék. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. 1378

AMERIKAI HÖLGYFODRÁSZAT, Piac ucca ötlegolcsóbb árai

Vasondolálás	50 fillér
Vizondolálás	50 „
Manikür	30 „
Hajvágás	40 „
Hajmosás	50 „

Speciális Hennázás legolcsóbban. Modern szépségápolás legjutányosabban. Olcsó bérletrendszer 3609

Molnár
János cipőfelsőrészkésitő müheyét Timár u. 2. alól áthelyezte Szent Anna u. 22. alá. Olcsó áraimnál most is megmaradok. 3454

Husfüstölés
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Autóját,
traktorját motorkerékpárját javittassa Postariknál, Nyil ucca 15. 813

Elvesztettem
két fehér női inget F. B. monogrammal, mivel nagyon szegény vagyok, adja vissza, Erzsébet ucca 63. Fried Berta. 3389

Magános
izr. urinő hasonló lakótársnőt keres csinos lakásába. Cim kiadóban.

Tiz
pengő jutalmat kap, ki szürke sötét, kékes puli kutyámat, (kurtafarku) visszahozza, vagy nyomára vezet. Monostorpályi ut 9. sz. 1288

A VÖRÖS FOLT

Irta: **H. WILLIAM PEARY** (24) Vécsey Leó forditása

Ismét megremegett. Az előző éjszakán, ott, abban a házban még látta ezt a fiut, látta nevetni, táncolni és most itt fekszik előtte. Próbált nem hinni emlékezetében, de az a különös, bizarr kosztüm ujból megjelent előtte és szemei felöltöztették a mezitelenül fekvő holttestet. Itt a boncolóintézet pincéjében, a halottaskamrában is abban a ruhában látta, amelyben ott a Mámor-Páholyban volt. Szabadulni akart attól a gondolattól, hogy ő is ott volt akkor, amikor erre a fiatalemberre az a rejtélyes gyilkos kimondotta a halálos itéletet, de nem tudott. Határozottan tudta, hogy ki fekszik előtte: emlékezete nem csalta meg. Maga elé idézte azokat a perceket, melyeket a lezárt, sötét páholyban átélt, ismét hallotta az ajtó előtti neszt, a suttogó hangokat és ujból elvonultak előtte az akkori rémképek. Az önvád mardosta. Miért nem zuzta be az ajtót, miért nem rohant ki és ragadta torkon a gyilkost. Bizonyos, hogy akkor történt, ott ölték meg a Mámor-Páholyban.

Ráhajolt a holttestre és vizsgálni kezdte. Hosszasan szemlélte, be akarta magának bizonyitani, hogy akkor történt a gyilkosság. A halál csak öt-hat órája következett be, nem sokkal azelőtt, hogy az uccán megtalálták a halottat. Elhurcolta és fogva tartotta? Lehetetlen, ahhoz büntársak kellenek . . . De ha ott ölte volna meg? Akkor is . . . Hát mindenki gyilkos abban a házban? Nem lehet, nem lehet.

Kinos töprengését az egyik szolga zavarta meg:

— Megvárjuk a doktor urat vagy lefekhetünk?

— A holttestet reggelig vigyék a mütőbe és kilenc órára készitsenek elő mindent a boncoláshoz. Addig senki ne nyuljon a halotthoz. — A vizsgálatot a professzor urral fogjuk együtt végezni . . . Most lefekhetnek.

Szédülve, zugó fejjel ment ő is az orvosi szobába, hogy lepihenjen, de nem tudott elaludni, zavaros képek keringtek előtte, ismét látta a szörnyeteget, aki gunyos fintorral vigyorgott feléje. Valami olyat érzett, mintha ezt a gunyos mosolyt már régebben is látta volna.

4.

„NEM SZABAD ELHAMARKODNI SEMMIT."

Reggel nyolc órakor már nem tudott megmaradni a szobájában, kiment a folyosóra és ott várta a tanárt. Ha nyilt az ajtó, idegesen tekintett arra és csalódottnak érezte magát, mert más érkezett. Lázasan rótta a folyosót és ha kollégái köszöntötték, észre se vette őket. — Végre csaknem egy órai várakozás után megpillantotta Robinson Raymond vézna, nyugodt, de tiszteletet parancsoló alakját. Feléje sietett, de az izgalomtól köszönni sem tudott.

— Jó reggelt, kolléga ur, — szólitotta meg a minden tagjában reszkető asszisztenst a professzor. — Miért olyan felhevült? Van valami jelenteni valója?

— Nagyon fontosat szeretnék mondani — szólt az orvos.

— Jó, jó . . . Csak nyugodtan. Jöjjön velem, majd utána nézünk a dolognak.

Együtt mentek a direktori szobába. A fiatal orvos torkát fojtogatták a kitörni készülő szavak, de az öreg tanár leintette:

— Ne siessünk. Foglaljon helyet és nyugodjon meg. Amig fel nem veszem a köpenyemet, addig nem érzem magam otthonosan és nem is tudok figyelni . . . Már meg is van . . . Tehát az éjjel történt valami? Most már figyelek.

Az asszisztensnek, akit edddig folytogattak a kitörni készülő szavak, nem jött hang a torkán.

— Tessék ezt a jelentést elolvasni, — szólt később akadozva és átnyujtotta a papirszeletet, melyet a kezében szorongatott.

A professzor átvette az irást és hangosan olvasta:

„Február 5-én 23 óra 35 perckor a Trafalgar-street 9. számu ház előtt, őrjárat közben egy férfit találtam a járdán. Értesitettem a mentőket . . . "

Nyugodtan olvasta végig a jelentést, majd az asszisztensre pillantva, mondta:

— És a tarkón megtalálta a foltot . . . Értem. Hányadik ez már? Hatodik?

— Igen, a hatodik . . . És mind fiatalember volt.

Robinson Raymond professzor nyugodt, higgadt arca nem változott. Szótlanul ült egy ideig, majd az asztalon lévő csengőhöz nyult Amikor a szolga belépett, halkan mondta:

— Ha itt van Kotsinszka docens ur, kérem, fáradjon le hozzám.

— Igenis.

A szolga távozott. A tanár csak később szólalt meg:

— Nagyon komoly ez a dolog. A feltevés valószinü. Mind a hármunknak a lehető leglelkiismeretesebben kell elvégeznünk a dolgunkat. Azért kérettem a docens urat, mert a vörös folt szövettani vizsgálatánál szükségünk lesz az ő precizitására, gyakorlatára. — Kérem azonban, hogy gyanuját ne hangoztassa. Ne tegyük magunkat nevetségessé. Kikürtölnék a dolgot, gyilkosságok sorozatáról beszélnének s végül önmagunkat kellene megcáfolnunk. Dolgozni azonban annál inkább kell. Legyen ez az egész kérdés kettőnk, illetve hármónknak az ügye. A docens urat, amint sejtem, ugysem érdekli a gyakorlati rész, elég, ha annyit mondunk, hogy feltünő a jelenség, mert már többször fordult elő. Nem tartom kizártnak még most sem, hogy nem is történt büncselekmény, hanem egy uj betegség szimptomáját fedezte fel. Lehetséges, hogy a szivbénulás valamilyen különleges fajtája idézi elő a vörös foltot . . Lehet ez is bár, őszintén megvallva, kételkedem.

— Én meg vagyok győződve arról, hogy gyilkosság történt — szólt hevesen a fiatal orvos.

(Folytatjuk.)

Laptulajdonos:
Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. sz.